

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie
ul. Adama Mickiewicza 2A, 26-300 Opoczno
tel. (44) 755-24-93; fax (44) 754-40-31
www.ops.opoczno.pl mgops@ops.opoczno.pl

Opoczno, dn. 18 kwietnia 2023 r.

**Miejsko-Gminny
Ośrodek Pomocy Społecznej
w Opocznie**
ul. Adama Mickiewicza 2A, 26-300 Opoczno
tel. 44 755 24 93, fax 44 754 40 31
NIP 7681099284, REG. 00470094!

Urząd Miejski w Opocznie

**URZĄD MIEJSKI w Opocznie
BIURO OBSŁUGI INTERESANTA**

Biuro Rady Miejskiej

ul. Staromiejska 6

26-300 Opoczno

Wpłynęło
dnia

19. 04. 2023

Ilość zał.

L.p.dz.

12446

Podpis

Znak sprawy

I

MGOPS.071.10.2023

W odpowiedzi na pismo: BRM.033.27.2023 z dn. 6 marca 2023 r., Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie przekazuje informacje dotyczące tematu: „Funkcjonowanie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Ocena zasobów pomocy społecznej za 2022 r.”.

Z poważaniem

DYREKTOR
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Opocznie
mgr Beata Rogulska

Załączniki:

1. Informacja dotycząca funkcjonowania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie za rok 2022.
2. Ocena zasobów pomocy społecznej.

Otrzymują:

1. Adresat
2. A/a

**INFORMACJA
DOTYCZĄCA FUNKCJONOWANIA
MIEJSKO-GMINNEGO
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W OPOCZNI
ZA ROK 2022**

Spis treści

I.	Wstęp	4
II.	Informacja ogólna dotycząca jednostki.....	5
	1. Siedziba Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	5
	2. Struktura organizacyjna i kadra Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie	6
III.	Opis i analiza zadań realizowanych w Dziale Świadczeń z Pomocy Społecznej	8
	1. Prawo do świadczeń pomocy społecznej	8
	2. Zadania pomocy społecznej	9
	3. Świadczenia z pomocy społecznej	10
	1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych art. 37 ustawy (u. o p. s.)	10
	2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych art. 38 ustawy (u. o p. s.)	10
	3) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych art. 39 ustawy (u. o p. s.)	11
	4) zasiłek celowy - zdarzenie losowe art. 40 ustawy (u. o p.s.).....	11
	5) sprawienia pogrzebu art. 44 ustawy (u. o. p. s.).....	11
	6) przyznawanie i wypłacanie specjalnych zasiłków celowych art. 41 (u. o p.s.).....	12
	7) praca socjalna art. 45 ustawy (u. o p. s.)	12
	8) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania art. 50 ustawy (u. o p. s.)	13
	9) Domy Pomocy Społecznej art. 54 ustawy (u. o. p. s.).....	14
	10) Środowiskowy Dom Samopomocy art. 51 ustawy (u. o. p. s.).....	15
	11) pomoc w postaci udzielenia tymczasowego schronienia art. 48a. ustawy (u. o. p. s.)	15
	4. Pomoc w ramach programu „Posiłek w szkole i domu”	17
	1) zasiłki celowe na zakup żywności.....	19
	2) świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023	19
	3) dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach.	19
	4) wieloletni gminny „Program osłonowy w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023.....	21
	5) posiłki dla podopiecznych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie.....	22
	5. Zadania wynikające z odrębnych ustaw	23
	6. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników	26
IV.	Opis i analiza zadań realizowanych w Dziale Pomocy Środowiskowej.....	27
	1. Zespół ds. pierwszego kontaktu	27
	2. Zespół ds. wsparcia środowiskowego i animacji lokalnej	27
	3. Zespół ds. asysty rodzinnej	29

4.	Zespół ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	37
	1) zadania należące do Zespołu:	37
	2) działania jakie podejmował Zespół:	38
5.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	40
7.	Działalność informacyjna i profilaktyczna Zespołu Interdyscyplinarnego	42
8.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników	43
V.	Opis i analiza zadań realizowanych w zakresie Świadczeń Rodzinnych, Świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego i programu „Czyste powietrze”	44
	1. Świadczenia rodzinne	44
	2. Świadczenia wychowawcze	50
	3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	51
	4. Działania wobec dłużników alimentacyjnych	52
	5. Program „Czyste Powietrze”	54
	6. Zadania wynikające z odrębnych ustaw	55
	1) stypendia i zasiłki szkolne.....	55
	2) Karta Dużej Rodziny	58
	3) dodatek mieszkaniowy	60
	4) dodatek energetyczny.....	61
	5) dodatek osłonowy	62
	6) dodatek węglowy	64
	7) dodatek dla gospodarstw z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła	64
	7. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników	65
VI.	Opis działań realizowanych w Dziale Administracyjno-Gospodarczym	66
VII.	Informacja finansowo-księgową z wykonania zadań własnych i zleconych za 2022 r.....	68
	1. Rozdział 85195 – ochrona zdrowia – pozostała działalność	71
	2. Rozdział 85202 – Domy Pomocy Społecznej	71
	3. Rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia (za ośrodek wsparcia uznaje się również schronisko dla osób bezdomnych pomimo nieświadczania w nim usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych Art. 51. u 5).....	71
	4. Rozdział 85205 – zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	71
	5. Rozdział 85213 – składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	72
	6. Rozdział 85214 – zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	73
	7. Rozdział 85215 – dodatki mieszkaniowe i energetyczne	73
	8. Rozdział 85216 – zasiłki stałe	73

9. Rozdział 85219 – utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej	73
10. Rozdział 85228 – usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	74
11. Rozdział 85230 – wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”	75
12. Rozdział 85501 – świadczenia wychowawcze „Rodzina 500+”	76
13. Rozdział 85502 – świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	76
14. Rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny.....	79
15. Rozdział 85504 – wspieranie rodziny.....	79
16. Rozdział 85508 – rodziny zastępcze	80
17. Rozdział 85504 – projekt „W rodzinie siła” – realizacja projektu konkursowego działanie 9.2.1 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 ...	80
18. Rozdział 85415 – pomoc materialna dla uczniów	81
19. Rozdział 85504 – Program Asystent Rodziny na 2022 rok	82
20. Rozdział 85513 – Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	82
21. Rozdział 85195 § 2180 – Fundusz przeciwdziałania Covid-19	82
22. Rozdział 85295 § 2010 – dodatek osłonowy.....	82
23. Rozdział 85395 § 2180 – dodatek węglowy.....	83
24. Rozdział 85395 § 2180 – dodatek dla gospodarstw domowych	83
25. Rozdział 85295 § 2700 – Pomoc obywatelom Ukrainy.....	83
26. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników	83
VIII. Zamówienia publiczne	84
IX. Składnica akt.....	88
X. Aktywność projektowo-konkursowa	89
XI. Dodatkowe działania podejmowane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie	93
XII. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.....	95
XIII. Zakończenie	96
XIV. Spis tabel i wykresów	97

I. Wstęp

Zgodnie z zapisem art. 110 ust. 9 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) „Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej”. Niniejsze sprawozdanie zawiera opis najważniejszych działań podejmowanych w 2022 roku oraz informacje, pozwalające określić najważniejsze zadania do wykonania w 2023 roku.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie jest samorządową jednostką budżetową powołaną Uchwałą Nr XII/44/90 Rady Narodowej Gminy i Miasta Opoczno z dnia 26 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej.

Przedmiotem działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie są zadania wynikające z niżej wymienionych aktów prawnych:

- 1) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.);
- 2) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 615 ze zm.);
- 3) ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1205 ze zm.);
- 4) uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018, poz. 1007; z 2022 r. poz.1287);
- 5) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- 6) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 ze zm.);
- 7) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.);
- 8) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.);
- 9) ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1297);
- 10) ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1744 ze zm.);
- 11) ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1577 ze zm.);
- 12) ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1329 ze zm.);
- 13) ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2123 ze zm.);
- 14) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.);

- 15) ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2021 ze zm.);
- 16) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo Energetyczne (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1385 ze zm.);
- 17) ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 ze zm.);
- 18) ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.);
- 19) ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1947 ze zm.);
- 20) ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 169 ze zm.);
- 21) ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.);
- 22) ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 141 ze zm.);
- 23) ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1967 ze zm.);
- 24) ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorników energii elektrycznej w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 269 ze zm.);
- 25) ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. z 2022 r. poz. 2687 ze zm.).

Celem działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach, zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

II. Informacja ogólna dotycząca jednostki

1. Siedziba Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Siedziba Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie znajduje się w budynku użyteczności publicznej o powierzchni użytkowej 869,33 m² przy ul. Adama Mickiewicza 2A w Opocznie.

Budynek, który został poddany termomodernizacji jest całkowicie podpiwniczony, posiada dwie kondygnacje, na których usytuowano 23 pomieszczenia biurowo-administracyjne, 2 pokoje socjalne, 2 pomieszczenia porządkowe, 3 magazyny środków czystości, 2 magazyny, 1 serwerownię, 5 węzłów sanitarnych z podziałem na damskie oraz męskie, w tym 1 węzeł sanitarny z przeznaczeniem dla osób z niepełnosprawnościami oraz

2 węzły sanitarne z umywalniami - z natryskami przeznaczonymi dla podopiecznych. Ponadto budynek posiada archiwum oraz pomieszczenie techniczne z odrębnymi wejściami z zewnątrz do tych pomieszczeń.

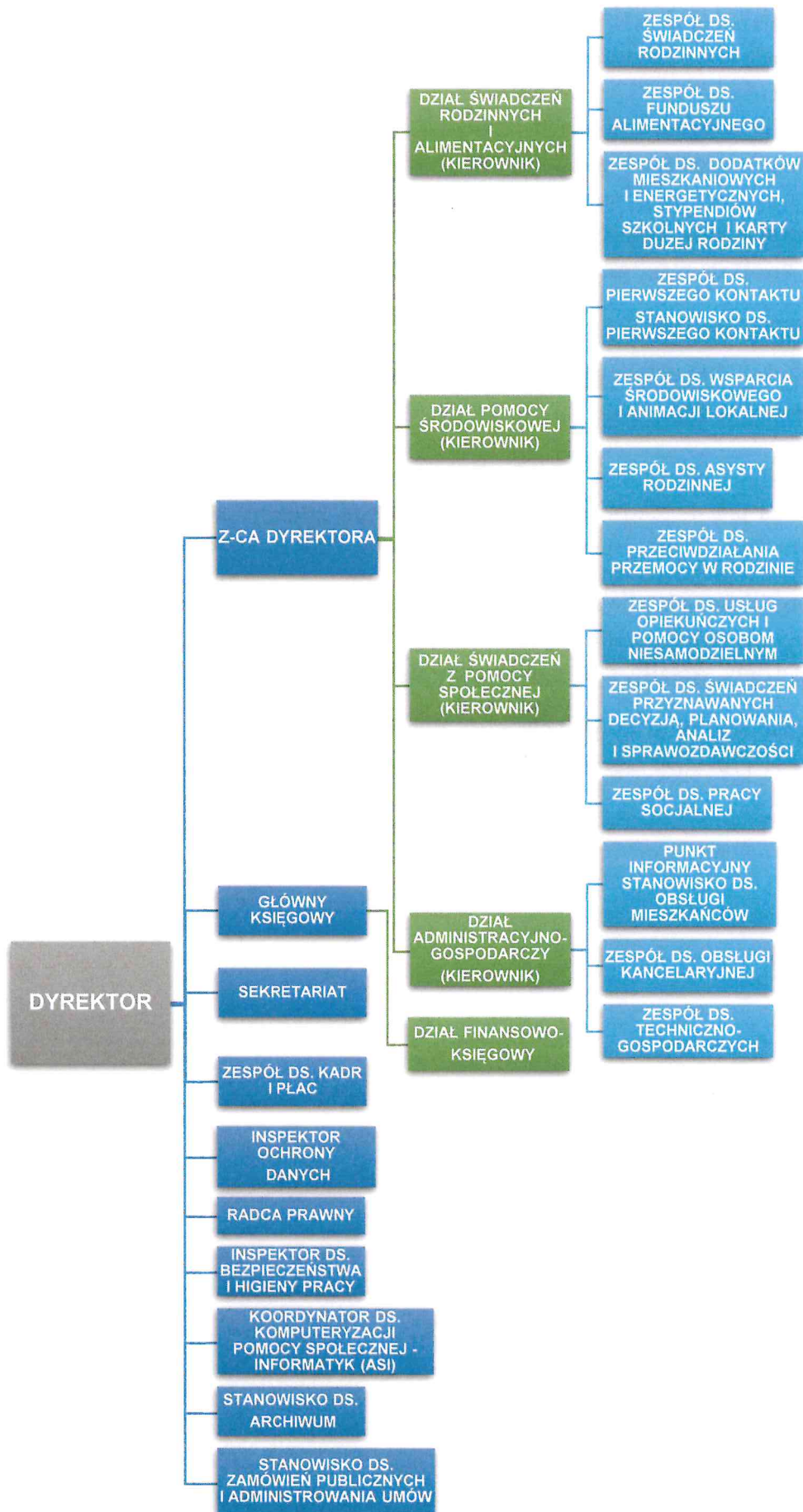
Budynek Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, z uwagi na swoje przeznaczenie, dysponuje pochylnią zewnętrzną, usytuowaną przy wejściu głównym, umożliwiającą dostęp do Ośrodka dla osób z niepełnosprawnościami oraz poruszających się na wózkach inwalidzkich. Ponadto zamontowano wewnętrzną platformę pionową aby zapewnić dostęp oraz swobodę w poruszaniu się po parterze budynku dla osób z dysfunkcjami narządów ruchu.

2. Struktura organizacyjna i kadra Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie

Utworzenie i utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym, wynikającym z art. 17 ust. 18 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Strukturę organizacyjną Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie oraz podział zadań zawiera Regulamin Organizacyjny. Podstawowymi komórkami organizacyjnymi Ośrodka są: działy, zespoły, oraz samodzielne stanowiska pracy.

W 2022 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie funkcjonował w następującej strukturze organizacyjnej, którą przedstawia poniższy schemat:

Schemat organizacyjny Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie na dzień 31.12.2022 r.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. kadra Miejsko–Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie liczyła 84 osoby. Wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe do wykonywania pracy na zajmowanych stanowiskach, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Ponadto, w 2022 r. pracownicy podnosili swoje kwalifikacje, biorąc udział w wielu specjalistycznych szkoleniach, seminariach i konferencjach poświęconych pomocy społecznej, przemocy w rodzinie, świadczeniach rodzinnych i pieczy zastępczej, księgowości i innych niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań, wynikających ze statutu Ośrodka.

Zgodnie z art. 110 ust 11 ustawy o pomocy społecznej, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Liczba mieszkańców gminy Opoczno na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosiła 32 877 mieszkańców

Proporcjonalnie do liczby mieszkańców gminy Ośrodek zatrudniał 18 pracowników socjalnych, świadczących pomoc w formie pracy socjalnej i przeprowadzających wywiady środowiskowe, z których specjalizację I i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiada 10 pracowników socjalnych.

III. Opis i analiza zadań realizowanych w Dziale Świadczeń z Pomocy Społecznej

Zadaniem Działu Świadczeń z Pomocy Społecznej jest przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń.

1. Prawo do świadczeń pomocy społecznej

Pomocy społecznej na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) zwanej dalej ustawą (u. o p.s.) udziela się osobom i rodzinom zgodnie z art. 7 ustawy (u. o p.s.) w szczególności z powodu:

- a) ubóstwa,
- b) sieroctwa,
- c) bezdomności,
- d) bezrobocia,
- e) niepełnosprawności,
- f) długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- g) przemocy w rodzinie,
- h) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- i) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- j) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- k) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy,

- l) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- m) alkoholizmu lub narkomanii,
- n) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- o) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Pomoc społeczna przysługuje osobom lub rodzinom, których dochód nie przekracza kryteriów dochodowych osoby samotnie gospodarującej lub osoby w rodzinie zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy (u. o p.s.).

Kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (t.j. Dz.U. 2021 r. poz. 1296) obowiązują od 1 stycznia 2022 r. i wynoszą:

- dla osoby samotnie gospodarującej **776,00 zł**,
- dla osoby w rodzinie **600,00 zł**,
- maksymalna wysokość zasiłku stałego wynosi **719,00 zł**,
- kwota dochodu miesięcznego z 1 ha przeliczeniowego wynosi **345,00 zł**;

- przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2-15 lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

2. Zadania pomocy społecznej

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom życiowym osób i rodzin, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Zgodnie z art. 15 ustawy (u. o p.s.) pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Tab. nr 1. Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej 2022 r.

	osoby samotnie gospodarujące	osoby w rodzinach
	322	869
Ogółem:	1 191	

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Najczęstszymi powodami ubiegania się o pomoc były: bezrobocie, ubóstwo,

niepełnosprawność oraz długotrwała choroba, przemoc w rodzinie, bezdomność, wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych.

3. Świadczenia z pomocy społecznej

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych art. 37 ustawy (u. o p. s.).

Zasiłek stały jest świadczeniem o charakterze obligatoryjnym – przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 719 zł. miesięcznie,
- w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30,00 zł. miesięcznie i wyższa niż 719,00 zł.

W 2022 r. pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla 155 osób (1 648 świadczeń) na łączną kwotę 975 670,98 zł.

Za osoby, które pobierają zasiłek stały z pomocy społecznej i nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu opłacano składki na ubezpieczenie zdrowotne, emerytalne i rentowe.

Tab. nr 2. Składka na ubezpieczenie zdrowotne (zasiłek stały) 2022 r.

2022 r.	Podstawa naliczenia składek	Składka na ubezpieczenie zdrowotne
Liczba świadczeń		1 531
Liczba osób		132
Kwota	943 809,89	84 942,89

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych art. 38 ustawy (u. o p. s.).

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przy spełnianiu kryterium dochodowego.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby lub kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20zł miesięcznie.

Pomoc w formie zasiłków okresowych była skierowana przede wszystkim do osób bezrobotnych, długotrwale chorych i niepełnosprawnych.

W 2022 r. z tej formy pomocy skorzystało 195 osób (1 195 świadczeń) na łączną kwotę 542 694,90 zł.

3) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych art. 39 ustawy (u. o p. s.).

Zasiłek celowy może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej w szczególności na: pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, ogrzewania w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

W 2022 r. pomocy w tej formie udzielono 99 osobom (299 świadczeń) na łączną kwotę 38 080,00 zł w tym:

- 22 osoby (22 świadczenia) otrzymały zasiłki celowe na zakup opału na zimę na łączną kwotę 8 270,00 zł.

4) zasiłek celowy - zdarzenie losowe art. 40 ustawy (u. o p.s.)

Zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego a także osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Zasiłek celowy może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Tab. nr 3. Zasiłek celowy - zdarzenie losowe 2022 r.

Liczba osób	Kwota w zł
3	22 000,00

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

5) sprawienia pogrzebu art. 44 ustawy (u. o. p. s.)

Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego lub jego wolą. Zorganizowanie pogrzebu, także osobie bezdomnej, ciąży na gminie tylko i wyłącznie w sytuacji, gdy tego obowiązku nie może wypełnić rodzina. Uchwała nr X/118/2019 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 26 sierpnia 2019 r. w sprawie ustalenia sposobu sprawiania pogrzebu - ustala zasady sprawiania pogrzebu przez Gminę Opoczno.

Pochówku dokonuje się na cmentarzu najbliższym ostatniego miejsca zamieszkania zmarłego. W szczególnie uzasadnionych przypadkach pochówku można dokonać w innym miejscu, niż określone w ust. 1, o ile łączny koszt pogrzebu nie przekroczy kwoty zasiłku pogrzebowego określonego według odrębnych przepisów obowiązujących w dniu pogrzebu.

Zakres usług pogrzebowych powinien obejmować wszystkie podstawowe czynności, które w konkretnym przypadku niezbędne są do sprawienia pogrzebu zgodnie w wyznawanymi zasadami religijnymi lub przekonaniami w sprawach religii.

Tab. nr 4. Sprawienie pogrzebu 2022 r.

Liczba pochówków	Kwota w zł
2	5 071,91

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

6) przyznawanie i wypłacanie specjalnych zasiłków celowych art. 41 (u. o p.s.)

Specjalne zasiłki celowe z przeznaczeniem na: pokrycie kosztów leków i leczenia, zakup żywności, częściowe pokrycie kosztów opatu oraz częściowe pokrycie kosztów związanych z pochówkiem zostały przyznane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobom i rodzinom o dochodach przekraczających kryterium dochodowe ustawy o pomocy społecznej.

Tab. nr 5. Specjalny zasiłek celowy 2022 r.

Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota
36	56	38 210,00

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

7) praca socjalna art. 45 ustawy (u. o p. s.).

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej.

Celem pomocy społecznej jest zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin. W chwili, gdy człowiek pozostaje bezradny wobec narastających problemów może zgłosić się do instytucji pomocy społecznej. Jednostka jest traktowana jako podmiot oddziaływań socjalnych. Wszechstronne spojrzenie na ludzkie potrzeby i podejmowanie działań w celu ich zaspokojenia wiąże się z koniecznością prowadzenia pracy socjalnej z zastosowaniem specyficznej metody interwencji stosowanej w pomocy społecznej. Praca socjalna jest ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny. To działalność ułatwiająca jednostkom, grupom, środowiskom adaptację w zmieniających się warunkach życia. Jej ostatecznym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom kierowania własnym postępowaniem oraz zdobycie niezależności w zabezpieczeniu warunków niezbędnych dla realizacji egzystencji godnej człowieka. Praca socjalna świadczona jest bez względu na posiadany dochód.

Ogólna liczba rodzin objętych wsparciem w ramach szeroko pojętej pracy socjalnej w 2022 r. to **46** rodzin, w tym:

- rodziny dotknięte problemem alkoholowym oraz problemami na tle zaburzeń psychicznych, skierowane do objęcia pomocą ze strony psychologa – 11,
- rodziny wieloprotymowe zgłoszone anonimowo ze środowiska lub innych instytucji – 35. Pracownicy z Zespołu pracy socjalnej przeprowadzili:
 - wywiady na rzecz innych instytucji – 35,
 - wywiady w rodzinach pobierających świadczenia wychowawcze, rodzinne z osobami z tytułu sprawowanej opieki - 122,
 - wywiady z osobami nie posiadającymi uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego – 13.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe w tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

8) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania art. 50 ustawy (u. o p. s.).

Wymiar i zakres usług opiekuńczych uzależniony jest od stanu zdrowia osoby, jej sytuacji rodzinnej i materialnej, sprawności psychofizycznej, jak również możliwości wsparcia i udzielenia pomocy ze strony rodziny i środowiska. Usługami opiekuńczymi obejmowane są zarówno osoby samotne, jak i posiadające rodzinę, która nie była w stanie takiej pomocy zapewnić. Z usług opiekuńczych korzystają przede wszystkim osoby mające trudności związane z poruszaniem się, samoobsługą, kontaktami z otoczeniem oraz funkcjonowaniem w środowisku. Pomoc w formie usług opiekuńczych polega na zaspokajaniu podstawowych potrzeb osób starszych, niepełnosprawnych i chorych przewlekłe, w tym:

- pomoc w codziennych czynnościach z zakresu prowadzenia gospodarstwa domowego tj. robienie zakupów, gotowanie, sprząatanie, pranie, realizacja recept, pomoc w dostępie do służby zdrowia, czy w załatwianiu spraw urzędowych,
- opieka higieniczno-pielęgnacyjna, w tym: mycie, kąpanie, zmiana odzieży, bielizny osobistej i pościelowej, pomoc przy załatwianiu potrzeb fizjologicznych, zapobieganie powstawaniu odleżyn, mierzenie ciśnienia, itp.,
- pomoc w podtrzymywaniu kondycji psychofizycznej poprzez zapewnienie kontaktów z otoczeniem, w tym: organizacja spacerów, czytanie prasy, pomoc w podtrzymaniu zainteresowań.

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze przysługują:

- osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona,
- osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobom, o których mowa w art. 50 ust. 1 i 2 ustawy (u. o p. s.), w szczególności gdy doszło do nagłego pogorszenia stanu zdrowia lub gdy objęcie osób usługami opiekuńczymi lub specjalistycznymi usługami opiekuńczymi wynika z konieczności zapewnienia takim osobom odpowiedniej opieki, usługi te mogą być przyznane w trybie pilnym.

Przyznanie usług w trybie pilnym następuje niezwłocznie po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, a wydanie decyzji o przyznaniu usług oraz decyzji ustalającej odpłatność za przyznane usługi może nastąpić po rozpoczęciu ich rzeczywistego świadczenia, nie później jednak niż w terminie 10 dni od dnia rozpoczęcia świadczenia usług.

Z tej formy pomocy w 2022 r. skorzystały 83 osoby (14 637 świadczeń). Łączny koszt usług (wynagrodzenia, organizacja usług) wyniósł 881 998,75 zł.

Uchwałą nr XXV/258/2020 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 30 października 2020 r. określono szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

Tab. nr 6. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - odpłatność 17 zł/za godz. od 1.01.2021 r. do 28.02.2023 r.

Procent	Miesięczny dochód osoby samotnie gospodarującej za ostatni m-c (w zł)	Osoba samotnie gospodarująca odpłatność (w zł)	Miesięczny dochód na osobę w rodzinie za ostatni m-c (w zł)	Osoba w rodzinie odpłatność (w zł)
do 100%	do 776,00	0% - nieodpłatnie	do 600,00	0% - nieodpłatnie
101% -150%	776,01-1 164,00	5% - 0,85	600,01-900,00	10% - 1,70
151% - 200%	1 164,01-1 552,00	10% - 1,70	900,01-1 200,00	20% - 3,40 zł
201% - 250%	1 552,01-1 940,00	20% - 3,40	1 200,01-1 500,00	40% - 6,80 zł
251% - 300%	1 940,01-2 328,00	40% - 6,80	1 500,01-1 800,00	60% - 10,20 zł
301% - 350%	2 328,01-2 716,00	50% - 8,50	1 800,01-2 100,00	70% - 11,90 zł
351% - 400%	2 716,01-3 104,00	70% - 11,90	2 100,01- 2 400,00	90% - 15,30 zł
powyżej 400%	Powyżej 3 104,01	100% - 17,00	Powyżej 2 400,01	100% - 17,00 zł

Źródło: dane opracowane na podstawie Uchwały nr XXV/258/2020 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 30 października 2020 r.

Uchwałą nr LV/608/2023 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 17 stycznia 2023 r. zmieniającą uchwałę w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, ustalono koszt jednej godziny świadczenia usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w wysokości 22,00 zł tj. od 01 marca 2023 r.

9) Domy Pomocy Społecznej art. 54 ustawy (u. o. p. s.)

W przypadku niemożności zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przez rodzinę i gminę, osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, są kierowane do domów pomocy społecznej. Domy pomocy społecznej, zgodnie z założeniami, mają za zadanie zaspokajanie niezbędnych potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych, społecznych i religijnych przebywających w nich podopiecznych, przy uwzględnieniu wolności, intymności, godności i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców. Oprócz miejsca zamieszkania, wyżywienia i odzieży zapewniają także opiekę, pielęgnację i pomoc w podstawowych czynnościach życiowych. Świadczą usługi wspomagające, polegające na prowadzeniu terapii zajęciowej, podnoszeniu sprawności i zaspokajaniu potrzeb religijnych i kulturalnych oraz podejmują działania zmierzające do usamodzielnienia mieszkańców,

w miarę ich możliwości. Umożliwiają również korzystanie ze świadczeń zdrowotnych.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy przesłanki skierowania do domu pomocy społecznej spełniają jednocześnie osoby pozostające w związku małżeńskim lub rodzic z pełnoletnim dzieckiem, osoby te można skierować do jednego domu pomocy społecznej pomimo zakwalifikowania każdej z tych osób do różnych typów domów pomocy społecznej. Kierowanie do odpowiedniego domu pomocy społecznej w sytuacji, o której mowa w ust. 1, uwzględnia konieczność zapewnienia właściwej opieki osobie wymagającej bardziej specjalistycznych usług.

Przepisy art. 54a ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej mogą mieć zastosowanie również w przypadku, gdy jedna z osób jest już mieszkańcem domu pomocy społecznej.

Tab. nr 7. Domy pomocy społecznej 2022 r.

Liczba osób objętych pomocą	Koszt Gminy Opoczno za pobyt w DPS (w zł)	Dochód Gminy Opoczno (wpływ z Umów zawartych z osobami zobowiązanymi do alimentacji) (w zł)
60	1 989 386,78	10 020,13

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Osoby przebywające w domu pomocy społecznej ponoszą odpłatność w wysokości 70% posiadanego dochodu, jednak nie więcej niż pełen koszt utrzymania. Pozostałą różnicę kwoty do wysokości kosztów utrzymania w placówce dopłacają w kolejności: małżonek, zstępni przed wstępnymi lub inne osoby, a następnie gmina, która skierowała osobę do domu. Z roku na rok budżet środków finansowych Ośrodka na ten cel wzrasta. Wzrost wydatków w tym rozdziale wynika głównie ze wzrostu kosztów utrzymania w placówkach za osoby nieposiadające dostatecznych dochodów, z których ponosiłyby pełną odpłatność.

W gminie Opoczno obserwuje się wzrost liczby osób starszych, samotnych, o niskich dochodach, które nie mogą liczyć na pomoc najbliższej rodziny lub w ogóle jej nie mają. W związku z powyższym zapotrzebowanie na tego typu świadczenia jest coraz większe.

10) Środowiskowy Dom Samopomocy art. 51 ustawy (u. o. p. s.)

Osoby, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być skierowane do ośrodków wsparcia. Ośrodek wsparcia jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej dziennego pobytu. W 2022 r. w Środowiskowym Domu Samopomocy przy Fundacji „Ostoja” w Opocznie przebywały **54 osoby**.

11) pomoc w postaci udzielenia tymczasowego schronienia art. 48a. ustawy (u. o. p. s.).

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, w szczególności w zakresie pomocy osobom bezdomnym, należy udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Udzielenie schronienia następuje poprzez przyznanie tymczasowego miejsca w schronisku dla osób bezdomnych. Schronisko zapewnia osobom bezdomnym, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na

wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

Osoba bezdomna to według ustawy o pomocy społecznej z dn. 12 marca 2004 r., osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

W świetle obowiązujących przepisów do udzielenia pomocy osobie bezdomnej zobowiązana jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały (art. 101 ust. 2 ustawy z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej). W przypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją osobistą osoby ubiegającej się o świadczenie oraz w sprawach niecierpiących zwłoki, właściwą miejscowo jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o świadczenie. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania albo na ostatnie miejsce zameldowania tej osoby na pobyt stały jest obowiązana do zwrotu wydatków gminie, która przyznała świadczenie w miejscu pobytu. (art. 101 ust. 3,7 ww. ustawy).

Uchwałą nr XV/165/2019 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych i schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi z Gminy Opoczno oraz Uchwałą nr XIX/199/2020 z dnia 28 kwietnia 2020 r., zmieniającą uchwałę nr XV/165/2019 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 30 grudnia 2019 r. określono szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych oraz schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi z Gminy Opoczno.

Tab. nr 8. Schroniska dla osób bezdomnych 2022 r. - odpłatność za pobyt

L.p.	Dochód osoby bezdomnej wyrażony w % w stosunku do kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust 1 ustawy o pomocy społecznej	Wysokość odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych wyrażona w % w stosunku do uzyskanego dochodu	Wysokość odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi wyrażona w % w stosunku do uzyskanego dochodu
1.	Do 100% (776,00 zł)	20%	30%
2.	Powyżej 100% do 150% (776,01–1 164,00 zł)	30%	40%
3.	Powyżej 150% do 200% (1 164,01–1 552,00 zł)	50%	50%
4.	Powyżej 200% - 250% (1 552,01–1 940,00 zł)	60%	60%
5.	Powyżej 250% (1 940,01 zł)	70%	70%

Źródło: dane opracowane na podstawie Uchwały nr XV/165/2019 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 30 grudnia 2019 r., zmienionej Uchwałą Rady Miejskiej nr XIX/199/2020 z dnia 28 kwietnia 2020 r.

Na terenie naszej gminy nie ma żadnych placówek świadczących pomoc w postaci schronienia dla osób bezdomnych. Dlatego też osoby z Gminy Opoczno były kierowane do

placówek na terenie innych gmin. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie w 2022 r., podpisał umowy z następującymi placówkami:

1. Akademia Innowacji Społecznych, Schronisko w Stąporkowie ul. Niekłańska 12; 26-220 Stąporków.
2. Akademia Innowacji Społecznych, Schronisko dla Osób Bezdomnych z usługami opiekuńczymi w Nizinach, Niziny 66a; 28-142 Tuczępy.

Tab. nr 9. Schroniska dla osób bezdomnych 2022 r.

ROK 2022	Akademia Innowacji Społecznych, Schronisko w Stąporkowie ul. Niekłańska 12; 26-220 Stąporków (koszt za dobę 27 zł)	Akademia Innowacji Społecznych, Schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w Nizinach; Niziny 66a; 28-142 Tuczępy (koszt za dobę 69 zł)	Kamilińska Misja Pomocy Społecznej ul. Traktorzystów 26; 02-495 Warszawa (Refundacja)	RAZEM
Liczba osób	16	4	2	22
Koszt gminy				190 313,66
Dochód gminy				47 672,85

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

W 2022 r. pracownicy socjalni pozostawali w stałym kontakcie ze Strażą Miejską w Opocznie, dokonując wspólnych kontroli sytuacji osób bezdomnych w miejscach ich przebywania. Udzielano specjalistycznego poradnictwa poprzez informowanie o:

- przysługujących formach pomocy,
- mobilizowaniu do aktywności zawodowej,
- odbudowywaniu więzi rodzinnych,
- nakłanianiu do dbałości o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny,
- zachęcaniu do leczenia odwykowego.

Prowadzono rejestr osób bezdomnych, z którego wynika, że z terenu gminy Opoczno pochodzi **40 osób uznawanych za osoby bezdomne**, 1 osoba z terenu gminy Białaczów przebywa na terenie gminy Opoczno. Z czego:

- pomocą w formie schronienia objęte były **22 osoby**,
- dla **1 osoby** pozyskano lokal socjalny,
- **7 osób**, to osoby pozostające w różnych miejscach na terenie miasta (działki, znajomi, rodzina),
- **11 osób**, to osoby przebywające poza miastem.

Udzielono również pomocy osobom niebędącym mieszkańcami gminy Opoczno w postaci:

- poradnictwa oraz czystej, dostosowanej do pory roku odzieży – **4 osoby**,
- interwencje ze Strażą Miejską na stacji kolejowej PKP Opoczno Południe – **4 osoby**.

4. Pomoc w ramach programu „Posiłek w szkole i domu”

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

uchwalono Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r.

Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej. Takie rozwiązanie daje większą kontrolę nad jakością kupowanych produktów, z których przygotowywane są posiłki, oraz nad procesem ich przygotowywania.

Pomoc w formie dożywiania przyznawana jest po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, zawierającego opis sytuacji osobistej, rodzinnej i dochodowej rodzin, które złożyły wniosek o udzielenie pomocy.

Uchwałą Nr III/42/2018 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłków lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 ustalono zasady przyznawania pomocy w formie posiłku.

Dzieciom i młodzieży, uczęszczającym do szkół: podstawowych i ponadpodstawowych oraz do oddziałów przedszkolnych przysługuje pomoc w formie zakupu posiłków, jeżeli miesięczny dochód netto na osobę w rodzinie nie przekracza 150 % kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) tj. **od 1 stycznia 2022 r. 600,00 zł x 150 % = 900,00 zł netto na osobę w rodzinie.**

Osoby dorosłe z gospodarstw domowych o najniższych dochodach, osoby starsze, chore i niepełnosprawne mogą korzystać z pomocy w formie posiłków lub świadczenia rzeczowego oraz zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup posiłków lub żywności, jeżeli miesięczny dochód netto osoby samotnie gospodarującej lub miesięczny dochód netto na osobę w rodzinie nie przekracza 150 % kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust. 1 i 2 ustawy:

- dla osób w rodzinie: **600,00 zł x 150 % tj. 900,00 zł,**
- dla osób samotnie gospodarujących: **776,00 zł x 150% tj. 1 164,00 zł.**

Uchwałą Nr LV/605/2023 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 17 stycznia 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania zasiłku celowego na zakup posiłków lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 podwyższono do 200% kryterium dochodowe określone w art. 8 ust 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) uprawniające do przyznawania zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności tj. od 1 lutego 2023 r.:

- dla osób w rodzinie: **600,00 zł. x 200 % tj. 1 200,00 zł,**
- dla osób samotnie gospodarujących: **776,00 zł x 200% tj. 1 552,00 zł.**

W ramach wieloletniego programu rządowego udzielono pomocy w następujących formach:

1) zasiłki celowe na zakup żywności.

Zasiłki celowe przyznawano głównie z powodu bezrobocia, ubóstwa, bezradności, w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawności oraz długotrwałej i ciężkiej choroby w rodzinie. Rodzice dzieci uczęszczających do przedszkola mogą ubiegać się o zasiłki celowe na pokrycie kosztów gorących posiłków.

Tab. nr 10. Zasiłki celowe na zakup żywności

Zasiłki celowe		Kwota	Razem
Ogółem:	334	261 240,00	261 240,00
Liczba osób samotnie gospodarujących	135	73 600,00	
Liczba rodzin/Liczba osób w rodzinie	199/729	187 640,00	
Liczba świadczeń	1 099		

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

2) świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023

W grudniu 2022 r. w okresie przedświątecznym w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 zostały przygotowane paczki świąteczne zawierające produkty żywnościowe. Przygotowane paczki zostały przekazane najbardziej potrzebującym rodzinom i osobom samotnie gospodarującym, znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej w dniach **20-21 grudnia 2022 r.**

Tab. nr 11. Świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych 2022 r.

Liczba osób	80
Kwota	13 529,60
Liczba świadczeń	80

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

3) dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach.

Uczniowie zakwalifikowani do dożywiania w szkole w ramach realizacji Programu otrzymują w dni nauki szkolnej dwudaniowe gorące posiłki.

W Szkole Podstawowej w Dzielnej, prowadzonej przez Stowarzyszenie obiad stanowi jedno gorące danie (naprzemiennie zupa i drugie danie). Posiłek jest dostarczany do tej szkoły w ramach cateringu. Koszt za jeden gorący posiłek wynosi **8,50 zł.**

W Szkole Podstawowej w Woli Załącznej koszt za jeden gorący posiłek wynosi **6,50 zł.**

We wszystkich placówkach oświatowych posiłki przygotowywane dla dzieci i młodzieży są urozmaicone i zawierają odpowiednią wartość odżywczą zgodnie z zasadami zdrowego żywienia. Przygotowuje się je na bazie produktów najwyższej jakości. Jadłospisy są układane w ten sposób, aby w ciągu tygodnia posiłki nie powtarzały się. Posiłki są przygotowywane i transportowane w higienicznych warunkach, w szczelnych termosach obiadowych.

Na podstawie informacji Burmistrza Opoczna z 26 października 2020 r. koszty przygotowania i wytworzenia jednego posiłku dla ucznia przedstawiają się w sposób następujący:

dzienna stawka przeznaczona na dożywianie jednego ucznia wynosi - **9,00 zł**.

Składnikami ww. kwoty są:

- a) stawka żywieniowa z funduszu na dożywianie z przeznaczeniem na wsad do kotła - **4,00 zł**,
- b) wynagrodzenie pracowników kuchni - **3,40 zł**,
- c) koszty, związane z wydawaniem posiłków uczniom w szkołach obsługiwanych przez stołówkę - **0,60 zł**,
- d) koszty, związane z przygotowaniem posiłków (media) - **1,00 zł**.

Powyższe stawki obowiązywały od **1 listopada 2020 r. do 31 marca 2022 r.**

Od 1 kwietnia 2022 r. zostały zwiększone koszty jednego posiłku z 9 zł na 10 zł. Nowe stawki obowiązują od **1 kwietnia 2022 r.**

Na podstawie informacji Burmistrza Opoczna z 1 kwietnia 2022 r. koszty przygotowania i wytworzenia jednego posiłku dla ucznia przedstawiają się w sposób następujący:

dzienna stawka przeznaczona na dożywianie jednego ucznia wynosi - **10,00 zł**.

Składnikami ww. kwoty są:

- a) stawka żywieniowa z funduszu na dożywianie z przeznaczeniem na wsad do kotła - **5,00 zł**,
- b) wynagrodzenie pracowników kuchni - **3,40 zł**,
- c) koszty, związane z wydawaniem posiłków uczniom w szkołach obsługiwanych przez stołówkę - **0,60 zł**,
- d) koszty, związane z przygotowaniem posiłków (media) - **1,00 zł**.

W **Zespole Szkół Prywatnych w Opocznie** dzienna stawka przeznaczona na dożywianie jednego ucznia wynosi - **10,00 zł**.

Składnikami ww. kwoty są:

- a) stawka żywieniowa z funduszu na dożywianie z przeznaczeniem na wsad do kotła - **4,00 zł**,
- b) wynagrodzenie pracowników kuchni - **3,80 zł**,
- c) koszty, związane z wydawaniem posiłków uczniom w szkołach obsługiwanych przez stołówkę - **0,70 zł**,
- d) koszty, związane z przygotowaniem posiłków (media) - **1,50 zł**.

W **Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym „Centrum Edukacji i Rozwoju”** im. Św. Jana Pawła II w Opocznie dzienna stawka przeznaczona na dożywianie jednego ucznia wynosi - **8,00 zł**.

Składnikami ww. kwoty są:

- a) stawka żywieniowa z funduszu na dożywianie z przeznaczeniem na wsad do kotła - **4,00 zł**,
- b) wynagrodzenie pracowników kuchni - **2,40 zł**,
- c) koszty, związane z wydawaniem posiłków uczniom w szkołach obsługiwanych przez stołówkę - **0,60 zł**,
- d) koszty, związane z przygotowaniem posiłków (media) - **1,00 zł**.

Tab. nr 12. Dożywianie dzieci i młodzieży w szkole w 2022 r.

Dożywianie dzieci i młodzieży w szkole	2022 r.
Liczba uczniów	249
Kwota	239 397,00
Liczba świadczeń	24 900

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Organizacja dowozu posiłków w szkołach przedstawia się następująco: od **03.01.2022 r. do 22.12.2022 r.** posiłki do szkół wiejskich dowożone były przez P.H.U. HADAX Andrzej Wędzikowski Gawrony 37, 26-332 Sławno. **Ustalona kwota brutto za 1 km wynosiła 7,38 zł. Dzienny limit kilometrów – 100 km.** Oferta ta została wybrana zgodnie z Regulaminem udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza kwoty 130 000,00 zł netto, obowiązującym w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Opocznie.

Ogółem w 2022 r. na pokrycie kosztów dowozu posiłków do szkół przeznaczono kwotę 19 415,78 zł.

4) wieloletni gminny „Program osłonowy w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023.

Wsparcia w ramach wieloletniego gminnego „Programu osłonowego w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023 przyjętego Uchwałą Nr III/44/18 z dnia 21 grudnia 2018 r. Rady Miejskiej w Opocznie udziela się w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy kryterium dochodowe wynikające z art. 8 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej zostanie przekroczone powyżej 150% a uczeń albo dziecko zamieszkujące na terenie Gminy wyraża chęć zjedzenia posiłku.

Dyrektor szkoły lub przedszkola pisemnie informuje Ośrodek o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku na podstawie pkt III.1 „Moduł dla dzieci i młodzieży” wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 przyjętego uchwałą nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r.

Przyznanie pomocy nie wymaga wydania decyzji administracyjnej przyznającej posiłek oraz ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego. Liczba dzieci i uczniów, którym udzielono pomocy zgodnie z pkt III.1.2 „Moduł dla dzieci i młodzieży” wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 przyjętego uchwałą nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r., nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci otrzymujących posiłek w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym, a w miesiącu wrześniu liczby z miesiąca czerwca.

Tab. nr 13. Wieloletni gminny „Program osłonowy w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023.

Wieloletni gminny „Program osłonowy w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023	2022 r.
Liczba uczniów	23
Kwota	16 133,00
Liczba świadczeń	1744

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

5) posiłki dla podopiecznych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie.

W 2022 r. z tej formy pomocy skorzystało ogółem **50 osób**. Osoby, znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, które we własnym zakresie nie są w stanie przygotować gorących posiłków i zostały zakwalifikowane do tej formy pomocy w ramach realizacji Programu otrzymują **dwudaniowe gorące posiłki tj.** zupa z pieczywem i drugie danie. Po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i ustaleniu sytuacji dochodowej na podstawie decyzji administracyjnej przyznaje się pomoc w postaci codziennego gorącego dwudaniowego posiłku dla tych osób, jeżeli dochód na osobę w rodzinie lub osobę samotnie gospodarującą nie przekracza 150 % (od 1 lutego 2023 r. - 200%) kryterium dochodowego, uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej.

Od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. posiłki przygotowywane i wydawane były przez **Fundację „OSTOJA” im. Siostry Klaryski Stanisławy z Opoczna ul. Westerplatte 2, 26-300 Opoczno od poniedziałku do niedzieli z wyłączeniem okresów świątecznych tj. dni ustawowo wolnych od pracy** (Świąt: Nowy Rok, Trzech Króli, 1 i 2 dzień Wielkanocy, 1 i 3 Maja, Zielone Świątki, 15 sierpnia, 1 listopada, 11 listopada, 1 i 2 dzień Bożego Narodzenia). Oferta wybrana została na podstawie zamówienia publicznego w trybie podstawowym, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm.), dalej: ustawa PZP).

Ustalona kwota brutto za 1 gorący posiłek wynosi 13,00 zł brutto. W przypadku dni ustawowo wolnych od pracy Wykonawca w cenie posiłku zobowiązany jest wydać w dniu poprzedzającym dzień wolny suchy prowiant (konserwę mięsną lub rybną oraz pieczywo) na każdy dzień ustawowo wolny od pracy.

Tab. nr 14. Posiłki dla podopiecznych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie

Posiłki dla podopiecznych MGOPS w Opocznie	2022 r.
Liczba osób	50
Kwota	164 203,00
Liczba świadczeń	12 631

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

5. Zadania wynikające z odrębnych ustaw

1) świadczenia opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54 w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w przypadku których nie zachodzi okoliczność, o której mowa w art. 12 tej ustawy.

Prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych mają osoby, które spełniają kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. Zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o pomocy społecznej: Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, z zastrzeżeniem art. 40, art. 41, art. 53a i art. 91 przysługuje:

- a) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 776,00 zł, zwanej dalej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”,
- b) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 600,00 zł, zwanej dalej "kryterium dochodowym na osobę w rodzinie".

W myśl ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych art. 2 ust. 1 pkt 2 do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie mają prawo: osoby inne niż ubezpieczeni, osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które posiadają obywatelstwo polskie, spełniające kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono okoliczności, o której mowa w art. 12 tej ustawy, na zasadach i w zakresie określonych dla ubezpieczonych.

W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, o którym mowa w ust. 2, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonych w przepisach o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 54 ust. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 10 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych: dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcy, o którym mowa w art. 2 podmioty uprawnione do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych ust. 1 pkt 2, jest decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, potwierdzająca to prawo.

Świadczeniobiorca, o którym mowa w art. 7 zadania własne gminy w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń ust. 2, jest obowiązany niezwłocznie poinformować wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na swoje miejsce zamieszkania o:

- a) każdej zmianie w sytuacji dochodowej lub majątkowej;
- b) objęciu ubezpieczeniem zdrowotnym.

Zgodnie z art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej: rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej oraz u osób, o których mowa w art. 103.

Tab. nr 15. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych 2022 r.

Świadczenia w 2022 r.	Decyzje przyznające	Decyzje odmowne
Liczba osób	12	1

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

2) Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

Ze wsparcia żywnościowego Magazynu Żywności korzystają rodziny wielodzietne, osoby bezrobotne, niepełnosprawne, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Magazyny Żywności wspierają żywnością zarówno seniorów, dorosłych jak i dzieci.

O skierowanie mogą ubiegać się osoby lub rodziny, których dochody nie przekraczają 220% kryterium dochodowego ustawy o pomocy społecznej odpowiednio: 1 707,20 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 1 320,00 zł na osobę w rodzinie.

W 2022 r. wydano 359 skierowań dla obywateli Polski do Magazynu Żywności oraz 143 skierowania dla obywateli Ukrainy.

3) udzielanie pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (ustawa z dnia 12 marca 2022 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 103 z późn. zm.).

Ustawa określa szczególne zasady zalegalizowania obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, oraz obywateli Ukrainy, którzy posiadają Kartę Polaka i wraz z najbliższą rodziną z ww. powodu przybyli do Polski.

W 2022 r. obywatelom Ukrainy udzielono pomocy w następujących formach:

a) dożywianie dzieci i młodzieży w szkole – pomoc doraźna (art. 48b ust.5 pkt 1 u.o.p.s.).

Zgodnie z art. 48b ust. 5 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej udzielono pomocy doraźnej obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w formie gorącego posiłku.

Tab. nr 16. Dożywianie dzieci i młodzieży w szkole (art. 48b ust. 5 pkt 1 u.o.p.s.) – pomoc doraźna 2022 r.

Pomoc doraźna – obywatele Ukrainy	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota
Ogółem:	94	2 724	26 494,00

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Tab. nr 17. Dożywianie dzieci i młodzieży w przedszkolu (art. 48b ust. 5 pkt 1 u.o.p.s.) – pomoc doraźna 2022 r.

Pomoc doraźna obywatele Ukrainy	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota
Ogółem:	24	499	2 133,70

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

b) jednorazowe świadczenie pieniężne dla osób, które opuściły Ukrainę

w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Pomoc dla obywateli Ukrainy w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczona jest na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

Uprawniony do pomocy jest obywatel Ukrainy, który wjechał legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz został wpisany do rejestru PESEL.

Przyznanie świadczenia następuje na wniosek i nie wymaga wydania decyzji. Świadczenie przyznaje się bez względu na dochód, nie przeprowadza się rodzinnego wywiadu środowiskowego. Wypłata jednorazowego świadczenia pieniężnego jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez gminy. Świadczenie i koszty jego obsługi w wysokości 2% kwoty przeznaczonej na wypłatę świadczenia są finansowane z budżetu państwa.

Źródłem finansowania są środki z Funduszu Pomocy, o którym mowa w art. 14 specustawy- realizacja w ramach działu 853 - pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej.

Pomoc nie podlega wliczeniu do dochodu do celów przyznania świadczeń z pomocy społecznej. Uznaje się, iż stanowi ona jednorazowe pieniężne świadczenie socjalne przysługujące ze względu na złą sytuację materialną osoby lub rodziny, o którym mowa w art. 8 ust. 4 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.

Tab. nr 18. Jednorazowe świadczenie pieniężne dla osób, które opuściły Ukrainę w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa 2022 r.

Świadczenie pieniężne dla obywateli Ukrainy	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota
Ogółem:	553	553	165 900,00

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

c) zasiłek celowy za pokrycie kosztów gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole i w przedszkolu.

Zgodnie z art. 2 ust 1, art. 29 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103 z późn. zm.), art. 36 pkt 1 lit. c, art. 39 ust. 1 i 2, ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) - udzielono pomocy w formie zasiłków celowych z przeznaczeniem na pokrycie gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole i w przedszkolu, zakup żywności i leków.

Tab. nr 19. Zasilek celowy za pokrycie kosztów gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole – 2022 r.

Zasilek celowy – obywatele Ukrainy (dzieci i młodzież szkolna)	Liczba osób	Liczba rodzin/osób w rodzinach	Liczba świadczeń	Kwota
Ogółem:	25	25/77	32	3 113,00

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Tab. nr 20. Zasilek celowy za pokrycie kosztów gorącego posiłku dla dzieci w przedszkolu – 2022 r.

Zasilek celowy – obywatele Ukrainy (dzieci w przedszkolu)	Liczba osób	Liczba rodzin/osób w rodzinach	Liczba świadczeń	Kwota
Ogółem:	2	2/6	3	756,00

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

d) zasilek celowy na zakup leków (art. 39 u.o.p.s.)

Tab. nr 21. Zasilek celowy na zakup leków (art. 39 u.o.p.s.) 2022 r.

Świadczenie pieniężne dla obywateli Ukrainy	Liczba osób	Liczba rodzin/osób w rodzinach	Liczba świadczeń	Kwota
Ogółem:	1	1/4	1	300,00

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

e) zasilek celowy na zakup żywności (art. 39 u.o.p.s.)

Tab. nr 22. Zasilek celowy na zakup żywności (art. 39 u.o.p.s.) 2022 r.

Świadczenie pieniężne dla obywateli Ukrainy	Liczba osób	Liczba rodzin/osób w rodzinach	Liczba świadczeń	Kwota
Ogółem:	1	1/4	1	200,00

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

6. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników

W 2022 r. pracownicy Działu doskonalili swój warsztat pracy uczestnicząc w kursach, szkoleniach i konferencjach, podnosząc kwalifikacje zawodowe:

- 1) „Obsługa nienależnie pobranych świadczeń oraz odpłatności osób zobowiązanych wraz z wystawieniem tytułu wykonawczego w pomost std – pomoc społeczna”,
- 2) „Szkolenie dla pracowników JST z zakresu rozwiązań prawnych wprowadzonych ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa”,
- 3) „Weryfikacja procedur reagowania kryzysowego określających sposób postępowania w związku z przybywającymi do polski obywatelami Ukrainy”,
- 4) „Lex - Jak przyznawać świadczenia obywatelom Ukrainy po zmianach w specustawie”,

- 5) „Wsparcie psychologiczne dla pracowników placówek pomocy społecznej”,
- 6) „Instrukcja kancelaryjna w systemie papierowym i elektronicznym podobieństwa i różnice”,
- 7) „Mobbing w miejscu pracy”,
- 8) „Istota stresu i jego konsekwencje. umiejętność radzenia sobie ze stresem przez pracowników jednostek samorządu terytorialnego”,
- 9) „Archiwizacja dokumentacji zagadnienia wstępne”,
- 10) „Lex- Świadczenia rodzinne i inne formy pomocy dla Ukraińców - bieżące problemy”,
- 11) „Jak opanować stres w wirze zmian 2022 r.”,
- 12) „Jak prawidłowo przekazać dokumentację do archiwum?”,
- 13) „Udostępnianie informacji publicznej w jednostkach samorządu terytorialnego”,
- 14) „Lex - Praktyczne aspekty wydawania decyzji administracyjnych”,
- 15) „Bezpieczeństwo pracowników socjalnych w trakcie wykonywania czynności zawodowych”.

IV. Opis i analiza zadań realizowanych w Dziale Pomocy Środowiskowej

Podstawowym zadaniem Działu Pomocy Środowiskowej jest organizowanie i prowadzenie działalności, zmierzającej do poprawy sytuacji osób, wymagających pomocy w uzyskaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie. W skład Działu wchodzi następujące zespoły:

1. Zespół ds. pierwszego kontaktu

Zadania Zespołu:

- 1) wykonywanie zadań związanych z przyjmowaniem wniosków obywateli Polski i Ukrainy w zakresie obowiązującego prawa;
- 2) prowadzenie działalności związanej z informowaniem oraz pracą socjalną na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami;
- 3) kierowanie osób do odpowiednich komórek organizacyjnych.

Tab. nr 23. Dane statystyczne dotyczące przyjętych wniosków – 2022 r.

Ilość przyjętych wniosków z pomocy społecznej	2670
Ilość przyjętych wniosków o dodatek osłonowy	600
Ilość przyjętych wniosków o wydanie zaświadczenia	30
Ilość przekazanych decyzji z pomocy społecznej	3.000

Źródło: Dane statystyczne otrzymane od osób obsługujących pierwszy kontakt.

2. Zespół ds. wsparcia środowiskowego i animacji lokalnej

Zadania Zespołu:

- 1) realizacja Programu „Korpus wsparcia Seniorów” na rok 2022

MGOPS w Opocznie w 2022 r. był realizatorem programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022 finansowanego w całości ze środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Pozyskano łącznie 174 590,00 zł: moduł I – 73 100,00 zł; moduł II – 101 490,00 zł. Program w zakresie dwóch modułów miał na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania seniorów poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” jak również możliwość skorzystania z teleopaski.

- 2) sprawowanie nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego obywatela Ukrainy,

zgodnie z ustawą z dnia 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583 z późn. zm.). W ramach bezpośredniej ingerencji w realizację praw i obowiązków opiekuna tymczasowego m.in. ochrona małoletniego obywatela Ukrainy przed procederem handlu ludźmi, miała miejsce kontrola w miejscu zamieszkania małoletniego i stała współpraca ze szkołą, do której uczęszcza małoletni. Występowano do Sądu Rejonowego w Opocznie z informacją o opuszczeniu terytorium Rzeczypospolitej Polskiej celem uchylecia postanowienia o ustanowieniu opiekuna tymczasowego, informowano Dział Świadczeń Rodzinnych i Zakład Ubezpieczeń Społecznych o opuszczeniu terytorium Rzeczypospolitej, celem kontroli wypłaty świadczeń rodzinnych i wychowawczych.

Liczba złożonych wniosków do Sądu Rejonowego w Opocznie: 7 z czego 4 postanowienia zostały uchylone oraz 3 oczekują na decyzję Sądu.

W 2022 r. ustanowiono 11 opiekunów dla 14 małoletnich.

- 3) udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej;
- 4) współpraca i współdziałanie z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczania trudności w prawidłowym funkcjonowaniu rodzin;
- 5) udział w posiedzeniach grup roboczych, które miały na celu omówienie bieżącej sytuacji rodzin wspólnie z asystentami rodziny oraz z pedagogiem, następnie wdrażanie ustalonych działań na rzecz pomocy rodzinom z problemami;
- 6) przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych w celu weryfikacji sytuacji rodziny, a w konsekwencji do przedłużenia bądź zakończenia współpracy rodziny z asystentem rodziny;
- 7) analizowanie sytuacji materialnej i formalno–prawnej w zakresie wnioskowanej pomocy;
- 8) współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie rozwiązywania problemów klientów oraz współpraca na rzecz powrotu dziecka z rodziny zastępczej do rodziny biologicznej;
- 9) współpraca z innymi instytucjami poprzez sporządzanie wywiadów środowiskowych i analizę sytuacji rodzinnej m.in. na potrzeby zmian zarządzeń opiekuńczych lub ustanowienia rodziny – rodziną zastępczą dla dziecka/dzieci;
- 10) monitorowanie sytuacji rodzin dzięki regularnym wizytom w środowisku domowym.
- 11) udzielanie informacji i poradnictwa (w tym poradnictwa specjalistycznego);

- 12) motywowanie do zmian mających na celu poprawę sytuacji socjalno-bytowej i zdrowotnej osób i rodzin;
- 13) motywowanie klientów objętych wsparciem do samodzielnego podejmowania działań związanych z codziennymi czynnościami;
- 14) pomoc w tworzeniu pism, pośredniczeniu w sprawach dotyczących wyjaśnienia sytuacji klientów, również do Sądów;
- 15) kierowanie klientów do odpowiednich organizacji i instytucji udzielających pomocy specjalistycznej;
- 16) tworzenie, zawieranie i realizację wspólnie z rodzinami i osobami korzystającymi ze wsparcia planów pomocy;
- 17) kształtowanie właściwych postaw rodzicielskich i pełnienie funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez indywidualne rozmowy edukacyjno-motywujące;
- 18) monitorowanie działań klienta i reagowanie w sytuacjach niekorzystnych;
- 19) przeciwdziałanie pogłębianiu się trudności w sytuacji rodzinnej klienta, poprzez pomoc w tym zakresie;
- 20) inspirowanie klienta do aktywności, zmiany postaw i podejmowania pracy na rzecz wzrostu jakości życia;
- 21) ukierunkowanie rodziców na właściwe pełnienie ról społecznych ze szczególnym naciskiem na role rodzicielskie;
- 22) podnoszenie kwalifikacji klienta w zakresie rozwiązywania własnej sytuacji życiowej;
- 23) udzielanie pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych;
- 24) informowanie o przysługujących klientowi prawach, formach i możliwościach uzyskania pomocy;
- 25) rozpoznawania potrzeb indywidualnych, grupowych i środowiskowych klientów objętych wsparciem.

3. Zespół ds. asysty rodzinnej

Zadania Zespołu:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonego w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych z dziećmi;
- 5) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 6) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i aktywności zawodowej;
- 7) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych i warsztatach dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;

- 8) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 9) prowadzenie indywidualnych konsultacji w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych dla rodziców;
- 10) dokonywanie okresowej, nie rzadziej niż co pół roku, oceny sytuacji rodziny;
- 11) monitorowanie funkcjonowania rodziny po ustaniu współpracy z asystentem rodziny;
- 12) sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach;
- 13) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 14) współpraca z innymi komórkami organizacjami Ośrodka;
- 15) opracowywanie 3-letnich Gminnych Programów Wspierania Rodziny dla Gminy Opoczno;
- 16) coroczne sporządzanie sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań;
- 17) współdziałanie z innymi instytucjami działającymi w obszarze oświaty i pomocy społecznej w szczególności z: placówkami oświatowymi, Poradnią Psychologiczno–Pedagogiczną, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Policją, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnią Leczenia Uzależnień.
- 18) organizacja warsztatu pracy i prowadzenia dokumentacji zgodnie ze standardami obowiązującymi w Ośrodku.
- 19) współdziałanie z pracownikami socjalnymi w zakresie identyfikowania potrzeb, rozwiązywania problemów, monitorowania sytuacji rodzin i oceny efektywności udzielonego im wsparcia.
- 20) realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
- 21) współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym lub grupą roboczą.

Działania podejmowane przez asystentów rodziny:

- a) asystent rodziny pomagał klientom w sporządzaniu wszelkiego rodzaju pism i w terminowym realizowaniu spraw urzędowych;
- b) towarzyszył rodzinie i inicjował działania prawne w celu uregulowania zaniechań i wyjaśniania sytuacji prawnej w sprawach rodzinnych;
- c) wspomagał w zabezpieczeniu odpowiedniej specjalistycznej opieki medycznej i psychologicznej;
- d) towarzyszył podczas wizyt lekarskich;
- e) udzielał wsparcia emocjonalnego osobom chorym w rodzinie;
- f) prowadził profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną, zwłaszcza w rodzinach z problemem alkoholowym;
- g) pomagał przy poszukiwaniu zatrudnienia dla pełnoletnich członków rodziny;
- h) służył radą i dobrym słowem, pomagał przy organizacji remontu i zdobyciu potrzebnych sprzętów domowych i mebli;
- i) towarzyszył klientom podczas wizyt w specjalistycznych placówkach;
- j) monitorował wywiązywanie się rodziców z obowiązku dbania o zdrowie dzieci;
- k) motywował do pozytywnego działania na rzecz polepszenia sytuacji rodziny;
- l) kontaktował się z innymi jednostkami pracującymi na rzecz rodziny;
- m) wskazywał, jak sprawnie i efektywnie można wykonywać obowiązki domowe;

- n) udzielał wskazówek w sprawie właściwego zarządzania środkami finansowymi;
- o) pomagał w wyszukiwaniu ofert wynajmu mieszkania;
- p) monitorował przyznanie dodatku mieszkaniowego;
- q) motywował do uczestnictwa w różnego rodzaju terapiach: terapii rodzinnej, terapii uzależnień, terapii psychologicznej oraz nadzorował przebieg tych terapii;
- r) współpracował z nauczycielami, wychowawcami i pedagogami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych z dziećmi;
- s) informował o możliwościach, sposobach i formach aktywnego spędzania czasu wolnego
- t) motywował rodziców do częstych kontaktów z wychowawcami;
- u) pomagał w odrabianiu lekcji, wyrównaniu zaległości w nauce i przygotowaniu do sprawdzianów szkolnych;
- v) asystent motywował rodziny do większego zaangażowania się w opiekę nad dziećmi i zadbania o wygląd estetyczny mieszkania;
- w) wspierał aktywność społeczną rodzin, zachęcał do aktywnego udziału w realizowanym projekcie „Wszystko dla rodziny”;
- x) współpracował z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Komendą Policji, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej, Sądem Rodzinnym, kuratorami społecznymi, Poradnią Leczenia Uzależnień, pedagogami i wychowawcami dzieci w szkołach, przedszkolach, ze świetlicami środowiskowymi, z Młodzieżowymi Ośrodkami Socjoterapeutycznymi oraz ośrodkami leczenia i rehabilitacji uzależnień – „Monar”, a także pracownikami socjalnymi prowadzącymi procedurę „Niebieskie Karty”.

W 2022 r. wsparciem w formie usługi asystenta rodziny zostało objętych 67 rodzin z terenu gminy Opoczno, z czego 23 rodziny zakończyły wsparcie asystenta rodziny a 14 rodzin kontynuuje współpracę w 2023r. w związku z postanowieniem Sądu Rejonowego w Opocznie III Wydział Rodzinny i Nieletnich do tego zobowiązującym.

Stan rodzin objętych usługą asystenta rodziny na dzień 31.12.2022 r. - 50 rodzin w tym 3, które z dniem 01.01.2023r. nie przedłużyły współpracy z asystentem.

W rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny występowały następujące problemy:

- bezradność w sprawach opiekuńczo–wychowawczych,
- bezradność w sprawach opiekuńczo–wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego – rodzina wielodzietna,
- bezradność w sprawach opiekuńczo–wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego – rodzina niepełna,
- bezrobocie,
- ubóstwo,
- niepełnosprawność,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- przemoc w rodzinie,
- alkoholizm i narkomania.

Tab. nr 24. Zestawienie ilościowe i jakościowe rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

Wyszczególnienie:	Ilość rodzin	Ilość dzieci w tych rodzinach
Rodziny objęte asystą, a w tym:		
a) rodziny wieloproblemowe (powyżej trzech problemów występujących w rodzinie)	48	110
b) rodziny z częściowym ograniczeniem praw rodzicielskich lub objęte nadzorem kuratora	26	54
c) rodziny, których dzieci przebywały lub przebywają w pieczy zastępczej (ilość dzieci w pieczy)	13	19
Rodziny objęte asystą, a w tym:		
a) rodziny niepełne	44	92
b) rodziny wielodzietne (3 i więcej dzieci)	24	85
c) rodziny wychowujące dzieci w wieku 0-6 lat	30	77
d) rodziny wychowujące dzieci w wieku 7-9 lat	24	71
e) rodziny wychowujące dzieci w wieku 10-18 lat	47	115
f) rodziny przeżywające trudności związane ze stanem zdrowia dziecka (np. dzieci chore, niepełnosprawne, nadpobudliwe, z zaburzeniami zachowania)	13	31
g) rodziny bezrobotne, ubogie	35	78
h) rodziny w sytuacjach kryzysowych wynikających z problemów rodziców (np. przemoc w rodzinie, uzależnienia)	17	31
i) rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w 2022 r.	4	10
j) rodziny, wobec których toczyło się postępowanie w sprawie ograniczenia władzy rodzicielskiej	1	1
k) rodziny, wobec których toczyło się postępowanie w sprawie pozbawienia władzy rodzicielskiej	1	1
l) rodziny, wobec których toczyło się postępowanie w sprawie zmiany zarządzeń opiekuńczych	3	7

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Powyższe dane obrazują następujące wykresy, ujmujące wyniki w procentach:

Wykres nr 1. Rodziny objęte asystą rodzinną, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej.

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Wykres nr 2. Rodziny objęte nadzorem kuratora, z częściowym ograniczeniem praw rodzicielskich.

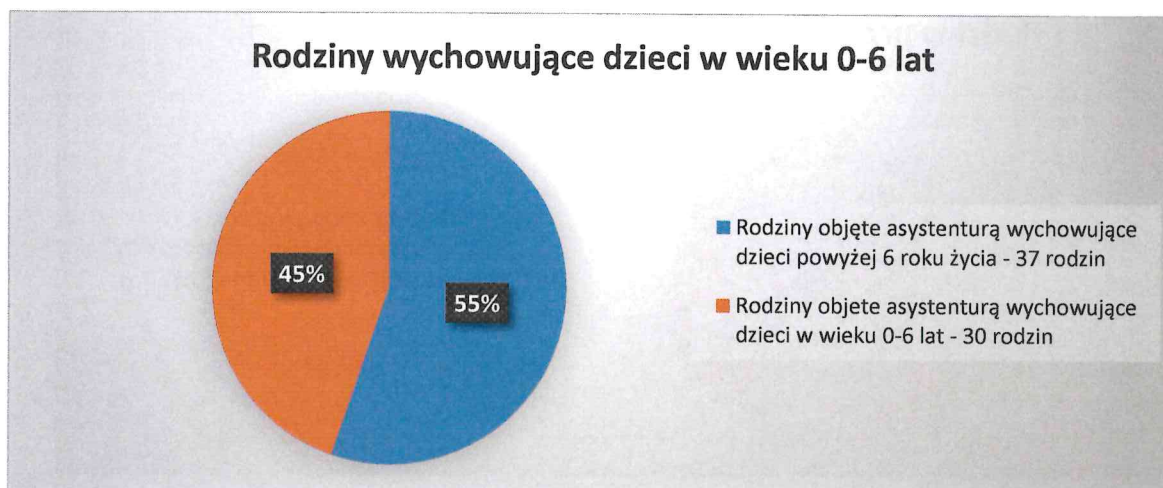
Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Wykres nr 3. Rodziny wielodzietne.

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Wykres nr 4. Rodziny wychowujące dzieci w wieku 0-6 lat.

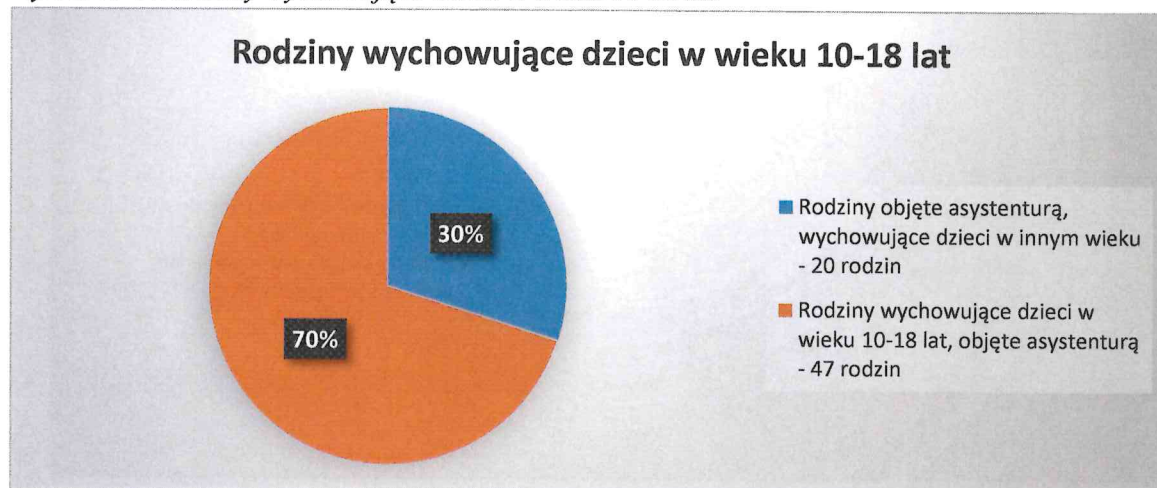
Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Wykres nr 5. Rodziny wychowujące dzieci w wieku 7-9 lat

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Wykres nr 6. Rodziny wychowujące dzieci w wieku 10-18 lat

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Wykres nr 7. Rodziny przeżywające trudności związane ze stanem zdrowia dziecka.

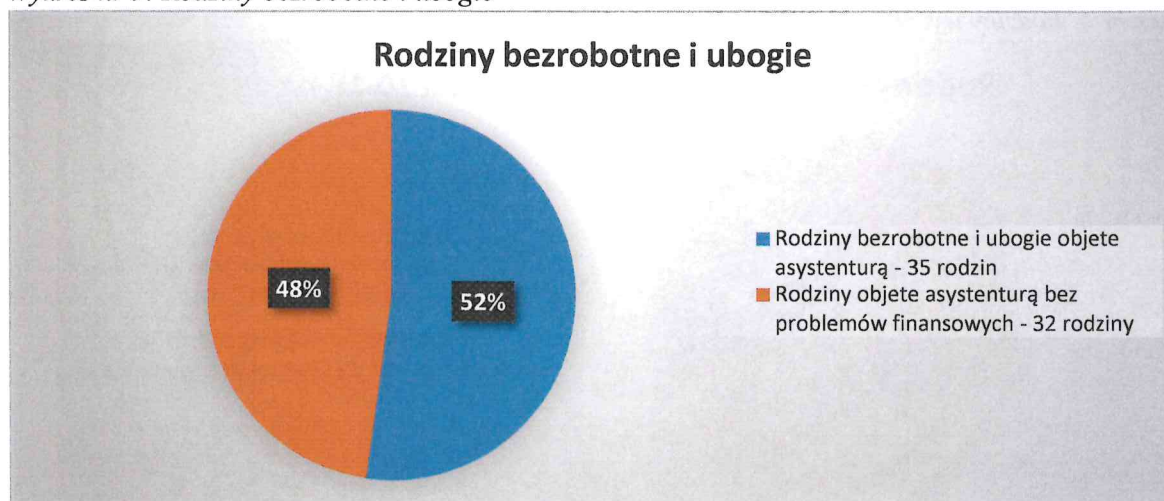
Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Wykres nr 8. Rodziny w sytuacjach kryzysowych, wynikających z przemocy w rodzinie lub/i uzależnień

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Wykres nr 9. Rodziny bezrobotne i ubogie

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Zespół ds. Asysty Rodzinnej w 2022 r., zakończył współpracę z 23 rodzinami z czego 3 rodziny powróciły do wsparcia asystenta rodziny, w tym:

- 1) ze względu na osiągnięcie, bądź częściowe osiągnięcie celów - 8 rodzin (co stanowi 34,78% ogólnej liczby rodzin);
- 2) ze względu na brak efektów - 4 rodziny (co stanowi 17,39% ogólnej liczby rodzin);
- 3) ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę – 9 rodzin (co stanowi 39,13% ogólnej liczby rodzin);
- 4) ze względu na zmianę miejsca zamieszkania rodziny - 2 rodziny (co stanowi 8,7% ogólnej liczby rodzin).

Wykres nr 10. Rodziny, w których zakończono współpracę.

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Działania podejmowane przez pedagoga zatrudnionego w zespole ds. asysty rodzinnej:

- 1) kontakty pedagoga z rodzinami asystenckimi w formie porad, indywidualnych konsultacji, pedagogizacji rodziców – 388 spotkań,
- 2) kontakty pedagoga z pracownikami szkół, wychowawcami i pedagogami - 64 spotkania;
- 3) kontakty z instytucjami wspierającymi funkcjonowanie rodzin - 5 spotkań;
- 4) zajęcia wspierające pod względem dydaktycznym dla dzieci rodzin asystenckich, konsultacje pedagogiczne w celu rozwiązania problemów opiekuńczo-wychowawczych – 125 wizyt.
- 5) występowanie o wystawienie przez szkołę opinii na temat funkcjonowania dzieci – pism do wychowawców szkolnych (2 razy w roku szkolnym).

W rodzinach objętych asystenturą rodzinną pedagog zajmował się przede wszystkim takimi problemami jak: bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, brak pozytywnych wyuczonych wzorców wychowawczych, problemy komunikacyjne w rodzinie, problemy edukacyjne dzieci.

Pedagog propagował zachowania sprzyjające właściwym postawom w rodzinie i utrzymywał

stałą współpracę z placówkami oświatowymi w zakresie rozwiązywania problemów szkolnych i wychowawczych.

Działania asystentów rodziny i pedagoga pozwoliły uchronić dzieci przed umieszczeniem w różnego rodzaju placówkach, podniosły umiejętności opiekuńczo-wychowawcze i komunikacyjne rodziców, zmniejszyły niezaradność życiową klientów, zmotywowały do poszukiwania lub podjęcia pracy, a tym samym poprawienia bytu rodziny, zmotywowały do podjęcia leczenia uzależnień.

Inne inicjatywy podejmowane przez pracowników Działu Pomocy Środowiskowej.

1. 01.06.2022 r. odbył się Piknik z okazji Dnia Dziecka zorganizowany przez Gminę Opoczno, w którym brali udział pracownicy MGOPS z Działu Pomocy Środowiskowej. Dzieci z rodzin asystenckich mogły wziąć udział w różnego typu grach i zabawach sportowych.
2. 25.06.2022 r. odbył się Eko-Piknik, w którym uczestniczyły dzieci z rodzin asystenckich.
3. 08.12.2022 r. w Miejskim Domu Kultury w Opocznie odbyły warsztaty Bożonarodzeniowe, podczas których chętni uczestnicy wykonali własnoręczne ozdoby świąteczne i choinkowe.
Celem spotkania była integracja, kultywowanie tradycji świątecznej, zacieśnienie więzi rodzinnych i międzypokoleniowych, organizowanie sytuacji sprzyjającej wykorzystaniu posiadanych umiejętności i zdolności.

4. Zespół ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

1) zadania należące do Zespołu:

- a) przyjmowanie od instytucji uprawnionych do wszczęcia procedury, formularzy „Niebieskie Karty”,
- b) wskazywanie osób do prac w grupie roboczej (kontakt i informowanie o terminach spotkań grup roboczych),
- c) prowadzenie grup roboczych,
- d) przeprowadzanie rozmów, z osobami co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy w rodzinie,
- e) udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia,
- f) zapewnienie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie (w zależności od potrzeb), schronienia w całodobowej placówce świadczącej taką pomoc (w praktyce bardzo rzadko),
- g) organizowanie niezwłocznego dostępu do pomocy medycznej, jeśli wymaga tego stan zdrowia osoby (w praktyce rzadko),
- h) cykliczne wizyty w środowisku, w celu monitorowania sytuacji rodzin, w których wszczęto procedury „Niebieskie Karty”,
- i) informowanie o warunkach korzystania ze świadczeń pomocy społecznej,
- j) powiadamianie Sądu Rodzinnego o sytuacji dzieci,
- k) kierowanie wniosków do Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów

- Alkoholowych, celem objęcia osób badaniem i ewentualnym leczeniem uzależnienia,
- l) informowanie o możliwości uzyskania badania lekarskiego,
 - m) składanie do Prokuratury w uzasadnionych przypadkach zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, działając w oparciu o art. 304 §2 kpk (w praktyce głównie chodzi o przestępstwo opisane w art. 207 kk);
 - n) przeprowadzanie rozmów z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie:
 - informowanie na temat konsekwencji prawnych stosowania przemocy w rodzinie,
 - informowanie o możliwości podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc,
 - o) dokumentowanie podejmowanych działań, poprzez sporządzanie notatek służbowych, protokołów spotkań, druków „Niebieskie Karty” cz. C i D, redagowanie pism do instytucji, odpisywanie na pisma;
 - p) archiwizowanie dokumentacji,
 - q) przeprowadzanie pogadarek w szkołach, na temat profilaktyki zachowań przemocowych w rodzinie i grupie rówieśniczej (w miarę zgłaszanych przez szkoły potrzeb),
 - r) pomoc osobom w sporządzaniu pism urzędowych - do Sądu, Prokuratury, MKRPA,
 - s) udział w charakterze świadka, w sprawach w Sądzie Rejonowym w Opocznie i Sądzie Okręgowym w Piotrkowie Trybunalskim, dotyczących znęcania się, kwestii opiekuńczych, nakazu opuszczenia lokalu przez sprawcę przemocy i rozwodowych, dotyczących rodzin, w których prowadzona jest lub była procedura „Niebieskie Karty”.

2) działania jakie podejmował Zespół:

Tab. nr 25. Działania podejmowane przez Zespół w 2022 r.

Rodzaj podejmowanych działań	
Spotkania grup roboczych	140
Skierowane wnioski do Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, o objęcie osób badaniem i ewentualnym leczeniem odwykowym	14
Wnioski o przyznanie rodzinie Asystenta Rodziny	2
Pisma do innych instytucji	75
Wezwania do osób wobec, których istniało podejrzenie, że stosują przemoc	66
Zaproszenia dla osób wobec osób, których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy	51
Wizyty w środowisku, monitorujące sytuację rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	342
Wywiady środowiskowe	1
Wnioski o wgląd w sytuację małoletnich dzieci i informacje do Sądu o pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	1
Odebranie dzieci z rodziny, w związku z zagrożeniem zdrowia i życia, w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	2 (2 chłopców)

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Po podjęciu działań przez członków grupy roboczej, wobec rodzin, w których istniało

podejrzanie, że może dochodzić do przemocy, **podjęto decyzję o zakończeniu procedury w 40 przypadkach:**

- a) 20 procedur z uwagi na brak zasadności podejmowanych działań,
- b) 20 procedur z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

Liczba osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego - **232**.

Tab. nr 26. Ilość sporządzonych „Niebieskich Kart” przez poszczególne podmioty.

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty		
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta” cz. A	Policja	51
	pomoc społeczna	2
	oświata	4
	Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów alkoholowych	0
	służba zdrowia	0
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty” cz. C		18
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty” cz. D		31

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Ogółem w Gminie Opoczno w roku 2021 wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” w 49 rodzinach.

„Niebieska Karta” cz. A wszczynia procedurę „Niebieskie Karty”. Zostaje wówczas powołana grupa robocza, która interdyscyplinarnie podejmuje działania zmierzające do rozwiązywania problemów związanych z podejrzeniem wystąpienia przemocy w konkretnej rodzinie. Wszystkie rodziny zostają objęte działaniami grup roboczych.

„Niebieska Karta” cz. C - powołana grupa robocza po zapoznaniu się ze szczegółami formularza Niebieskiej Karty A i przedyskutowaniu sytuacji w zespole zaprasza osobę poszkodowaną na spotkanie. W trakcie tego spotkania wypisana zostaje Niebieska Karta C, czyli ustalony wspólnie plan wsparcia dla ofiary przemocy domowej. Jest to tzw. indywidualny plan pomocy, który uwzględni wszelkie potrzeby osoby pokrzywdzonej.

„Niebieska Karta” cz. D - Niebieska Karta zawiera nie tylko plan pomocy ofierze, ale także sprawcy przemocy. Grupa robocza wzywa na spotkanie również osobę, która podejmuje się niedopuszczalnych zachowań. Celem rozmów jest przekonanie sprawcy do zaprzestania stosowania przemocy. Informacje o przebiegu tej wizyty zostają opisane w Niebieskiej Karcie D. Podczas tego spotkania osoba stosująca przemoc jest informowana nie tylko o prawnej stronie konsekwencji stosowania przemocy, ale także o formach pomocy psychologicznej, jaką może uzyskać.

Sytuacja rodzin, wobec których została uruchomiona procedura „Niebieskie Karty” była systematycznie monitorowana przez pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie i Dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji w Opocznie przynajmniej 1 raz w miesiącu, częściej w przypadku stwierdzanych potrzeb lub na zgłoszenie osób. Wizyty w środowiskach miały na celu sprawdzanie bezpieczeństwa osób

pokrzywdzonych oraz monitorowanie efektów ustalonych form pomocy. Z każdej wizyty w środowisku były sporządzane notatki służbowe przez pracownika socjalnego i Dzielnicowego.

Podobnie w przypadku spotkań grup roboczych, wszystkie podejmowane działania były dokumentowane, zgodnie z § 10 ust. 1 Rozporządzenia. Zaś w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa dokumenty, o których mowa w ust. 1 były przekazywane organom właściwym do prowadzenia postępowania przygotowawczego z art. 207 kk oraz sądom powszechnym, w toczących się sprawach cywilnych, najczęściej rozwodowych.

5. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Obowiązek utworzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, jako zadania własnego Gminy, wynika z ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r., o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r. nr 125, poz. 842).

Zespół Interdyscyplinarny Gminy Opoczno działa na podstawie:

- Uchwały nr XIX/201/2020 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 28 kwietnia 2020 r. w sprawie zasad powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego i szczegółowych warunków jego funkcjonowania.
- Uchwały nr XX/214/2020 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 29 maja 2020 r., zmieniająca uchwałę nr XIX/201/2020 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 28 kwietnia 2020 r. w sprawie zasad powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego i szczegółowych warunków jego funkcjonowania.
- Zarządzenia nr 105/2020 Burmistrza Opoczna z dnia 10 lipca 2020 roku, w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- Uchwały Nr XXIX/306/2021 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 29 stycznia 2021 r., w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Opoczno na lata 2021-2025.
- Zarządzenia Nr 198/2022 Burmistrza Opoczna z dnia 26.09.2022 r. w sprawie zmiany składu osobowego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, działają na podstawie wyżej wymienionej uchwały, Zarządzenia Burmistrza Opoczna oraz porozumień zawartych między Burmistrzem Opoczna a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie.

W roku 2022 skład Zespołu Interdyscyplinarnego uległ zmianie na podstawie powziętych uchwał Rady Miejskiej. W chwili obecnej składa się z 15 przedstawicieli z 11 różnych instytucji z terenu Gminy Opoczno, tj.:

1. Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (4 przedstawiciele).
2. Komendy Powiatowej Policji (1 przedstawiciel).
3. Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (2 przedstawiciel).
4. Sądu Rejonowego (1 przedstawiciel).

5. Szpitala Powiatowego im. Edmunda Biernackiego (1 przedstawiciel).
6. Abstynenckiego Stowarzyszenia Klubu Wzajemnej Pomocy „Opoka” (1 przedstawiciel).
7. Zespołu Szkół Samorządowych Nr 1 im. M. Skłodowskiej-Curie (2 przedstawiciele).
8. Szkoły Podstawowej Nr 3 im. Henryka Sienkiewicza (1 przedstawiciel).
9. Szkoły Podstawowej Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Kazimierza Wielkiego (1 przedstawiciel).
10. Poradni Leczenia Uzależnień (1 przedstawiciel).

Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Opoczno na lata 2021-2025, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- diagnozowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjonowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjonowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W roku 2022, odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego:

- 30 marca 2022 r.
- 29 czerwca 2022 r.
- 29 września 2022 r.
- 28 grudnia 2022 r.

Podczas posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego ustalano, m.in. sposób realizacji zadań. Zespół Interdyscyplinarny podejmował następujące problemy społeczne:

1. Poruszano tematykę bezpieczeństwa pracowników socjalnych podczas wizyt monitorujących w rodzinach uwikłanych w przemoc.
2. Omawiano problematykę rodzin uwikłanych w przemoc – jak skutecznie pomagać tym rodzinom.
3. Uświadamianie społeczności lokalnych z problematyką przemocy domowej – debata społeczna, zaznajomienie z procedurą „Niebieskie Karty”.
4. Poruszano problematykę bezpieczeństwa seniorów w domu – uświadamianie czym jest przemoc i jakie formy może przybierać.
5. Propagowano informacje na temat Krajowej Mapy Zagrożeń oraz aplikacji Moja Komenda.
6. Poruszano problem związany z przymusowym leczeniem odwykowym, brakiem specjalisty na terenie naszego miasta, który zdiagnozuje problem.

7. Propagowano informacje o możliwości skorzystania z pomocy lekarza psychiatry dla osób współuzależnionych, a także o możliwości wsparcia przez lekarza psychiatrę dzieci z rodzin, które są uwikłane w alkoholizm.
8. Propagowano informacje o możliwości skorzystania z grup wsparcia dla młodzieży od 16 roku życia, mającej poważny problem z uzależnieniem, a także o korzystaniu z grup wsparcia dla kobiet mających problem z uzależnieniem w Poradni Leczenia Uzależnień w Opocznie.

W 2022 roku pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego objęto 163 osoby.

Tab. nr 27. Pomoc udzielona w ramach procedury „Niebieskie Karty” w 2022 r.

Liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”		
ogółem		163
w tym kobiety	ogółem	75
	w tym niepełnosprawne	0
	w tym starsze	5
w tym mężczyźni	ogółem	24
	w tym niepełnosprawni	0
	w tym starsi	1
w tym dzieci	ogółem	64
	w tym dziewczynki	38
	w tym chłopcy	25
	w tym niepełnosprawne	1

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

7. Działalność informacyjna i profilaktyczna Zespołu Interdyscyplinarnego

W roku 2022 członkowie grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego przeprowadzili następujące działania o charakterze profilaktyczno-informacyjnym:

- 01.06.2022 r. - piknik z okazji Dnia Dziecka, w którym brały udział dzieci z rodzin korzystających z różnego rodzaju wsparcia oferowanego przez MGOPS w Opocznie;
- 25.06.2022 r. - rodzinny piknik Eko-Piknik p.n. „Ekologicznie znaczy logicznie” - punkt informacyjny odnośnie przeciwdziałania przemocy i zachowań ryzykownych-pokaz profilaktyczny dla młodzieży i dorosłych Alkogogli i Narkogogli;
- 25.08.2022 r. - punkt informacyjny podczas pikniku zdrowia „Planuję zdrowe, aktywne życie” propagujący profilaktykę związaną z przeciwdziałaniem przemocy wobec osób starszych i osób niepełnosprawnych organizowany przez Starostwo Powiatowe w Opocznie;
- 20.09.2022 r. - spotkanie z Seniorami w MDK w Opocznie pn. „Przemoc wobec osób starszych – każdy ma prawo do normalnego życia”, mające na celu podniesienie świadomości związanej z tematyką przemocy wśród osób starszych oraz przeciwdziałania takim sytuacjom;

- 27.09.2022 r. - debata społeczna, dotycząca bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie wśród mieszkańców Sitowej organizowana przez KPP w Opocznie;
- 19.10.2022 r. - spotkanie z Seniorami pn. „Zdrowy aktywny Senior”, propagujące aktywność i zdrowie osób starszych;
- 16.11.2022 r. - spotkanie z Seniorami pn. „Bezpieczeństwo Seniorów w domu” przy udziale Dzielnicy Komendy Powiatowej Policji w Opocznie oraz Komendanta Głównego Związku Ochotniczej Straży Pożarnej w Opocznie dotyczące zapobiegania różnego rodzaju oszustwom oraz jak odpowiednio konserwować i dbać o urządzenia grzewcze i elektryczne;
- 22.11.2022 r. - punkt informacyjny podczas inauguracji Ogólnopolskiej Karty Seniorów organizowany przez Gminę Opoczno;
- 01.12.2022 r. - spotkanie z Seniorami pn. „Spacer po lesie”, promujące aktywność fizyczną wśród Seniorów,
- 16.12.2022 r. - podsumowanie programu „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2022”, którego głównym celem była poprawa bezpieczeństwa Seniorów w wieku 65 lat i więcej.

Na powyższych spotkaniach udało się dotrzeć do wielu mieszkańców, zachęcić do zapoznania z ofertą pomocową Ośrodka i Zespołu Interdyscyplinarnego. Rozdystrybuowano wśród mieszkańców gadzety profilaktyczne, na które w roku 2022, Zespół Interdyscyplinarny otrzymał kwotę 2 000 zł, w ramach Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Środki zostały wykorzystane na zakup materiałów edukacyjnych, na prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej, w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, tj.: zakupiono materiały profilaktyczne i promujące działalność.

8. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników

Ze względu na specyfikę pracy, sytuacje wieloprotblemowe występujące w rodzinie oraz ze względu na chęć niesienia skutecznej pomocy pracownicy Działu Pomocy Środowiskowej uczestniczyli w następujących szkoleniach:

1. „Warsztaty na temat sposobów rozwiązywania sytuacji kryzysowych dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej”.
2. „Wczesne wykrywanie/rozpoznawanie syndromów dziecka pokrzywdzonego”.
3. „Diagnozowanie oraz procedura w sytuacji zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych”.
4. „Kryzys i interwencja kryzysowa – rola asystenta rodziny”.
5. „Zastosowanie narzędzi psychologicznych w diagnozie rodziny – skala oceny rodziny”.
6. „Jak skutecznie budować system wsparcia”.
7. „Praca z rodziną biologiczną. Powrót dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej”.
8. „Bezpieczeństwo pracownika socjalnego. Wybrane aspekty”.

9. Szkolenie dla pracowników powiatowych jednostek wspierania rodziny i pieczy zastępczej - zagadnienia dotyczące opiekuna tymczasowego, ewidencji małoletnich oraz pieczy zastępczej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
10. Szkolenie na temat teleopieki.
11. „Wpływ samorządów na rozwój teleopieki w Polsce”.
12. „Jak opanować stres w wirze zmian 2022”.
13. „Mobbing w miejscu pracy”.
14. „Obsługa opaski i sprawy techniczne”.
15. Konferencja „Wspieraj seniora”.

V. Opis i analiza zadań realizowanych w zakresie Świadczeń Rodzinnych, Świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego i programu „Czyste powietrze”

1. Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne realizowane są przez Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie od maja 2004 r. System świadczeń rodzinnych został wprowadzony ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz.390).

Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych realizowane są w oparciu o następujące przepisy wykonawcze:

- 1) Rozporządzenie Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1466),
- 2) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. z 2010 r. nr 183, poz. 1234),
- 3) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2015 r. poz.1238),
- 4) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2021 r. poz.1481),
- 5) Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 lipca 2021 r. w sprawie wysokości dochodu za rok 2021 z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Monitor Polski z 2022 r. poz. 726),

- 6) Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2023 r. poz.185).

Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie zgodnie z upoważnieniem organu właściwego tj. Burmistrza Opoczna realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze:
 - zasiłek pielęgnacyjny,
 - świadczenie pielęgnacyjne,
 - specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- 4) świadczenie rodzicielskie.

Kryterium uprawniającym do zasiłku rodzinnego jest przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Kryterium dochodowe dotyczy dochodu netto, tj. po odliczeniu podatku dochodowego i składek na ubezpieczenie społeczne oraz na ubezpieczenie zdrowotne.

Obecnie kryterium dochodowe wynosi **674,00 zł** na osobę lub **764,00 zł** na osobę, jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne. Określone w ustawie kryterium dochodowe powinny spełnić rodziny ubiegające się o zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, a takie osoby ubiegające się o specjalny zasiłek opiekuńczy (w tym przypadku kryterium dochodowe wynosi **764,00 zł** na osobę w rodzinie).

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty **1 922,00 zł netto**.

W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego od 1 stycznia 2016 r. świadczenia rodzinne wypłacane są zgodnie z mechanizmem „złotówka za złotówkę”.

Niezależnie od wysokości dochodu rodziny przyznawane są: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne oraz świadczenie rodzicielskie, które funkcjonuje w systemie świadczeń rodzinnych.

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami oraz specjalny zasiłek opiekuńczy przyznawany jest na roczne okresy zasiłkowe trwające od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego. Przy ustalaniu uprawnień do zasiłku rodzinnego brane są pod uwagę dochody osiągnięte w roku poprzedzającym okres zasiłkowy. W przypadkach określonych w ustawie, dochód ten odpowiednio pomniejsza się o dochód utracony lub powiększa o dochód uzyskany. Aktualnie kwoty zasiłku rodzinnego wynoszą odpowiednio:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

W 2022 r. zasiłki rodzinne zostały wypłacone dla 2 546 osób na łączną kwotę 1 723 549,04 zł. Przyznano i wypłacono 16 438 świadczeń dla 1 650 rodzin.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z następujących tytułów:

- urodzenia dziecka (1 000,00 zł na dziecko; jest to świadczenie jednorazowe),
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400,00 zł miesięcznie),
- samotnego wychowywania dziecka (193,00 zł miesięcznie nie więcej niż 386,00 zł miesięcznie na wszystkie dzieci; w przypadku dzieci niepełnosprawnych kwotę dodatku zwiększa się o 80,00 zł, nie więcej niż o 160,00 zł),
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na trzecie i każde kolejne dziecko w rodzinie (95,00 zł miesięcznie),
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90,00 zł miesięcznie na dziecko do 5 roku życia, 110,00 zł miesięcznie na dziecko od 5 do 24 roku życia),
- rozpoczęcie roku szkolnego (100,00 zł świadczenie jednorazowe wypłacane we wrześniu w związku z rozpoczęciem roku szkolnego),
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (113,00 zł miesięcznie na internat/stancję lub 69,00 zł miesięcznie na dojazd do szkoły).

Łącznie zasiłki rodzinne wraz z dodatkami w 2022 r. zostały wypłacone na kwotę 2 670 115,65 zł. Przyznano i wypłacono łącznie 25 228 świadczenia.

UWAGA. Aby skorzystać z dodatków do zasiłku rodzinnego należało przede wszystkim mieć prawo do zasiłku rodzinnego. Ponadto do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie dodatkowych warunków związanych z tytułem przyznania dodatku. Jednocześnie można pobierać kilka rodzajów dodatków.

Poza zasiłkami rodzinnymi i przysługującymi do nich dodatkami, w ramach świadczeń rodzinnych realizowane są trzy rodzaje świadczeń opiekuńczych:

1) zasiłek pielęgnacyjny (w kwocie 215,84 zł miesięcznie).

Świadczenie przysługuje niezależnie od dochodu rodziny i przyznawane jest na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Zasiłek przeznaczony jest dla niepełnosprawnych dzieci i osób dorosłych, niepełnosprawnych w stopniu znacznym (w niektórych przypadkach również w stopniu umiarkowanym) oraz dla osób, które ukończyły 75 lat, a które nie mają prawa do dodatku pielęgnacyjnego z ZUS lub KRUS.

W 2022 r. wypłacono zasiłki pielęgnacyjne w liczbie 11 092 świadczenia na kwotę 2 326 255,68 zł. Z tej formy wsparcia w 2022 r. skorzystało 1 006 osób.

2) świadczenie pielęgnacyjne (w kwocie 2 119,00 zł miesięcznie w 2022 r.).

Świadczenie przyznawane jest osobom, na których zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny (rodzice dziecka, krewni w linii prostej, rodzeństwo, rodzina zastępcza spokrewniona z dzieckiem), a także opiekunowi faktycznemu dziecka, który rezygnuje lub nie podejmuje pracy zawodowej by opiekować się osobą niepełnosprawną wymagającą szczególnej opieki. Warunkiem jest, aby niepełnosprawność powstała do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia. Niemniej jednak w tym miejscu należy zwrócić uwagę, że cytowany wyżej przepis stanowił przedmiot

oceny Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 października 2014 r. (sygn. akt K 38/13), który w punkcie 2. sentencji orzekł, że art. 17 ust. 1b cytowanej ustawy w zakresie, w jakim różnicuje prawo do świadczenia pielęgnacyjnego osób sprawujących opiekę nad osobą niepełnosprawną po ukończeniu przez nią wieku określonego w tym przepisie ze względu na moment powstania niepełnosprawności, jest niezgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP.

Przedmiotowy wyrok został ogłoszony w Dzienniku Ustaw RP z dnia 23 października 2014 r. pod poz. 1443 i z tym dniem orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego weszło w życie. Omawiany przepis ustawy, tj. art. 17 ust. 1b jako niekonstytucyjny w określonym przez wyrok zakresie, nie powinien mieć od tego momentu zastosowania, gdyż Trybunał Konstytucyjny wprost stwierdził jego niekonstytucyjność.

Stwierdzenie niekonstytucyjności przepisu przekłada się na ukształtowanie nowego stanu prawnego. Zgodnie z art. 6 k.p.a. organy administracji posiadają uprawnienie do działania jedynie na mocy obowiązujących przepisów.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 1.10.2014 roku, sygn. akt TK 38/13 nakazuje równe traktowanie opiekunów dorosłych osób z niepełnosprawnością z pominięciem kryterium wieku powstania niepełnosprawności osoby, nad którą jest sprawowana opieka uznając to, że spełniony jest warunek rezygnacji z zatrudnienia.

W 2022 r. wypłacono świadczenia pielęgnacyjne w liczbie 2 317 świadczeń na kwotę 4 890 022,08 zł. Z tej formy wsparcia skorzystało 227 osób.

3) specjalny zasiłek opiekuńczy (w kwocie 620,00 zł miesięcznie).

Świadczenie to przyznawane jest również osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, którzy rezygnują lub nie podejmują zatrudnienia. Warunkiem otrzymania specjalnego zasiłku opiekuńczego jest spełnienie kryterium dochodowego – **764,00 zł netto** na osobę w rodzinie. Przy ustalaniu dochodu brane są pod uwagę dochody rodziny osoby wymagającej opieki i rodziny osoby sprawującej opiekę. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, które nie spełniają warunków do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego, w tym np. z powodu daty powstania niepełnosprawności osoby wymagającej opieki.

Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane wyłącznie za osoby niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Składki odprowadzane są do KRUS oraz ZUS. Składki do KRUS odprowadzane są w sytuacji, kiedy rolnik złoży wniosek o ich opłacanie. Składki do ZUS nie są opłacane w sytuacji, kiedy ubezpieczony posiada wymagany okres ubezpieczenia dla celów przyznania prawa do emerytury zgodnie z odrębnymi przepisami. Aktualnie jest okres 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych w przypadku kobiet oraz 25 lat w przypadku mężczyzn.

W 2022 r. składki na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, opłacono w liczbie 1 474 świadczeń na kwotę 726 363,45 zł. Składki zostały opłacone dla 123 osób.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie realizując zadania z zakresu

świadczeń rodzinnych wykonuje również zadania określone w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna. Ustawa ta jest konsekwencją wyroku Trybunału Konstytucyjnego, który uznał przepis za niekonstytucyjny (art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r.), zgodnie, z którym od 1 lipca 2013 r. spora grupa osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego utraciła to prawo). W związku z tym dla tych osób wprowadzono nowy rodzaj świadczenia opiekuńczego. W 2021 r. z tej formy pomocy skorzystały 4 rodziny. **W 2022 r. zasiłek dla opiekuna wypłacono w liczbie 16 świadczeń na kwotę 9 920,00. Z tej formy wsparcia skorzystały 2 rodziny.**

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne. **Składki zostały opłacone w 2022 r. na kwotę 186 230,43 zł dla 82 osób. Liczba opłaconych składek – 977.**

Do katalogu świadczeń rodzinnych zalicza się również **jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługująca w wysokości 1 000,00 zł jednorazowo.** Prawo do tego świadczenia uzależnione jest od kryterium dochodowego, które wynosi miesięcznie **1 922,00 zł netto** na osobę w rodzinie.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się stosownym zaświadczeniem lekarskim wydanym przez lekarza lub położną.

W 2022 r. jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka wypłacono w liczbie 176 świadczeń na kwotę 176 000,00 zł.

W zakresie ustawy o świadczeniach rodzinnych ośrodek realizował w 2022 r. tzw. **świadczenie rodzicielskie.** Świadczenie to przysługuje osobom, które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego z tytułu urodzenia się dziecka. Wsparcie finansowe w postaci świadczenia rodzicielskiego przysługuje przez 52 tygodnie po urodzeniu dziecka w wysokości 1 000,00 zł miesięcznie, a w przypadku wieloraczków okres ten może być wydłużony nawet do 71 tygodni. Świadczenie rodzicielskie przysługuje niezależnie od osiągniętego dochodu.

Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych są zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej i finansowane są w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Koszty związane z obsługą świadczeń rodzinnych wynoszą 3% otrzymanej dotacji, z wyjątkiem świadczenia rodzicielskiego, w tym przypadku organ właściwy otrzymuje 30,00 zł od wydanej decyzji administracyjnej w sprawie świadczenia rodzicielskiego.

W 2022 r. świadczenia rodzicielskie wypłacono w liczbie 513 świadczeń na kwotę 433 250,77 zł. Z tej formy wsparcia skorzystało 81 osób.

W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie wydał ogółem **2 227 decyzji** w sprawie świadczeń rodzinnych w tym:

- 133 decyzji odmownych,
- 105 decyzje o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w związku z uzyskaniem dochodu lub w wyniku innych zmian mających wpływ na pobieranie

świadczeń rodzinnych.

W 2022 r. przyjęto **1 610** wnioski o świadczenia rodzinne, w tym **18** wniosków przekazano do rozpoznania zgodnie z właściwością rzeczową m.in. do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego, który realizuje zadania związane z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego.

W roku 2022 prowadzono 18 postępowań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz wydano 14 decyzji w tym zakresie.

Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U z 2023 r. poz.185) określa szczególne zasady zalegalizowania pobytu obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy, przysługuje prawo do:

- 1) świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2022 r. poz. 1577 i 2140), jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) świadczenia „Dobry start”, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 187a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447, 1700 i 2140), jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 4) rodzinnego kapitału opiekuńczego, o którym mowa w ustawie z dnia 17 listopada 2021 r. o rodzinnym kapitale opiekuńczym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2270 oraz z 2022 r. poz. 2140), jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 5) dofinansowania obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, o którym mowa w art. 64c ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2022 r.) jeżeli zamieszkuje z dzieckiem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

– odpowiednio na zasadach i w trybie określonych w tych przepisach, z wyłączeniem warunku posiadania karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”.

W 2022 r. wypłacono zasiłki rodzinne dla obywateli Ukrainy na łączną kwotę 254 389,58 zł Przynano i wypłacono 1 780 świadczeń dla 388 dzieci.

Jednorazowe świadczenie „Za życiem”

W 2022 roku realizował świadczenia o których mowa w art.10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U z 2016 r. poz.1860 ze.zm)

Zadania z zakresu wypłaty jednorazowego świadczenia "Za życiem" realizowane są w oparciu o następujące przepisy:

- 1) ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390);
- 2) Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 21 grudnia 2016 r. w sprawie wzoru wniosku o jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (Dz. U. z 2016 r. poz. 2234);
- 3) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka (Dz. U. z 2010 r. poz.1234).

Świadczenie w kwocie **4 000,00 zł** przysługuje z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Świadczenie „Za Życiem" przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. Wniosek o wypłatę świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Do wniosku należy dołączyć:

- zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w trakcie porodu wystawione przez lekarza posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie położnictwa lub ginekologii, perinatologii, neurologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej,
- zaświadczenie lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży.

Przyznanie i wypłata jednorazowego świadczenia następuje na podstawie decyzji.

W 2022 roku wypłacono 1 świadczenie „Za życiem” w kwocie 4 000,00 zł. Łączna kwota wypłaconych świadczeń wraz kosztami obsługi – 4 123,00 zł.

2. Świadczenia wychowawcze

Od 1 kwietnia 2016 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie realizuje ustawę o pomocy państwa w wychowaniu dzieci tzw. 500+. Zadania z zakresu świadczeń wychowawczych realizowane są w oparciu o następujące przepisy wykonawcze:

- 1) Ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz.1577 i 2140),
- 2) Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku,

zaświadczeniach i oświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1177).

Celem ustawy o świadczeniach wychowawczych jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie to przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, w wysokości 500,00 zł miesięcznie.

Zgodnie ze zmianami wprowadzonymi w Programie „Rodzina 500+”, od 1 lipca 2019 roku świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18. roku życia, bez względu na dochód osiągniany przez rodzinę.

W przypadku pozytywnej weryfikacji prawa do świadczenia organ właściwy nie wydawał w tej sprawie decyzji, jedynie przekazywał informację stronie o przyznaniu świadczenia. Decyzje w tym zakresie wydawano tylko i wyłącznie w przypadku odmowy przyznania świadczenia.

W 2022 roku wydano **38** informacji przyznających świadczenia. Wydano 9 decyzji odmownych w sprawie świadczeń wychowawczych oraz 6 decyzji o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń.

W roku 2022 wypłacono łącznie **29 073** świadczeń wychowawczych, na łączną kwotę **14 506 067,53 zł**. Koszty obsługi tego zadania wyniosły **44 149,05 zł**. W 2022 r. łączny koszt realizacji zadania z zakresu świadczeń wychowawczych wyniósł **14 550 216,58 zł**.

3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego realizowane są przez Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz.581 z póź. zm.). Zadania z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowane są w oparciu o następujące przepisy wykonawcze:

- 1) Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie powinny być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1467);
- 2) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie wzoru kwestionariusza wywiadu alimentacyjnego oraz wzoru oświadczenia majątkowego dłużnika alimentacyjnego (Dz. U. z 2011 r. nr 73 poz. 395);
- 3) Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 lipca 2020 r. w sprawie wysokości dochodu za 2019 r. z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Monitor Polski z 2021 r. poz. 667).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł miesięcznie. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego, które

wynosi 900,00 zł w przeliczeniu na osobę miesięcznie.

W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego stosuje się tzw. mechanizm, złotówka za złotówkę”. W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę 900,00 zł, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. W przypadku, gdy wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, jest niższa niż 100 zł, świadczenie to nie przysługuje.

Za bezskuteczną egzekucję uważa się również, niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu: braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika, braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia.

W 2022 r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono w liczbie 1 780 świadczeń na kwotę 738 899,17 zł. Z tej formy pomocy skorzystało 86 rodzin. Świadczenia zostały wypłacone dla 127 osób.

4. Działania wobec dłużników alimentacyjnych

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe. Następnie przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego. W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, Ośrodek zobowiązuje go do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny oraz informuje właściwy Urząd Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika.

Jeżeli dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

- złożenia oświadczenia majątkowego,
- zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,
- bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia

i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych,

organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nie wydaje się wobec dłużnika, który przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych w tytule wykonawczym alimentów.

Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, Miejsko–Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie:

- 1) składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2023 r. poz.289, 403) oraz
- 2) po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego wraz z odpisem tej decyzji,
- 3) starosta wydaje decyzję o zatrzymaniu prawa jazdy.

Uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy następuje na wniosek organu właściwego dłużnika skierowanego do starosty, gdy:

- 1) ustanie przyczyna zatrzymania prawa jazdy, oraz dłużnik alimentacyjny przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów lub
- 2) nastąpi utrata statusu dłużnika alimentacyjnego.

W gminie Opoczno w 2022 r. liczba dłużników, którzy zalegali ze zobowiązaniami alimentacyjnymi wyniosła **394** dłużników, w tym **84** dłużników posiada zadłużenie z tytułu funduszu alimentacyjnego na rzecz innej gminy. Burmistrz w tym zakresie jest jedynie organem właściwym dłużnika.

W 2022 r. organ właściwy tj. Burmistrz Opoczna wydał **5** decyzji w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Taką decyzję wydaje się tylko raz, jeżeli dłużnik uniemożliwi przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego. W przypadku kolejnego wniosku od organu właściwego wierzyciela decyzja zachowuje swoją ważność.

Jednocześnie złożono 4 wnioski o ściganie za przestępstwo uporczywego uchylania się od zobowiązań alimentacyjnych.

W 2022 r. wysłano **177 wniosków do Komornika Sądowego** w celu przyłączenia się do postępowania egzekucyjnego. Należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściągnięciu wraz z odsetkami

w drodze egzekucji sądowej na podstawie przepisów o egzekucji świadczeń alimentacyjnych, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

Suma zaległych alimentów wraz z odsetkami na 31.12.2022 r. wyniosła - **12 657 723,42 zł** w tym:

- 1) z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego **8 569 454,54 zł**,
- 2) z tytułu zaliczek alimentacyjnych **987 747,96 zł**,
- 3) odsetki **3 100 520,92 zł**.

Rekordowa zaległość na rzecz funduszu alimentacyjnego na dzień 31.12.2022 r. wynosiła – **232 700,00 zł**.

W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. wydano **161** decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego w tym:

- decyzje przyznające w pełnych wysokościach – 105,
- decyzje przyznające zgodnie z mechanizmem złotówka za złotówkę – 11,
- decyzje odmowne w związku z przekroczonym kryterium dochodowym uprawniającym do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 3,
- decyzje o zakończeniu postępowania – 2,
- decyzja o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych – 5,
- decyzje uchylające – 27.

W tym okresie wydano **8** decyzji orzekających zwrot nienależnie pobranych świadczeń.

Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych zajmuje się również wydawaniem zaświadczeń na żądanie strony w sprawach będących w zakresie kompetencji działu.

Liczba złożonych wniosków w 2022 r. – 236 wniosków.

Liczba wydanych zaświadczeń w 2022 r. – 236 zaświadczeń.

5. Program „Czyste Powietrze”

Program „Czyste Powietrze” – ogólnopolski program wsparcia finansowego na wymianę źródeł ciepła. Zadanie realizowane w oparciu o następując przepisy:

- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 października 2020 r. w sprawie określenia wzoru żądania wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej oraz wzoru tego zaświadczenia.

Na podstawie art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, z późn. zm.) Wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu gminy albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. 2019 r. poz. 1818) - dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek

kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowań w sprawach, o których mowa w ust. 10g, w tym do wydawania w tych sprawach zaświadczeń.

Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu lub wojewódzkiego funduszu, może złożyć żądanie wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego.

Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, z gospodarstwa rolnego stosuje się przepisy art. 5 ust. 8-9 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

W zaświadczeniu, o którym mowa, podaje się wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej oraz wskazuje się, czy dochód ten dotyczy członka gospodarstwa domowego jednoosobowego czy gospodarstwa domowego wieloosobowego.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. wystawił **112 zaświadczeń** o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

Organ realizuje dodatkowe zadania wprowadzone ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. z 2020 r. poz. 374, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 15h ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r., z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, orzeczenie o niepełnosprawności albo orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, wydane na czas określony na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, którego ważność upływa w terminie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowuje ważność do upływu 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

6. Zadania wynikające z odrębnych ustaw

1) stypendia i zasilki szkolne

Udzielanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym stanowi zadanie własne gminy, na realizację którego gmina otrzymuje dofinansowanie z budżetu państwa (art. 90r ust. 1 ustawy o systemie oświaty). Ministerstwo Edukacji Narodowej wypełniając zadanie dotyczące udzielania pomocy materialnej dla uczniów w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych, opiera się na środkach rezerwy celowej budżetu państwa, która zwiększa środki na pomoc materialną realizowaną przez gminy.

Zasady udzielania pomocy materialnej dla uczniów zostały uregulowane w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915).

Ustawodawca wyodrębnił dwa rodzaje pomocy materialnej: pomoc materialną o charakterze

socjalnym i pomoc materialną o charakterze motywacyjnym. Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- a) stypendium szkolne,
- b) zasiłek szkolny,
- c) stypendia i zasiłki szkolne dla obywateli Ukrainy.

a) **stypendium szkolne**

Stypendia szkolne realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2004 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 z późn. zm.) oraz załącznika nr 1 do Uchwały nr X/117/2019 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 26 sierpnia 2019 roku w sprawie przyjęcia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Opoczno (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2019 r. poz. 5053).

Podstawową przesłanką otrzymania przez ucznia stypendium szkolnego jest trudna sytuacja materialna, w jakiej ten uczeń się znajduje, wynikająca z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Świadczenia pomocy materialnej kierowane są do uczniów i słuchaczy pobierających naukę w różnych typach szkół i słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych, a także wychowanków przebywających w ośrodkach umożliwiających realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki.

Stypendium szkolne może być udzielane w formie:

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą,
- pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników,
- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania w przypadku uczniów szkół ponadpodstawowych oraz słuchaczy kolegiów.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota, o której mowa a art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2021 r. poz. 2268 ze zm.) wynosząca **600,00 zł**.

Wnioski o przyznanie stypendium szkolnego należy składać w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Opocznie od dnia 1 do 15 września roku bieżącego.

W 2022 roku łącznie wydano 266 decyzji przyznających stypendium szkolne na kwotę 99 949,94 zł.

b) zasiłek szkolny

Zasiłek to forma pomocy materialnej o charakterze socjalnym. Takie świadczenie przysługuje uczniom, którzy znajdują się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, których sytuacja materialna uległa pogorszeniu, np. z powodu śmierci rodzica lub innego członka rodziny, nagłej choroby w rodzinie, pożaru, kradzieży.

Powyższe wyszczególnienie ma charakter przykładowy i nie można go traktować jako katalogu zamkniętego. Zasiłek szkolny jest udzielany niezależnie od sytuacji dochodowej wnioskodawcy.

Zasiłek szkolny może być przyznany w formie:

- świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub
- pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym.

Zasiłek szkolny może być przyznawany raz lub kilka razy w ciągu roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego.

Zasiłek szkolny nie może przekroczyć jednorazowo pięciokrotności kwoty zasiłku rodzinnego, przysługującego na dziecko w wieku 5-18 lat, określanego w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2023 r. poz.390).

Wniosek o zasiłek szkolny składa się w **terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia losowego** uzasadniającego przyznanie tego zasiłku.

Do wniosku należy dołączyć dokumenty potwierdzające zaistnienie zdarzenia losowego.

W 2022 roku wydano 63 decyzje przyznających zasiłek szkolny na kwotę 3 100,00 zł.

c) stypendia szkolne i zasilki szkolne dla obywateli Ukrainy

Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, mogą być przyznawane świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym - stypendium szkolne, zasiłek szkolny.

Stypendium szkolne jest przyznawane na wniosek rodzica zamieszkującego na terenie miasta, w którym dziecko uczęszcza do szkoły (nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 24 roku życia), w celu pokrycia kosztów związanych z edukacją (zakup podręczników, przyborów szkolnych, odzieży i obuwia wymaganych przez szkołę, koszty udziału w zajęciach edukacyjnych, koszty związane z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania - dotyczy uczniów szkół ponadpodstawowych).

Dochód uprawniający do otrzymania stypendium szkolnego nie może przekroczyć 600,00 zł na osobę w rodzinie, za miesiąc poprzedzający miesiąc złożenia wniosku.

Stypendium było wypłacane na podstawie przedstawionych faktur, zatwierdzonych przez pracownika Ośrodka. Miesięczna wysokość świadczenia wynosi 124,00 zł (w rodzinie, w której dochód nie przekroczył 300,00 zł na osobę) lub 112,00 zł (w rodzinie, w której dochód na osobę wynosił pomiędzy 300,00 zł a 600,00 zł).

W 2022 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił stypendium szkolne dla 41 osób. Przyznano 149 świadczeń na łączną kwotę 32 592,35 zł.

Zasilek szkolny natomiast może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

Osoba pobierająca stypendium zobowiązana jest do powiadomienia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej o każdej sytuacji mającej wpływ na przyznane stypendium (np. podjęcie zatrudnienia, zmiana miejsca zamieszkania, rezygnacja z nauki).

W 2022 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił zasilek szkolny oraz dla 57 osób. Kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 7 680,00 zł.

Łączna kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 40 272 ,35 zł.

2) Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+, zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług.

Działając na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r. poz. 1744) w okresie od **1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.** zostały rozpatrzone wnioski:

- 1) wnioski o przyznanie KDR dla rodziny wielodzietnej: **94** wnioski na łączną kwotę – **1 685,00 zł,**
- 2) wnioski o przyznanie KDR dla seniora: **254** wnioski, na łączną kwotę – **4 564,00 zł,**
- 3) wnioski o domówienie dodatkowej formy KDR: **11** wniosków, na łączną kwotę – **18,69 zł,**
- 4) wnioski o przedłużenie terminu KDR: **20** wniosków, na łączną kwotę – **98,00zł,**
- 5) wnioski wydanie duplikatu KDR: **9** wniosków: na łączną kwotę – **25,00 zł,**
- 6) wnioski o wydanie KDR dla nowego członka: **23** wnioski na łączną kwotę – **114,00 zł.**

W omawianym wyżej okresie rozpatrzono **400 wniosków,** na łączną kwotę obsługi **6 486,00 zł.**

Od 9 czerwca 2021 r. możliwe jest wyświetlanie Karty Dużej Rodziny w aplikacji mObywatel.

Karta Dużej Rodziny w mObywatelu – inaczej mKDR – dostępna jest dla każdej dorosłej osoby, której przyznano prawo do KDR i posiadającej ważny polski dowód osobisty i każdego dziecka, któremu przyznano prawo do KDR i posiadającemu mLegitymację szkolną. Osoby, które nie posiadają polskiego dowodu osobistego oraz dzieci, które nie posiadają mLegitymacji

szkolnej mogą korzystać z KDR w formie tradycyjnej – w postaci plastikowej Karty.

Od 9 czerwca 2021 r., koszty realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny wynoszą:

- 1) **17,00 zł** za wniosek dla nowej rodziny, niezależnie, czy to rodzina, w której Karty przysługują także dzieciom, czy też wniosek wyłącznie dla rodziców, którzy w przeszłości mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci;
- 2) **4,00 zł** za przyznanie Karty, gdy po przyznaniu Kart członkom rodziny wielodzietnej nastąpiła zmiana w liczbie członków rodziny wielodzietnej skutkująca koniecznością przyznania kolejnej Karty; lub w przypadku przyznania nowej Karty członkowi rodziny wielodzietnej, który był już posiadaczem Karty, lub w przypadku stwierdzenia utraty prawa do posiadania Karty;
- 3) **2,00 zł** za wydanie duplikatu Karty (w przypadku zgubienia, kradzieży bądź gdy Karta w inny sposób zostaje utracona) oraz wydanie karty tradycyjnej – w przypadku gdy członkowi rodziny wielodzietnej, na jego wniosek, udostępniona już została karta elektroniczna.

Wysokość opłaty za wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny wynosi od 9 czerwca 2021 r. **11,00 zł**, natomiast wysokość opłaty za domówienie tradycyjnej formy Karty, gdy wnioskodawca posiada już Kartę elektroniczną, wynosi **10 zł** (kwota ta nie podlega waloryzacji).

Za rozpatrzenie wniosku o przyznanie Karty Dużej Rodziny, tzw. „uzupełnienie rodziny”, nie przysługuje gminie dotacja. Dotyczy to sytuacji złożenia wniosku dla członka rodziny wielodzietnej, który w chwili składania pierwszego wniosku dla rodziny nie został w nim uwzględniony, ale był członkiem tej rodziny, np. najstarsze 23-letnie czwarte dziecko nie uczyło się, a teraz rozpoczęło naukę na studiach wyższych – przy czym nie dotyczy to ww. sytuacji, w której dzieci były wskazane na wniosku o przyznanie Kart dla rodziców.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że gminie przysługuje 5% opłaty ponoszonej przez członka rodziny wielodzietnej w przypadku, gdy:

- członek rodziny wielodzietnej wnioskuje o duplikat Karty,
- członek rodziny wielodzietnej składa wniosek o domówienie drugiej formy Kart, gdy posiada już elektroniczną Kartę,

Pozostałe 95% opłaty stanowi dochód budżetu państwa.

Podkreślić należy, że co do zasady Karta przyznawana jest bezpłatnie. Oznacza to, że w sytuacji, gdy wniosek dotyczy np. przyznania Karty Dużej Rodziny dla członka rodziny wielodzietnej, który był już jej posiadaczem (przedłużenie ważności Karty, zmiana danych na Karcie), nie jest istotne, czy poprzednia Karta była w jednej, czy w obu formach – wnioskując o nową Kartę wnioskodawca nie jest związany tym, jaką formę miała jego poprzednia Karta – nie ponosi zatem opłaty za taki wniosek.

W przypadku wnioskowania o duplikat Karty, wnioskodawca ponosi jedynie opłatę za duplikat – może zamówić go w obu formach, niezależnie, czy utracona Karta była tylko w formie tradycyjnej, czy także w elektronicznej.

Opłatę za domówienie drugiej formy Karty wnioskodawca ponosi zatem **jedynie** w sytuacji, gdy posiada ważną Kartę i chce do tej posiadanej Karty domówić jej drugą formę. Opłaty tej nie ponosi się, jeśli w wyniku rozpatrzenia wniosku przyznawana jest Karta z nowym numerem

(z wyjątkiem duplikatu, ale wówczas ponosi się jedynie opłatę za duplikat).

3) dodatek mieszkaniowy

Jest to świadczenie pieniężne wypłacane przez gminę dla osób, które nie są w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem lokalu mieszkalnego. Dodatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie art.7 ust.1a ustawy o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 2021).

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych, zamieszkującym w tych lokalach,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach, stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Poza posiadaniem jednego z wyżej wymienionych tytułów, aby otrzymać dodatek mieszkaniowy, należy posiadać odpowiedni dochód.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, którzy w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o jego przyznanie średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył w gospodarstwie:

- 1) jednoosobowym – 40% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej obowiązującego w dniu złożenia wniosku,
- 2) wieloosobowym – 30% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej obowiązującego w dniu złożenia wniosku.

Średni dochód na miesiąc oblicza się dzieląc dochód gospodarstwa domowego przez 3 (liczba miesięcy) i przez liczbę osób w gospodarstwie domowym. Za dochód uważa się dochód w rozumieniu art. 3 pkt.1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz wszelkie przychody po odliczeniu kosztów ich uzyskania oraz po odliczeniu składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe, o ile nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodu.

Kolejną przesłanką, którą należy spełnić przy ubieganiu się o świadczenie, to powierzchnia użytkowa mieszkania, która nie może przekroczyć dopuszczalnej powierzchni normatywnej, tj.:

- dla 1 osoby – 35 m²,
- dla 2 osób – 40 m²,
- dla 3 osób – 45 m²,
- dla 4 osób – 55 m²,

- dla 5 osób – 65 m²,
- dla 6 osób – 70 m²,
- na każdą kolejną osobę – o 5 m² więcej.

Jeżeli w lokalu mieszka osoba niepełnosprawna, poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, która z uwagi na swoją niepełnosprawność musi zamieszkiwać w oddzielnym pokoju, zwiększa się normatywną powierzchnię o 15 m². Konieczność zamieszkania w oddzielnym pokoju musi być potwierdzona w orzeczeniu o niepełnosprawności.

Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na okres 6 miesięcy. Wysokość świadczenia stanowi różnicę między wydatkami przypadającymi na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu a kwotą, która powinna opłacić osoba ubiegająca się o dodatek z własnych dochodów.

Tab. nr 28. Liczba dodatków mieszkaniowych wypłaconych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku.

Miesiąc wypłaty dodatku mieszkaniowego	Liczba dodatków	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w zł
Styczeń 2022 r.	94	24 284,83
Luty 2022 r.	101	25 552,67
Marzec 2022 r.	99	24 267,14
Kwiecień 2022 r.	103	24 260,24
Maj 2022 r.	106	24 937,34
Czerwiec 2022 r.	105	25 764,68
Lipiec 2022 r.	105	25 374,15
Sierpień 2022 r.	103	25 127,46
Wrzesień 2022 r.	112	28 361,34
Październik 2022 r.	103	25 998,92
Listopad 2022 r.	116	30 621,15
Grudzień 2022 r.	119	30 467,12
RAZEM	1 266	315 017,04

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

W ww. miesiącach wypłacony został ryczałt opałowy, który przysługuje najemcom lokali w zasobach komunalnych nie posiadających centralnego ogrzewania, centralnie ciepłej wody lub gazu bezprzewodowego.

Kwota wypłaconego ryczałtu – 9 240,53 zł.

Kwota wypłaconego dodatku mieszkaniowego – 315 017,04 zł.

Łączna kwota wypłat na dodatki mieszkaniowe wraz z ryczałtem opałowym w ww. okresie wyniosła 315 017,04 zł.

4) dodatek energetyczny

Od 2019 roku Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie, realizuje zadanie w postaci zryczałtowanego dodatku energetycznego, wprowadzonego nowelizacją ustawy Prawo energetyczne. Dodatek energetyczny wypłacają gminy na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 716 z późn. zm.).

Dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej. Jest to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust.1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej. Dodatek energetyczny przyznaje się w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej.

Dodatek energetyczny może otrzymać odbiorca czyli osoba, która:

- złoży wniosek o przyznanie dodatku energetycznego,
- ma przyznany dodatek mieszkaniowy,
- jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym
- zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Dla przyznania dodatku energetycznego nie ustalono odrębnych kryteriów dochodowych. Kryteria odnośnie sytuacji materialnej wnioskodawcy konieczne do przyznania dodatku energetycznego są określone w przepisach dotyczących dodatku mieszkaniowego.

Wysokość świadczenia uzależniona jest od liczby osób w gospodarstwie domowym. W 2022 roku dodatek energetyczny przyznany był do 30 kwietnia 2022 roku, ze względu na wprowadzony od 1 stycznia dodatek osłonowy i wynosił:

- **12,09 zł** miesięcznie dla gospodarstwa prowadzonego przez osobę samotną,
- **16,79 zł** miesięcznie dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 4 osób,
- **20,15 zł** miesięcznie dla gospodarstwa domowego składającego się co najmniej z 5 osób.

Liczba dodatków energetycznych wypłaconych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie w ww. okresie:

- dla gospodarstwa domowego prowadzonego przez osobę samotną - **50** dodatków energetycznych na łączną kwotę – **604,50 zł**,
- dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 4 osób – **100** dodatków energetycznych na łączną kwotę – **1 679,00 zł**,
- dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób – **19** dodatków energetycznych na łączną kwotę – **382,85 zł**.

W analizowanym okresie pomocą w formie zryczałtowanego dodatku energetycznego objęto 169 gospodarstw domowych na łączną kwotę 2 666,35 zł.

Dotacja otrzymana na ten cel z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego to: **3 400,00 zł**.

Dokonano zwrotu w kwocie **733,65 zł**, z powodu niewykorzystanych środków na ww. cel.

5) dodatek osłonowy

Dodatek osłonowy to rządowe świadczenie, które częściowo miało pokryć ceny energii i gazu. Zasady i tryb przyznawania oraz ustalania i wypłaty dodatku osłonowego regulują przepisy Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym. Wymieniona ustawa weszła w życie 4 stycznia 2022 roku.

Zgodnie z zaproponowanymi przepisami przysługiwał on gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają 2 100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1 500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Jako podstawę przy ubieganiu się o dodatek osłonowy przyjmuje się dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych, chodzi zatem zasadniczo o dochód netto uzyskany przez daną osobę.

1. Jednoosobowe gospodarstwo domowe mogło otrzymać kwotę 400/500 zł* przy założeniu, że jej dochód nie przekroczył 2 100 zł.
2. Gospodarstwo 2-3 osobowe mogło otrzymać kwotę 600/750 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczył 1500 zł miesięcznie na osobę.
3. Gospodarstwo 4-5 osobowe mogło otrzymać kwotę 850 zł/1 062,50 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczył 1 500 zł miesięcznie na osobę.
4. Gospodarstwo 6 i więcej osobowe mogło otrzymać kwotę 1 150 zł/1 437,50 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczył 1 500 zł miesięcznie na osobę.

Podwyższony dodatek osłonowy można otrzymać, gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglowodnymi.

***Kwota dofinansowania uzależniona od źródła ogrzewania**

Niezbędny jest tu wpis do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 554, 1162 i 1243).

Aby otrzymać dodatek osłonowy należało złożyć wniosek do 31 stycznia – wówczas należną kwotę wypłacano w dwóch transzach lub do 31 października 2022 roku, wtedy wypłacano całą kwotę dodatku jednorazowo. Przyznanie przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta dodatku osłonowego nie wymagało wydania decyzji. Odmowa przyznania dodatku osłonowego, uchylenie oraz rozstrzygnięcie w sprawie nienależnie pobranego dodatku osłonowego wymagały natomiast wydania decyzji.

Zasada złotówka za złotówkę

W przypadku dodatku osłonowego obowiązywać będzie tzw. zasada złotówka za złotówkę. Oznacza to, że dodatek ten będzie przyznawany nawet po przekroczeniu kryterium dochodowego, a kwota dodatku będzie pomniejszana o kwotę tego przekroczenia. Minimalna kwota wypłacanych dodatków osłonowych będzie wynosić 20 zł.

W 2022 złożono 4 888 wniosków o wypłatę dodatku osłonowego w tym:

- a) decyzje przyznające – 4 504,
- b) decyzje przyznające w pełnych wysokościach – 3 685,
- c) decyzje przyznające zgodnie z mechanizmem złotówka za złotówkę – 819,
- d) decyzje odmowne w związku z przekroczonym kryterium uprawniającym do wypłaty dodatku osłonowego – 282,
- e) wnioski zamknięte bez rozpatrzenia w związku z brakiem dostarczenia dokumentów

- lub brakiem uzupełnienia wniosku – 16,
- f) wnioski anulowane w związku z oświadczeniem strony o nie rozpatrywaniu wniosku – 5,
 - g) wnioski zamknięte bez nadania biegu w związku ze złożeniem wniosku podwójnie – 81.

W 2022 r. dodatek osłonowy + koszty obsługi świadczenia został wypłacony dla 4 504 osób na łączną kwotę 3 026 442,12 zł.

6) dodatek węglowy

W 2022 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował wypłatę dodatku węglowego.

Zadania z zakresu wypłaty dodatku węglowego realizowane są w oparciu o następujące przepisy:

- a) ustawa z dnia 11 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz.U z 2022 r. poz. 1692 ze.zm)
- b) ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U z 2023 r. poz.390).

Dodatek węglowy przysługuje osobie w gospodarstwie domowym w przypadku, gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2022 r. poz. 438, 1561, 1576, 1967 i 2456).

Wnioski o wypłatę dodatku węglowego można było składać w terminie od 22 sierpnia do 30 listopada 2022 roku.

Dodatek węglowy dla gospodarstwa domowego wynosił 3 000 zł i przysługiwał bez względu na wysokość osiąganego dochodu.

Przyznanie przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta dodatku węglowego nie wymagało wydania decyzji. Odmowa przyznania dodatku węglowego, uchylene oraz rozstrzygnięcie w sprawie nienależnie pobranego dodatku węglowego wymagały wydania decyzji.

W 2022 roku wydano 4 819 informacje o przyznaniu dodatku węglowego.

W 2022 roku wydano 34 decyzje odmowne w związku z niespełnieniem wymogów ustawowych oraz 9 decyzji o ustaleniu nienależnie pobranego dodatku węglowego. Kwota z tytułu nienależnie pobranego dodatku węglowego za 2022 rok wyniosła **27 000,00 zł.**

W 2022 r. dodatek węglowy został wypłacony dla 4 819 osób na łączną kwotę 14 630 316,52 zł (wypłaty + koszty obsługi świadczenia).

7) dodatek dla gospodarstw z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła

Dodatek dla gospodarstw domowych przysługuje osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego jest:

- a) kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem

- kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, albo
- b) kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, albo
- c) kocioł olejowy.

Wniosek o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła – dawał możliwość dofinansowania zakupu opału: peletu drzewnego, drewna kawałkowego i innych rodzajów biomasy oraz gazu skroplonego LPG lub oleju opałowego.

Dodatek przysługiwał w kwocie:

- a) 3 000 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego,
- b) 1 000 złotych - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym,
- c) 500 złotych - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG,
- d) 2 000 złotych - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł olejowy.

Wniosek o wypłatę dodatku nie jest uzależniony od osiągniętych dochodów.

Przyznanie dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła nie wymaga wydania decyzji. Informacja o przyznaniu dodatku będzie przekazywana na wskazany przez wnioskodawcę adres poczty elektronicznej. Odmowa przyznania dodatku z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła uchylenie oraz rozstrzygnięcie w sprawie nienależnie pobranego dodatku wymagają wydania decyzji.

W 2022 roku wydano łącznie 806 decyzji z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła w tym:

- 780 decyzji przyznających,
- 26 decyzji odmownych w związku z niespełnieniem warunków przyznania (np. źródło ciepła nie spełniające warunków przyznania dodatku czy inny adres zamieszkania niż adres podany w złożonym wniosku).

W 2022 r. dodatek z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła został wypłacony łącznie z kosztami dla 780 osób na łączną kwotę 1 656 420,00 zł.

7. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników

Pracownicy Działu Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych w celu podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych w roku 2022, skorzystali z następujących szkoleń, konferencji i kursów:

- 1) „Dodatek osłonowy – nowe zadanie Gminy 2022”,
- 2) „Świadczenia rodzinne 2022”,
- 3) „Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy”,
- 4) „Szkolenie z oprogramowania do obsługi dodatku węglowego”.

VI. Opis działań realizowanych w Dziale Administracyjno-Gospodarczym

W roku 2022 Dział Administracyjno-Gospodarczy (DAG) zajmował się wykonywaniem następujących zadań:

- a) realizowano zadania związane z obiegiem i dostarczaniem korespondencji urzędowej,
- b) rejestrowano pisma i sprawy wpływające do Ośrodka,
- c) zabezpieczano wysyłanie i rejestrację korespondencji i przesyłek wychodzących z Ośrodka,
- d) regularnie przekazywano korespondencję do właściwych działów i komórek dla zabezpieczenia maksymalnie efektywnej pracy Ośrodka,
- e) zapewniano nieprzerwaną i efektywną obsługę zewnętrznej skrzynki korespondencyjnej,
- f) zapewniono udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami oraz ich maksymalnie szybką obsługę, ustawiono windę-platformę transportującą osobę z niepełnosprawnością na parter budynku,
- g) pracownicy podejmowali działania, dotyczące osób ze szczególnymi potrzebami. Dotyczy to zwłaszcza osób starszych, kobiet w ciąży, osób z dziećmi do lat 4, osób poruszających się z białą laską lub z psem przewodnikiem, które znajdują się w budynku Ośrodka lub jego otoczeniu. Osoby ze szczególnymi potrzebami obsługiwane są poza kolejnością,
- h) w 2022 roku organizowano i prowadzono punkt odbioru decyzji oraz dokumentacji postępowań administracyjnych, dotyczących świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, dodatku osłonowego, dodatku węglowego, dodatku mieszkaniowego i innych,
- i) prowadzono aktualną bazę danych podmiotów i instytucji świadczących różnorodne usługi i pomoc, o które mogą ubiegać się osoby zgłaszające się do Ośrodka.

Podstawą pracy punktu informacyjnego Działu Administracyjno-Gospodarczego było przyjmowanie wniosków, ich prawidłowe wypełnienie i przygotowanie wstępnej dokumentacji niezbędnej do przyznawania świadczeń.

Tab. nr 29. Korespondencja MGOPS w 2022 r.

Lp.	Wykonane zadanie	Ilość (2022 r.)
1.	Zarejestrowano pisma i sprawy wpływające do Ośrodka	26 305 szt.
2.	Wysłano i zarejestrowano korespondencję i przesyłki wychodzące z Ośrodka.	5 440 szt.

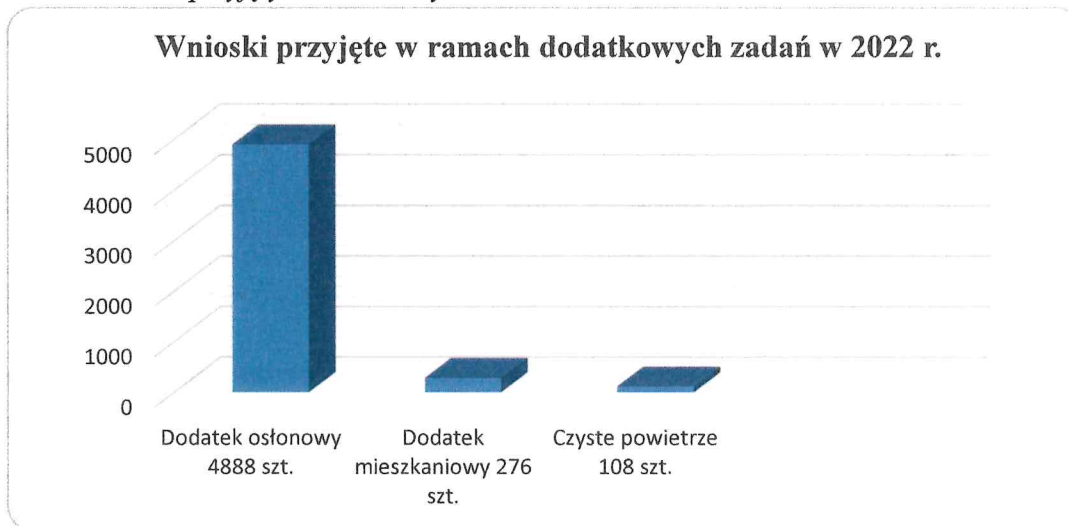
Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

W 2022 r. przyjmowano wnioski, kierowane następnie do Działu Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych:

- a) o przyznanie dodatku osłonowego,
- b) o wypłatę dodatku mieszkaniowego,
- c) do programu Czyste Powietrze,

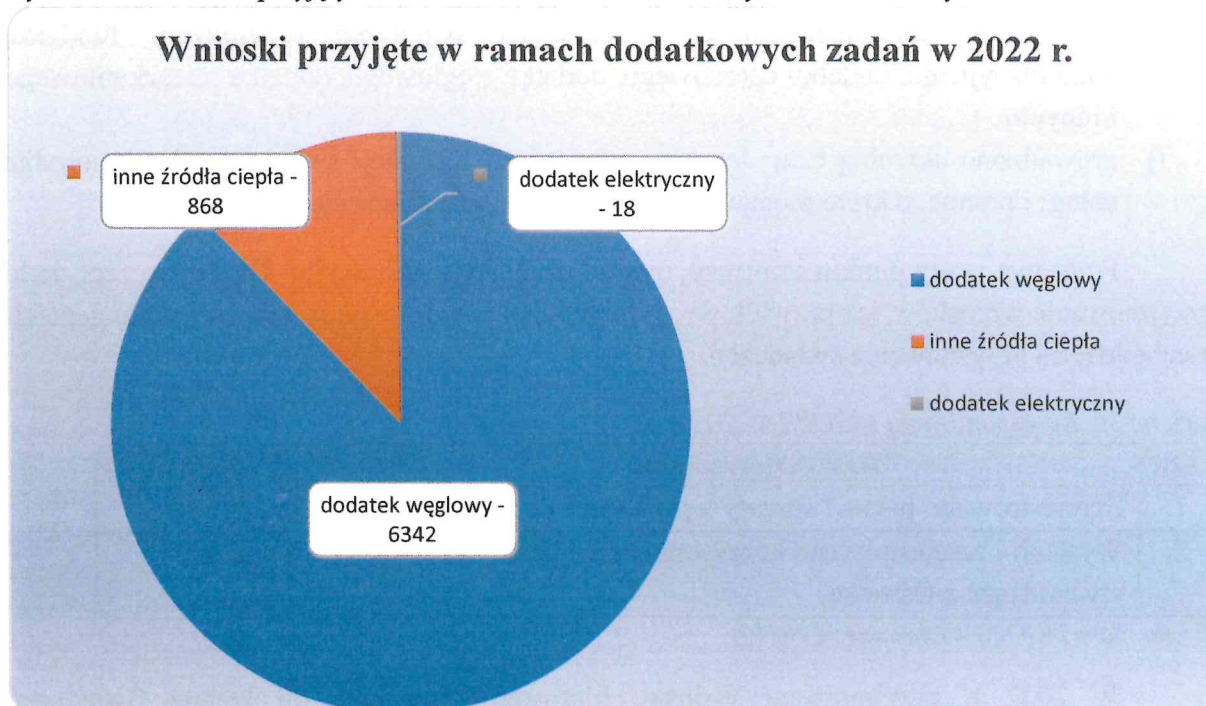
- d) o wypłatę dodatku węglowego,
- e) o wypłatę dodatków dla gospodarstw z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła,
- f) o przyznanie dodatku elektrycznego.

Wykres nr 11. Liczba przyjętych dodatkowych wniosków.

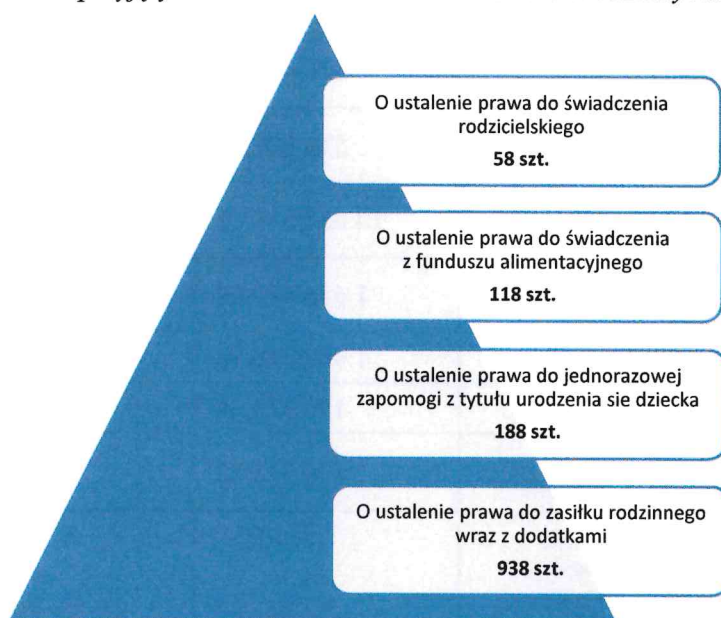
Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Wykres nr 12. Liczba przyjętych wniosków w ramach dodatkowych zadań zleconych.

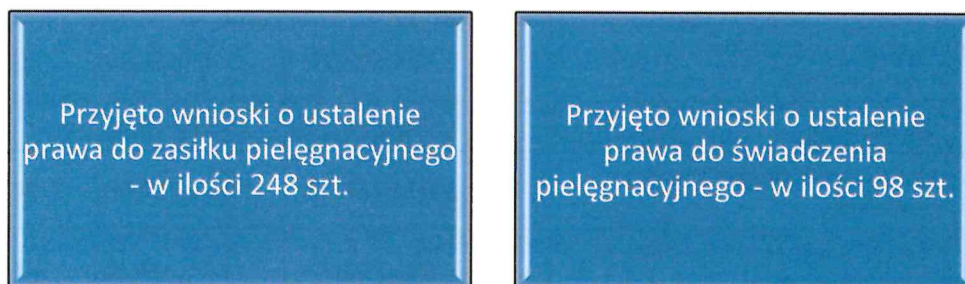
Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Wykres nr 13. Liczba przyjętych wniosków w ramach świadczeń rodzinnych.

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Wykres nr 14. Liczba przyjętych wniosków w ramach zasiłków pielęgnacyjnych i świadczeń pielęgnacyjnych.

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

VII. Informacja finansowo-księgową z wykonania zadań własnych i zleconych za 2022 r.

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie w 2022 r. realizował wydatki w ramach następujących działów:

Tab. nr 30. Wydatki w poszczególnych działach i rozdziałach.

Dział	Rozdział	Charakterystyka	Wydatek poniesiony w 2022 r.	Finansowanie zewnętrzne	Finansowanie przez Gminę
851	85195	Ochrona zdrowia – pozostała działalność: pomoc w tym rozdziale jest realizowana dla osób nie posiadających ubezpieczenia zdrowotnego	750,00	750,00	0,00

	85195	Korpus Wsparcia Seniora	170 027,19	170 027,19	0,00
852	85295	Dodatek osłonowy	3 026 442,12	3 026 442,12	0,00
	85295	Pomoc obywatelom Ukrainy	518 032,19	518 032,19	0,00
	85395	Dodatek węglowy	14 630 316,52	14 630 316,52	0,00
	85395	Dodatek- Inne źródła ciepła	1 656 420,00	1 656 420,00	0,00
	85202	Domy Pomocy Społecznej	1 989 386,78	0,00	1 989 386,78
	85203	Ośrodki Wsparcia (schroniska)	190 313,66	0,00	190 313,66
	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	138 513,22	0,00	138 513,22
	85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.	84 942,89	84 942,89	0,00
	85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne	646 056,81	542 694,90	103 361,91
	85215	Dotatki mieszkaniowe i energetyczne	325 667,87	2 666,35	323 001,52
	85216	Zasiłki stałe	975 670,98	975 670,98	0,00
	85219	Utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej	3 694 460,13	648 724,99	3 045 735,14
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.	881 998,75	0,00	881 998,75
	85230	Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”	813 918,38	550 475,38	263 443,00
854	85415	Stypendia i pomoc materialna dla uczniów	103 049,94	82 439,94	20 610,00
855	85501	Świadczenia wychowawcze „Rodzina 500+”	14 550 216,58	14 550 216,58	0,00
	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.	12 489 413,72	12 340 623,99	148 789,73
	85503	Karta Dużej Rodziny	1 450,00	1 450,00	0,00
	85504	Wspieranie rodziny	220 893,96	0,00	220 893,96
		„Wszystko dla Rodziny”	377 451,34	377 451,34	95 797,32
„W rodzinie siła”		20 447,56	20 447,56	0,00	
		Asystent Rodziny	15 000,00	15 000,00	0,00

	85508	Rodziny zastępcze	697 557,93	0,00	697 557,93
	85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	186 230,43	186 230,43	0,00
Ogółem			58 404 628,95	50 381 023,35	8 023 605,60

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie w 2022 r. realizował następujące projekty - wydatki w ramach działań:

Tab. nr 31. Wydatki na projekty w poszczególnych działach i rozdziałach.

Dział	Rozdział	Charakterystyka	Wydatki projekt (zł)	Finansowanie zewnętrzne (zł)	Wkład własny (zł)
855	85504	Projekt „W Rodzinie Siła” realizacja projektu konkursowego działanie 9.2.1 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020	20 447,56	20 447,56	0,00
		Projekt „Wszystko dla Rodziny” realizacja projektu konkursowego działanie 9.2.1 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020	377 451,34	377 451,34	95 797,32

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie w 2022 r. wykonał dochody w następujący sposób:

Tab. nr 32. Wykonanie dochodów w poszczególnych rozdziałach.

Rozdział	Charakterystyka	Dochody wykonane (zł)
85195	Paragraf 092 – dochody z tytułu pozostałej działalności	113,82
85202	Paragraf 097 – dochody z tytułu wpłat za domy pomocy społecznej	10 020,13
85203	Paragraf 097 - dochody z tytułu wpłat za schroniska	47 672,85
85213	Paragraf 094 - dochody z tytułu zwrotu składek na ubezpieczenia zdrowotne za lata ubiegłe – zasiłek stały	0,00
85214	Paragraf 094 – dochody z tytułu zwrotu zasiłków okresowych	2 784,65
85216	Paragraf 094 – dochody z tytułu zwrotu zasiłków stałych	5 644,41
85219	Paragraf 092 – dochody z tytułu odsetek bankowych	2 135,20
85219	Paragraf 095 – dochody z tytułu odszkodowania	11 839,74
85219	Paragraf 097 – dochody z tytułu składek ZUS i podatku dochodowego	4 498,35

85228	Paragraf 083 – dochody z tytułu wpłat za usługi opiekuńcze	100 470,00
85230	Paragraf 094 – dochody z tytułu zwrotu świadczenia z programu rządowego	582,00
85501	Paragraf 064 - dochody z tytułu kosztów upomnienia (500+)	11,60
85501	Paragraf 092 – dochody z tytułu odsetek od nienależnie pobranych świadczeń	3 359,65
85501	Paragraf 094 – dochody z tytułu zwrotu świadczeń wychowawczych	17 500,00
85502	Paragraf 064 – dochody z tytułu kosztów upomnienia	139,20
85502	Paragraf 092 – dochody z tytułu odsetek od Funduszu alimentacyjnego i nienależnie pobranych świadczeń	3 283,37
85502	Paragraf 094 – dochody z tytułu zwrotu świadczeń rodzinnych	52 797,49
85508	Paragraf 097 – dochody z tytułu zwrotu kosztu utrzymania w PCPR	892,69
Ogółem		263 745,15

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Wydatków dokonano w następujących działach:

1. Rozdział 85195 – ochrona zdrowia – pozostała działalność

Pomoc w tym rozdziale jest realizowana dla osób nie posiadających ubezpieczenia zdrowotnego na podstawie art. 2, art. 7 ust. 2 i 3 oraz art.54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1285 ze zm.). W 2022 r. w Miejsko–Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Opocznie wydano 13 decyzje administracyjnych w tym zakresie. Decyzje te są wydawane na okres 90 dni od daty złożenia wniosku. Plan wydatków na koszty związane z przyznaniem świadczenia na 2022 r. to kwota 750,00 zł, wydatki w tym rozdziale zostały poniesione w kwocie 750,00 zł z przeznaczeniem na zakup artykułów biurowych, co stanowi 100% wykonania planu.

2. Rozdział 85202 – Domy Pomocy Społecznej

Plan w tym rozdziale na 2022r. wynosi 2 108 775,00 zł, który został zrealizowany w kwocie 1 989 386,78 zł, czyli 94,34%. Usługi świadczone były w schronisku w Stąporkowie oraz Biłgoraju dla osób bezdomnych.

3. Rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia (za ośrodek wsparcia uznaje się również schronisko dla osób bezdomnych pomimo nieświadczenia w nim usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych Art. 51. u 5).

Plan w tym rozdziale na 2022 r. wynosi 232 600,00 zł, który został zrealizowany w kwocie 190 313,66 zł, czyli 81,82%.

Usługi świadczone były w schronisku w Stąporkowie oraz Biłgoraju dla osób bezdomnych.

4. Rozdział 85205 – zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Plan – 146 902,00 zł, wykonano 138 513,22 zł, czyli 94,29 % planu.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oparte jest na realizacji procedury „Niebieskie

Karty” (Rozporządzenie R. M. z 13.09.2011 r.), jaką w 2022 roku założono w 49 rodzinach.

Przemoc domową należy zaliczyć do działań o dużej szkodliwości społecznej, by skutecznie ją wykrywać i zwalczać, należy objąć pokrzywdzone rodziny szeroką i kompleksową pomocą wielu służb. W takim zamyśle na mocy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieskie Karty” z 13 września 2011 r., na terenie Miasta i Gminy Opoczno działa Zespół Interdyscyplinarny, w skład którego wchodzi 15 przedstawicieli z 11 instytucji.

Przedstawiciele ww. instytucji w 2022 r., wszczęli procedurę „Niebieskie Karty” w 49 rodzinach. Obecnie do pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą domową oddelegowanych jest 2 pracowników socjalnych. W celu swobodnego kontaktu z rodziną i konieczności dostosowania się do funkcjonowania rodzin, osoby te pracują w zadaniowym czasie pracy, tj. z możliwością pracy po południu lub w dni wolne.

Poniesione wydatki, to głównie wydatki związane z zatrudnieniem pracowników.

Wydatki przedstawiają się następująco:

Tab. nr 33. Wydatki na zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2022 r. (zł)	Wykonanie za 2022 r. (zł)
1.	Wydatki w ramach BHP § 3020	1 590,00	1 587,19
2.	Płace dla pracowników, nagrody jubileuszowe § 4010	101 130,00	100 759,90
3.	Dodatkowe wynagrodzenie za 2020 r. § 4040	2 780,00	72 779,29
4.	Składki ZUS § 4110 na ubezpieczenia społeczne	17 497,00	17 420,48
5.	Składki na Fundusz Pracy § 4120	2 541,00	2 461,36
6.	Wynagrodzenia bezosobowe § 4170	1 000,00	0,00
7.	Zakup materiałów i wyposażenia § 4210	7 000,00	5 939,33
8.	Opłaty za energię elektryczną § 4260	2 538,00	2 314,96
9.	Zakup usług zdrowotnych § 4280	500,00	167,00
10.	Zakup usług pozostałych § 4300	3 000,00	994,77
11.	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych § 4360	1 000,00	0,00
12.	Delegacje służbowe § 4410	1 000,00	15,00
13.	Odpis na ZFŚS § 4440	3 326,00	3 325,94
14.	Szkolenia pracowników § 4700	2 000,00	748,00
RAZEM		146 902,00	138 513,22

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

5. Rozdział 85213 – składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej

Plan w tym rozdziale to kwota 85 939,00 zł, z przeznaczeniem na realizację zadań własnych z dofinansowania na opłacenie składek.

W 2022 roku realizując zadania własne - opłacono świadczeń/składek na kwotę

84 942,89 zł, dla 142 osób pobierających zasiłek stały, co stanowi 98,84 %.

Zadanie to finansowane było dotacją z budżetu państwa.

6. Rozdział 85214 – zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Ogólny plan tego rozdziału to kwota 694 938,00 zł. Zadanie to realizuje Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie. Plan zadań został wykonany w 92,97 % planu rocznego.

Ze środków własnych gminy wydatkowano na zadania realizowane przez Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej 103 361,91 zł, tj. 67,94 %.

1. Zasiłki celowe - kwota udzielonej pomocy w 2022 r. to 103 361,91 zł (liczba osób 195, wydano 1 195 świadczeń, średnia kwota udzielonej pomocy to 214,90 zł).
2. Z dofinansowania zadań własnych (dotacja celowa) plan na zasiłki okresowe to 542 785,00 zł, wydatkowano środki w kwocie 542 694,90 zł tj. w 99,99 %, udzielając pomocy w formie zasiłków okresowych z powodu długotrwałego bezrobocia, choroby, niepełnosprawności i niskich dochodów dla 195 osób, tj. 1 195 świadczeń.

Przeciętna kwota zasiłku okresowego wynosiła 454,14 zł.

7. Rozdział 85215 – dodatki mieszkaniowe i energetyczne

Plan na wydatki energetyczne w 2022 r. to kwota 3 400,00 zł. Wykorzystano 2 666,35 zł, tj. 78,43 %.

Plan na wydatki mieszkaniowe w 2022 r. to kwota 325 225,00 zł. Wykorzystano 323 001,52 zł, tj. 99,32%.

8. Rozdział 85216 – zasiłki stałe

Plan na wypłatę zasiłków stałych to kwota – 991 883,00 zł, który zrealizowano w wysokości 975 670,98 zł, tj. 98,37 %.

Udzielono pomocy w formie zasiłków stałych z tytułu inwalidztwa lub osiągnięcia wieku emerytalnego (60 lat kobieta i 65 lat mężczyzna) nie posiadających żadnego źródła dochodu dla 155 osób, tj. 1 648 świadczeń na ogólną kwotę 957 670,98 zł. Przeciętny zasiłek wyniósł 592,04 zł.

9. Rozdział 85219 – utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej

Plan wydatków tego rozdziału na 2022 r. wynosił 3 938 447,00 zł, w tym z dotacji na realizację zadań własnych plan – 653 605,00 zł oraz plan na realizację dofinansowania na zadania własne to 3 284 842,00 zł wykonany na w 92,72%.

W 2022 roku realizując zadania Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie poniósł wydatki związane z utrzymaniem i obsługą jednostki, które przedstawiają się następująco:

Tab. nr 34. Wydatki na utrzymanie i obsługę MGOPS w Opocznie.

Lp.	Wyszczególnienie §§ wydatków	OGÓŁEM za 2022 r. (zł)	W tym z dotacji na realizację zadań własnych (zł)
1.	Wydatki w ramach BHP § 3020	19 648,12	0,00
2.	Płace dla pracowników § 4010	1 933 455,19	551 888,39
3.	Dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2020 r. § 4040	192 217,56	0,00
4.	Składki ZUS § 4110	338 343,99	85 491,00
5.	Składki na Fundusz Pracy § 4120	39 415,52	11 345,60
6.	Wynagrodzenia bezosobowe § 4170	21 814,29	0,00
7.	Materiały i wyposażenie § 4210	62 191,60	0,00
8.	Opłaty za energię elektryczną, ciepłą, wodę § 4260	48 366,77	0,00
9.	Usługi remontowe § 4270	4 366,00	0,00
10.	Zakup usług zdrowotnych § 4280	4 703,00	0,00
11.	Zakup usług pozostałych § 4300	112 672,02	0,00
12.	Opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych § 4360	11 344,22	0,00
13.	Delegacje służbowe, ryczałty samochodowe § 4410	10 389,69	0,00
14.	Odpis na ZFŚS § 4440	96 308,08	0,00
15.	Podatek od nieruchomości § 4480	7 754,00	0,00
16.	Pozostałe odsetki § 4580	3,79	0,00
17.	Szkolenia pracowników § 4700	8 122,69	0,00
18.	Wpłaty na PPK § 4710	1 429,03	0,00
19.	Inwestycje jednostek budżetowych § 6050	118 100,00	0,00
20.	Wydatki na zakup inwestycji jedn. budżet. § 6060	15 000,00	0,00
	Razem	3 694 460,13	648 724,99

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

10. Rozdział 85228 – usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Plan ogółem w tym rozdziale na 2022 r. wynosił 895 563,00 zł, został on zrealizowany w kwocie 881 998,75 zł, tj. 98,49 %.

Usługi opiekuńcze świadczone były z zadań własnych dla osób starszych, niepełnosprawnych, przewlekle chorych, którzy we własnym zakresie nie mogli sprostać czynnościom dnia codziennego.

Z tej formy pomocy korzystało 83 podopiecznych.

Wydatki na tę działalność za rok bieżący przedstawiają się następująco w §§:

Tab. nr 35. Wydatki na usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Lp.	Wyszczególnienie wydatków wg §§	Plan na 2022 r. OGÓŁEM (zł)	Wydatki za 2022 r. OGÓŁEM (zł)
1.	Wydatki w ramach BHP § 3020	11 300,00	11 250,17
2.	Płace dla pracowników § 4010	654 975,00	654 947,75
3.	Dodatkowe wynagrodzenie roczne § 4040	45 120,00	45 119,40
4.	Składki ZUS § 4110	118 950,00	107 249,52

5.	Składki Fundusz Pracy § 4120	11 863,00	11 862,36
6.	Materiały i wyposażenie § 4210	3 500,00	2 000,00
7.	Zakup usług zdrowotnych § 4280	1 447,00	1 367,00
8.	Zakup usług pozostałych § 4300	1 000,00	0,00
9.	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych § 4360	0,00	0,00
10.	Delegacje służbowe § 4410	20 958,00	20 867,46
11.	Odpis na ZFŚS § 4440	27 250,00	27 098,09
12.	Szkolenie pracowników § 4700	1 000,00	210,00
	RAZEM	897 363,00	881 998,75

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

11. Rozdział 85230 – wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”

Plan, to kwota 917 709,00 zł, w tym środki z budżetu gminy 309 080,00 zł i z rezerwy celowej budżetu państwa – 608 629,00 zł.

Ogółem w 2022 roku wykorzystano środki w wysokości 605 234,49 zł, czyli 93,29 %.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie w ramach zaplanowanych środków w tym rozdziale realizuje zadania z zakresu dożywiania w szkołach. W 2022 r. z tej formy wsparcia skorzystało 249 uczniów, w tym 23 uczniów w ramach programu osłonowego.

Wydatki na dożywianie uczniów poniesiono w §§:

- § 3110 – 249 421,00 zł na posiłki – budżet Gminy,
- § 4300 – 14 022,00 zł na dowóz posiłków do szkół - budżet Gminy,
- § 3110 – 445 081,60 zł - dotacja celowa,
- § 4300 – 105 393,78 zł - dotacja celowa.

Ogółem – 813 918,38 zł.

Średni koszt posiłku - wsadu wyniósł 4,00 zł, całego posiłku 9,00 zł (bez kosztów dowozu).

Akcją dożywiania zostali objęci uczniowie ze szkół podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych z terenu Miasta i Gminy Opoczno.

W ramach realizacji programu w okresie sprawozdawczym udzielono pomocy również w formie:

- posiłków (obiadów dwudaniowych) dla osób starszych, niepełnosprawnych, bezdomnych bez źródła dochodu lub którym kryterium dochodowe nie przekroczyło 150% - na kwotę 164 203,00 zł, średnio miesięcznie dla 50 osób wydano 12 631 posiłków, średni koszt posiłku wyniósł 13,00 zł,
- zasiłków celowych na zakup żywności - na kwotę 261 240,00 zł, dla 321 rodzin tj. 1 099 świadczeń, średni koszt zasiłku wyniósł 237,71 zł,
- pomoc rzeczową w formie paczek żywnościowych - na kwotę 13 529,60zł, dla 80 rodzin, tj. (paczek żywnościowych dla dorosłych i dzieci).

Ogółem koszt Rządowego Programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” to kwota 813 918,38 zł.

12. Rozdział 85501 – świadczenia wychowawcze „Rodzina 500+”

Plan 14 569 309,00 zł, wykonano 14 550 216,58 zł, co stanowi 99,87%.

- I. Wydatki na koordynację świadczeń wychowawczych - plan zakładał kwotę 14 519 588,00 zł, zadanie wykonano w kwocie 14 506 067,53 zł, co stanowi 99,91 %, jako zadania zlecone.
- II. Wydatki związane z obsługą świadczenia wychowawczego - plan zakładał kwotę 49 721,00 zł, wydatki wyniosły 44 149,05 zł, co stanowi 88,80 % w tym:

Wydatków dokonano w następujących §§:

Tab. nr 36. Wydatki na usługi świadczenie wychowawcze.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2022 r. (zł)	Wydatki za 2022 r. (zł)
1.	Płace dla pracowników § 4010	24 000,00	23 558,49
2.	Składki ZUS § 4110	4 500,00	4 001,68
3.	Składki Fundusz Pracy § 4120	599,00	565,41
4.	Materiały i wyposażenie § 4210	6 046,00	4 727,83
5.	Zakup energii elektrycznej, ciepłej, wody § 4260	3 000,00	1 898,64
6.	Zakup usług zdrowotnych § 4280	100,00	0,00
7.	Zakup usług pozostałych § 4300	10 000,00	8 482,16
8.	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych § 4360	3 000,00	189,88
9.	Podróże służbowe pracowników § 4410	500,00	216,39
10.	Różne opłaty i składki § 4430	200,00	0,00
11.	Odpis na ZFŚS § 4440	776,00	698,45
	Ogółem	49 721,00	44 149,05

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

13. Rozdział 85502 – świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Plan w tym rozdziale ustalony został w wysokości 13 053 741,00 zł, w tym na realizację zadań zleconych 12 891 912,00 zł na podstawie pism z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego. Łącznie wydatki zostały wykonane w kwocie 12 489 413,72 zł, co stanowi 95,68 % planu rocznego, w tym:

- a) na koszty obsługi: 148 789,73 zł, jako zadania własne, są to wydatki związane z podejmowanymi działaniami wobec dłużników alimentacyjnych,
- b) na świadczenie z ustawy „Za życiem” – plan zakładał kwotę 4 123,00 zł, wykonano w 100,00 %, jako zadanie zlecone:
 - na świadczenie jednorazowe – plan to 4 000,00 zł, wykonano 4 000,00 zł, tj. w 100,00 %.
 - na koszty obsługi związane z realizacją w/w świadczenia plan to kwota – 123,00 zł, wykonano w 100,00 %.

W 2022 roku wydano na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego i składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, jednorazowe świadczenie „Za życiem” kwotę 12 010 826,80 zł, w tym na :

- świadczenia § 3110 kwotę 11 202 819,79 zł,
- składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe podopiecznych § 4110 kwotę 808 007,01 zł.

Dokonano wydatków na świadczenia wg niżej wymienionych rodzajów świadczeń:

Tab. nr 37. Wydatki na świadczenia rodzinne - wg rodzajów świadczeń.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość uregulowanych zobowiązań, wykazanych w bilansie na koniec roku ubiegłego	Realizacja świadczeń za 2022 r.		
			Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń (zł)
1.	Zasiłek rodzinny (a +b+ c), z tego:	0,00	2 546	16 438	1 893 113,48
	a) zasiłek rodzinny na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia	0,00	1 214	4 569	406 074,55
	b) zasiłek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	0,00	1 214	11 004	1 208 859,90
	c) zasiłek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	0,00	118	865	108 614,59
2.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	0,00	79	553	210 273,96
3.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	0,00	67	120	60 529,37
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	0,00	70	529	103 256,32
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	0,00	123	1 176	112 220,38
6.	Dodatek z tyt. rozpoczęcie roku szkolnego	0,00	920	1 730	87 210,57
7.	Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	0,00	160	1 056	70 425,51
8.	Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	0,00	374	3 626	312 650,50
9.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	0,00	176	176	176 000,00
10.	Świadczenie rodzicielskie	0,00	81	513	433 250,77
11.	Zasiłek pielęgnacyjny	0,00	1 006	11 092	2 396 255,68
12.	Świadczenie pielęgnacyjne	0,00	227	2 317	4 870 022,08
13.	Specjalny zasiłek dla opiekunów	0,00	0	0	0,00
14.	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	0,00	1	1	4 000,00
15.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne § 4110	0,00	123	174	762 363,45

16.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacone za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy § 4110	0,00	0	0	0,00
17.	Zasiłek dla opiekuna	0,00	2	16	9 920,00
18.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacone za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna § 4110	0,00	0	7	871,41
19.	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	0,00	127	1 780	78 899,17
20.	Koszty obsługi ustawy o świadcz. rodzinnych – 3% otrzymanej dotacji pomniejszonej o świadcz. rodzicielskie i koszty obsługi	0,00	X	X	305 836,43
21.	Koszty obsługi ustawy o świadcz. rodzinnych – 30 zł od wydanej decyzji	0,00	X	X	1 380,00
22.	Koszty obsługi ustawy o wsparciu kobiet w ciąży „Za życiem”	0,00	1	1	123,00
23.	Koszty obsługi ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	0,00	X	X	290,78
24.	Koszty obsługi ustawy o pomocy osobom uprawnionym do pobierania alimentów	0,00	X	X	22 166,98
	OGÓLEM	0,00	5 971	40 627	12 340 623,99

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Wydatki związane z obsługą Świadczeń Rodzinnych, Funduszem Alimentacyjnym, realizacją ustawy „Za życiem” wyniosły – 12 340 623,99 zł.

Wydatki te przedstawiają się następująco:

Tab. nr 38. Wydatki na usługi obsługę świadczeń rodzinnych.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki za 2022 r. zad. zlecone (zł)	Wydatki za zad. własne (zł)	Razem (zł)
1.	Świadczenie w ramach BHP § 3020	1 847,78	0,00	1 847,78
2.	Płace dla pracowników § 4010	255 277,00	91 810,00	347 087,00
3.	Dodatkowe wynagrodzenie za 2020 r. § 4040	23 546,84	16 479,38	40 026,22
4.	Składki ZUS § 4110	808 007,01	16 882,01	824 889,02
5.	Składki na Fundusz Pracy § 4120	4 840,97	2 284,24	7 125,21
6.	Materiały i wyposażenie §4210	7 916,34	3 105,00	11 021,34
7.	Zakup energii elektrycznej, ciepłej, wody § 4260	3 508,56	32,37	3 540,93
8.	Zakup usług zdrowotnych § 4280	470,00	80,00	550,00
9.	Zakup usług pozostałych § 4300	19 099,13	15 000,00	34 099,13
10.	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych § 4360	902,76	42,77	945,53
11.	Odpis na ZFŚS § 4440	10 670,72	2 211,75	12 882,47
12.	Szkolenia pracowników § 4700	769,00	0,00	769,00

13.	Wynagrodzenia bezosobowe § 4170	948,09	862,21	1 810,30
	Ogółem	12 340 623,99	148 789,73	12 489 413,72

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

14. Rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny

Na realizację tego zadania – zleconego zaplanowana została kwota 1 450,00 zł. Plan został zrealizowany w 100 %, tj. 1 450,00 zł.

W okresie sprawozdawczym wydano 467 Kart Dużej Rodziny,

Wydatki poniesiono w § 4210 – materiały i wyposażenie – 1 450,00 zł.

15. Rozdział 85504 – wspieranie rodziny

Plan w tym rozdziale ustalony został w wysokości 165 502,00 zł, w tym na realizację zadań zleconych 184 062,97 zł na podstawie pism z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego.

Wydatków dokonano w następujących §§:

Tab. nr 39. Wydatki na wspieranie rodziny.

Lp.	Wydatki wg §§	Plan na 2022 r. ogółem (zł)	Wydatki za 2022 r.		
			Gminy ze środków własnych (zł)	Ze środków Gminy jako wkład własny do projektu „9” (zł)	Wydatki ogółem (zł)
1.	Wydatki w ramach BHP § 3020	4 000,00	3 982,93	0,00	3 982,93
2.	Płace dla pracowników § 4010	90 215,00	84 258,41	0,00	84 258,41
4.	Płace dla pracowników § 4019	78 436,00	0,00	78 426,14	78 426,14
5.	Dodatkowe wynagrodzenie roczne § 4040	20 131,00	9 875,52	0,00	9 875,52
6.	Składki ZUS § 4110	17 839,00	17 354,18	0,00	17 354,18
7.	Składki ZUS § 4119	9 414,00	0,00	9 411,94	9 411,94
8.	Składki Fundusz Pracy § 4120	2 474,00	1 478,14	0,00	1 478,14
9.	Składki Fundusz Pracy § 4129	1 562,00	0,00	1 561,92	1 561,92
10.	Wynagrodzenia bezosobowe § 4170	1 000,00	0,00	0,00	0,00
11.	Materiały i wyposażenie § 4210	2 400,00	1 886,98	0,00	1 886,98
12.	Zakup usług zdrowotnych § 4280	1 000,00	848,00	0,00	848,00
13.	Zakup usług pozostałych § 4300	600,00	183,44	0,00	183,44
14.	Delegacje służbowe § 4410	17 721,00	1 435,80	0,00	1 435,80
15.	Delegacje służbowe § 4419	1 880,00	0,00	1 846,32	1 846,32
16.	Odpis na ZFŚS § 4440	5 322,00	2 932,37	0,00	2 932,37

17.	Odpis na ZFŚS § 4449	4 551,00	0,00	4 551,00	4 551,00
18.	Szkolenia pracowników § 4700	2 000,00	449,10	0,00	449,10
19.	Wpłaty na PPK § 4710	555,00	501,77	0,00	501,77
RAZEM:		261 600,00	125 186,64	95 797,32	220 983,96

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Plan wydatków na wkład własny „9” – 95 843,00 zł.

Kwotę 95 797,32 zł wydatkowano w ramach realizacji projektu konkursowego, jako wkład własny ze środków własnych gminy współfinansując płace wraz z pochodnymi dwóch asystentów rodziny.

16. Rozdział 85508 – rodziny zastępcze

Plan na 2022 rok to kwota 739 000,00 zł, wykonano 697 557,93 zł, co stanowi 94,40 % z zadań własnych, z którego opłacono częściowo koszty utrzymania dzieci z Gminy Opoczno przebywające w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych dla 60 dzieci z 41 rodzin.

17. Rozdział 85504 – projekt „W rodzinie siła” – realizacja projektu konkursowego działanie 9.2.1 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020

Plan na 2022 rok z EFS wynosił kwotę 542 474,28 zł, wykonano 377 451,34 zł, co stanowi 69,58 %.

W projekcie udział brało 48 rodzin z terenu Miasta i Gminy Opoczno zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Projekt miał na celu zwiększenie dostępu do usług społecznych, zwiększenie aktywności zawodowej i zmniejszenie bezrobocia w tych rodzinach.

W ramach projektu jest zatrudnionych trzech asystentów rodziny oraz pedagog. Sprawowali pomoc rodzinom w opiece i wychowaniu dzieci objętych projektem, które miały problemy m.in. w prowadzeniu gospodarstwa domowego, oraz załatwianiu spraw społeczno-bytowych. Pomoc ta miała na celu pozostawienie dzieci w rodzinach biologicznych bądź umożliwienie powrotu z rodzin zastępczych lub placówek opiekuńczo-wychowawczych.

W 2022 roku poniesiono wydatki na wynagrodzenie i pochodne asystentów rodziny oraz pedagoga, realizację form wsparcia dla rodzin objętych projektem tj. na warsztaty i porady specjalistyczne oraz na wydatki trenerów z odpowiednimi kwalifikacjami zaangażowanych w realizację projektu.

Wydatków dokonano w następujących §§:

Tab. nr 40. Wydatki w ramach projektu konkursowego.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan wydatków na 2022 r. (zł)	Wydatki zrealizowane w 2022 r. (zł)	% realizacji
1.	Płace dla 3 asystentów rodziny, pedagoga i innych osób biorących udział przy realizacji projektu, jako dodatkowa praca § 4017	276 394,00	212 173,12	76,77
2.	Składki ZUS od płac § 4117	61 297,61	33 945,44	55,38
3.	Składki Fundusz Pracy § 4127	8 761,76	4 533,77	51,75
4.	Wynagrodzenie-bezosobowe zatrudnionych-specjalistów na umowy cywilno-prawne § 4177	76 376,63	13 524,00	17,71
5.	Materiały biurowe i zakup wyposażenia i innych materiałów § 4217	38 745,28	36 692,30	94,71
6.	Zakup usług pozostałych § 4307	66 600,00	63 572,60	95,46
7.	Krajowe podróże służbowe § 4417 (ryczałty samochodowe)	9 027,00	7 738,50	85,73
8.	Odpis na ZFŚS § 4447	5 272,00	5 271,61	100,00
	Ogółem	542 474,28	377 451,34	69,58

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

W ramach projektu zrealizowano następujące formy wsparcia:

1. Usługa asystentów rodziny- wsparcie kompleksowe rodzin,
2. Usługa w formie porad prawnych polegająca np. na pisaniu pism procesowych oraz udzielaniu porad prawnych z zakresu prawa rodzinnego, cywilnego i karnego,
3. Usługa w formie korepetycji,
4. Usługa w formie grup warsztatów „ Jak radzić sobie ze złością z elementami treningu zastępowania agresji”,
5. Usługa w formie porad psychologicznych,
6. Usługa w formie zajęć logopedycznych,
7. Usługa w formie wsparcia pedagogicznego
8. Usługa w formie grup wsparcia z przeznaczeniem dla rodziców.

W 2022 r. wypłacono „13”- dodatkowe wynagrodzenie w zakończonym projekcie „W Rodzinie siła” na kwotę 20 447,56 zł.

18. Rozdział 85415 – pomoc materialna dla uczniów

Zaplanowane środki z przeznaczeniem na pokrycie kosztów udzielania pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym – 240 000,00 zł, wydatkowano w wysokości 103 049,94 zł, tj. 42,94 % planu.

Środki przeznaczone na inne formy pomocy dla uczniów dotyczą pokrycia kosztów udzielania pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym współfinansowane w 80% środkami pochodzącymi z dotacji z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego (kwota planu to – 200 000,00 zł

wydatkowano – 82 439,94 zł, tj. 41,22 %) i budżetu gminy (plan zakładał kwotę 40 000,00 zł, wydatkowano natomiast – 20 610,00 zł, tj. 51,53 %).

Udzielono pomocy materialnej – 266 decyzji o charakterze socjalnym w postaci stypendium szkolnego oraz 63 decyzje zasiłku szkolnego.

Łącznie na ten cel wydatkowano 103 049,94 zł.

Warunkiem ubiegania się o stypendium szkolne jest spełnienie kryterium dochodowego, o którym mowa w ustawie o systemie oświaty - art. 90 d ust. 7 ustawy. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia nie może być większa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt.2 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.).

19. Rozdział 85504 – Program Asystent Rodziny na 2022 rok

Otrzymane środki w kwocie 15 000,00 zł z przeznaczeniem na program Asystent Rodziny. Wykonanie w 100%, tj. kwota 15 000,00 zł.

20. Rozdział 85513 – Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów

Plan w tym rozdziale to kwota 186 390,00 zł, z przeznaczeniem na realizację zadań zleconych z dofinansowania na opłacenie składek.

W 2022 roku realizując zadania – opłacono świadczeń/składek na kwotę 186 230,43 zł, dla 84 osób, pobierających zasiłek stały, co stanowi 99,92 %. Zadanie to finansowane było dotacją z budżetu państwa.

21. Rozdział 85195 § 2180 – Fundusz przeciwdziałania Covid-19

Otrzymane środki w kwocie 174 590,00 zł z przeznaczeniem na program „Korpus Wsparcia Seniora”. Program obejmował wsparcie społeczne oraz wsparcie w czynnościach dnia codziennego. Wykonanie w kwocie 170 027,19 zł tj. w 97,39%

22. Rozdział 85295 § 2010 – dodatek osłonowy

Dodatek osłonowy - element rządowej Tarczy Antyinflacyjnej przysługuje gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają 2 100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Plan w tym rozdziale to kwota 3 383 092,00 zł, wykonany w wysokości 3 026 442,12 zł tj. 89,46 %.

23. Rozdział 85395 § 2180 – dodatek węglowy

Dodatek węglowy przysługuje osobie w gospodarstwie domowym w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gosp. domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, pieco-kuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust.1 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz w centralnej emisyjności budynków (Dz. U. z 2022r. poz. 438, 1561, i 1571). Plan w tym rozdziale to kwota 17 873 460,00 zł, wykonany w 81,86 % w wysokości 14 630 316,52 zł

24. Rozdział 85395 § 2180 – dodatek dla gospodarstw domowych

Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła ma na celu dofinansowanie zakupu opału: peletu drzewnego, drewna kawałkowego i innych rodzajów biomasy oraz gazu skroplonego LPG lub oleju opałowego.

W 2022r. plan w tym rozdziale wyniósł 2 241 848,00 zł, wykonany w wysokości 1 656 420,00 zł co stanowi 73,89 %.

25. Rozdział 85295 § 2700 – Pomoc obywatelom Ukrainy

Dotacja celowa przyznana z budżetu państwa została wykorzystana na:

- jednorazowe świadczenie 300,
- posiłek dla dzieci i młodzieży,
- świadczenia rodzinne,
- zasiłki celowe,
- stypendia szkolne.

Tab. nr 41. Wydatki na pomoc obywatelom Ukrainy.

Zadanie	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
Jednorazowe świadczenie 300	179 460,00	169 211,62
Posiłek dla dzieci	50 678,00	32 496,70
Świadczenia rodzinne	301 353,00	275 551,52
Zasiłki celowe 85214	500,00	500,00
Stypendia szkolne	83 300,35	40 272,35
RAZEM	615 291,35	518 032,19

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

26. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników

Pracownicy Działu Finansowo-Księgowego brali udział w następujących szkoleniach:

- 1) „Inwentaryzacja w praktyce jednostek budżetowych”,

- 2) „Sprawozdawczość w zakresie operacji finansowych za IV kwartał po zmianach przepisów”,
- 3) „Ewidencja księgową w Ośrodkach Pomocy Społecznej”.

VIII. Zamówienia publiczne

Na podstawie art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. , poz. 1710 ze zm.) w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie, jako państwowa jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej obowiązana jest do stosowania przepisów ustawy Pzp, która normuje zasady udzielania zamówień powyżej 130 000,00 złotych netto. Przepisy ustawy Pzp służą temu, aby podmiot zamawiający wydatkował środki publiczne w postępowaniach o udzielenie zamówienia, które są prowadzone w sposób:

- 1) zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców,
- 2) przejrzysty,
- 3) proporcjonalny.

Podstawowe zasady zamówień publicznych chronią m.in. małych i średnich przedsiębiorców przed stronniczym traktowaniem i zapewniają sprawiedliwą ocenę ofert. Zamawiający z kolei zyskują konkretne wytyczne, których rzetelne stosowanie pozwala na uniknięcie zarzutów niegospodarnego czy niecelowego wydatkowania środków podczas udzielania zamówień publicznych. Ustawa określa też m.in. wyszukiwane reguły popularnego zamówienia z wolnej ręki, wysokość wadium, zasady komunikacji elektronicznej w przetargu oraz sposób zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie - Zamawiający zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. , poz. 1710 ze zm.) w 2022 r. przeprowadził następujące postępowania o udzielenie zamówień publicznych:

Tab. nr 42. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego powyżej 130 000,00 złotych netto.

Nazwa zadania	Wykonawca	Wartość umowy brutto	Termin realizacji
Zapewnienie całodobowego schronienia dla osób bezdomnych, kobiet i mężczyzn z terenu miasta i gminy Opoczno w podziale na 2 części:			
Część 1 - Zapewnienie całodobowego schronienia dla osób bezdomnych, kobiet i mężczyzn z terenu miasta i gminy Opoczno	Akademia Innowacji Społecznych Bieganów 72 a 96-316 Międzyborów	141 180,00 zł	od 01.01.2023 r. do 30.06.2023 r.
Część 2 - Zapewnienie całodobowego schronienia dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, kobiet i mężczyzn z terenu miasta i gminy Opoczno	Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne w Gdyni ul. Zamenhofa 13 A 81-290 Gdynia	67 784,50 zł	od 01.01.2023 r. do 30.06.2023 r.

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Tab. nr 43. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego powyżej 130 000,00 złotych netto.

Nazwa zadania	Wykonawca	Wartość umowy brutto	Termin realizacji
Przygotowanie i wydawanie gorących posiłków dla podopiecznych MGOPS w Opocznie	Fundacja Ostoja im. Siostry Klaryski z Opoczna ul. Westerplatte 2 26-300 Opoczno	133 740,90 zł	od 01.01.2023 r. do 30.06.2023 r.

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Postępowania o udzielenie zamówień publicznych poniżej 130 000,00 złotych netto udzielane są na podstawie obowiązującego w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Opocznie Regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza kwoty 130 000,00 złotych netto, stanowiącym Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 2/2021 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie z dnia 05.01.2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza kwoty 130 000,00 złotych netto. Regulamin ten określa zasady i tryb udzielania zamówień.

Tab. nr 44. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego poniżej 130 000,00 złotych netto.

Nazwa zadania	Wykonawca	Wartość umowy brutto	Termin realizacji
Sprzedaż i dostarczenie artykułów biurowych do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe LEMAR Leszek Mazur ul. Błonie 1 26-300 Opoczno	26 820,62 zł	14.02.2022 r.
Zakup i dostawa środków czystości do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie	Jarosław Korzycki Firma Handlowo-Usługowa „JARKPOL” ul. Warszawska 150/152 97-200 Tomaszów Mazowiecki	5 127,83 zł	15.03.2022 r.

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Tab. nr 45. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego poniżej 130 000,00 złotych netto

Nazwa zadania	Wykonawca	Wartość umowy brutto	Termin realizacji
Sprzedaż i dostarczenie artykułów biurowych do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie	Jarosław Korzycki Firma Handlowo-Usługowa „JARKPOL” ul. Warszawska 150/152 97-200 Tomaszów Mazowiecki	20 389,84 zł	19.07.2022 r.
Dostawa wraz z instalacją urządzeń klimatyzacyjnych w pomieszczeniach administracyjno-biurowych znajdujących się na piętrze budynku Miejsko-	ALARM WORLD s.c. Sławomir i Dariusz Pecyna ul. Partyzantów 23A 23-300 Opoczno	59 900,00 zł	od 22.09.2022 r. do 30.10.2022 r.

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie przy ul. Adam Mickiewicza 2A			
Świąteczne Paczki Żywnościowe - 80 sztuk	Zbigniew Gajewski P.P.U.H. KIM ul. Generała Kazimierza Bończy-Załęskiego 31 26-300 Opoczno	13 529,00 zł	22.12.2022 r.
Transport gotowych posiłków dla uczniów szkół podstawowych na terenie Gminy Opoczno w okresie od 2 stycznia 2023 r. do 22 grudnia 2023 r.	Michał Skrzypek Restauracja Pizzeria „Al Lago” ul. Fabryczna 15 26-340 Drzewica	szacunkowa wartość umowy 118 192,00 zł	od 02.01.2023 r. do 22.12.2023 r.

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Ponadto zgodnie z obowiązującym w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Opocznie Regulaminem udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza kwoty 130 000,00 złotych netto, stanowiącym Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 2/2021 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie z dnia 05.01.2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza kwoty 130 000,00 złotych netto w roku 2022 dokonano zamówień:

Tab. nr 46. Zamówienia publiczne poniżej 130 000,00 złotych netto w 2022 roku

Nazwa zamówienia	Usługodawca	Wartość umowy/ów brutto	Termin realizacji
Umowy licencyjne - Sygnity	Sygnity Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie ul. Postępu 17 B	14 579,19 zł	od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.
Umowa licencyjna - Pomost	Sygnity Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie ul. Postępu 17 B	270,60 zł	od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Tab. nr 47. Zamówienia publiczne poniżej 130 000,00 złotych netto w 2022 r.

Nazwa zamówienia	Usługodawca	Wartość umowy/ów brutto	Termin realizacji
Umowa abonamentowa na oprogramowanie: - BUDŻET - INTEGRACJA RV-BUDŻET - KADRY I PŁACE - REJESTR VAT - ŚRODKI TRWAŁE	Usługi informatyczne INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek spółka jawna ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 31 lok. 240 05-120 Legionowo	13 173,30 zł	od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.
Świadczenie usług telekomunikacyjnych – dostęp do internetu i telefonii VOIP	„Giga-lan Dariusz Gwadera” Adamów 2 26-333 Paradyż	7 806,60 zł	od 31.12.2022 r. do 30.12.2023 r.
Świadczenie usług telefonii mobilnej	„Giga-lan Sp. z o.o.” ul. Piotrkowska 74 26-300 Opoczno	6 901,20 zł	od 31.12.2022 r. do 30.12.2023 r.

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Tab. nr 48. Zamówienia publiczne poniżej 130 000,00 złotych netto w 2022 roku

Nazwa zamówienia	Usługodawca	Wartość umowy/ów brutto	Termin realizacji
Zakup usługi wsparcia - teleopieki w ramach programu Korpus Wsparcia Seniora	HRP Care Sp. z o. o. z siedzibą w Łodzi ul. Tynieckiego 19A 90-349 Łódź	67 200,00 zł	od 28.06.2022 r. do 31.12.2022 r.
Zakup usługi wsparcia w postaci systemu pn. Centrum Teleopieki	HRP Care Sp. z o. o. z siedzibą w Łodzi ul. Tynieckiego 19A 90-349 Łódź	6 600,00 zł	od 01.01.2023 r. do 31.03.2023 r.
Usługi pocztowe	Poczta Polska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie ul. Rodziny Hiszpańskich 800-940 Warszawa	Zgodnie z obowiązującym w dniu realizacji usług cennikiem Poczty	od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.
Przeprowadzenie badań dla pracowników MGOPS w Opocznie w 2023 r.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „VITA-MED.” s.c. ul. Partyzantów 1a 26-300 Opoczno	9 000,00 zł	od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.
Świadczenie całodobowo usługi w formie monitorowania budynku	Agencja Ochrony „Omega” Janusz Cieślak ul. Polna 50 26-200 Końskie	2 509,20 zł	od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.
Świadczenie usługi polegającej na przeglądzie i konserwacji urządzenia platformy przyschodowej dla osób z niepełnosprawnościami	Waldemar Cieślakiewicz FHU „MIKOS” Sobawiny 35a 26-300 Opoczno	1 771,20 zł	od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

Tab. nr 49. Zamówienia publiczne poniżej 130 000,00 złotych netto w 2022 roku

Nazwa zamówienia	Dostawca	Wartość umowy brutto	Termin realizacji
Zakup garażu blaszanego	P.H.U."GREGOR" Grzegorz Nowak Warszówek 66 27-255 Pawłów	15 000,00 zł	26.09.2022 r.
Dostawa wraz z instalacją urządzeń klimatyzacyjnych w pomieszczeniach administracyjno-biurowych znajdujących się na parterze budynku Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie przy ul. Adama Mickiewicza 2A	ALARM WORLD s.c. Sławomir i Dariusz Pecyna ul. Partyzantów 23A 23-300 Opoczno	58 200,00 zł	30.12.2022 r.
Zakup i dostawa druków akcydensowych	Graf-System Drukarnia-Hurtownia Druków Akcydensowych ul. Szaniawskiego 5A 92-617 Łódź	11 063,13 zł	Sukcesywnie
Zakup i dostawa materiałów eksploatacyjnych do drukarek i kopiarek	Viptoner Jarosław Śliwiński ul. Brukowa 8 kl. C1 91-341 Łódź	354,18 zł	22.12.2023 r.

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2022 r.

IX. Składnica akt

W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Opocznie działa składnica akt, która gromadzi i przechowuje dokumenty niearchiwalne (akta kategorii B).

Składnica ta nie jest pod nadzorem Archiwum Państwowego, w związku z tym za dokumentację gromadzoną w MGOPS w Opocznie odpowiada organ prowadzący oraz archiwista, który jest pracownikiem przeszkolonym posiadającym II stopnie ukończonego kursu archiwalnego, przeprowadzonego przez Archiwum Państwowe w Piotrkowie Trybunalskim.

Przepisy prawa nakładają na państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne obowiązek posiadania kompletu przepisów kancelaryjnych i archiwalnych w tym:

- 1) Instrukcji Kancelaryjnej,
- 2) Rzeczowego Wykazu Akt,
- 3) Instrukcji w sprawie organizacji i funkcjonowania składnicy akt.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie na bieżąco dokonuje zmian oraz aktualizacji przepisów kancelaryjnych w porozumieniu z Archiwum Państwowym w Piotrkowie Trybunalskim w tym Rzeczowego Wykazu Akt oraz Instrukcji Kancelaryjnej.

Do zadań archiwisty w 2022 r. należało:

- 1) przyjmowanie dokumentacji z poszczególnych działów na podstawie Rzeczowego wykazu akt,
- 2) zabezpieczenie i przechowywanie dokumentacji zgodnie z Instrukcją organizacji i funkcjonowania składnicy akt oraz RODO,
- 3) przeprowadzanie skontrum dokumentacji,
- 4) wypożyczanie dokumentacji do poszczególnych działów i instytucji,
- 5) wycofanie dokumentacji ze stanu składnicy w przypadku wznowienia sprawy po weryfikacji znaku sprawy do komórki macierzystej,
- 6) porządkowanie dokumentacji przyjętej w latach poprzednich,
- 7) inicjowanie brakowania za pozwoleniem Archiwum Państwowego w Piotrkowie Trybunalskim,
- 8) kontrola dokumentacji wpływającej do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie,
- 9) sporządzanie corocznych sprawozdań z funkcjonowania składnicy akt,
- 10) dane w składnicy były i są zabezpieczone poprzez tworzenie kopii zapasowej,
- 11) do składnicy w 2022 roku przyjęto następującą ilość akt z poszczególnych działów:
 - a. Akta do przechowania dział DSRiA – 1104 szt.
Akta do brakowania - 328 szt.
 - b. Akta do przechowania Dział DŚPS – 800 szt.
Akta do brakowania – 123 szt.
 - c. Akta do przechowania – DPS - 90 szt.

X. Aktywność projektowo-konkursowa

Projekt „Wszystko dla rodziny”

Z dniem 1 stycznia 2022 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie rozpoczął realizację projektu konkursowego „Wszystko dla rodziny”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 – zgodnie z umową nr RPLD.09.02.01-10-A007/21-00 z dnia 25 listopada 2021 roku.

Okres realizacji projektu: 01.01.2022 r. – 30.06.2023 r.

Ogólna wartość projektu: 987 255,28 zł

Dofinansowanie z UE: 839 175,19 zł

Wkład własny: 148 080,09 zł.

W okresie od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku w projekcie udział wzięło 48 rodzin (157 osób) z terenu Gminy Opoczno zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Uczestnicy projektu brali udział w następujących formach wsparcia:

1. Usługa Asystenta Rodziny.

Na potrzeby realizacji projektu zatrudniono 3 asystentów rodziny na pełen etat. Ponadto oddelegowano do projektu 2 asystentów rodziny na $\frac{3}{4}$ etatu w ramach wkładu własnego. Do zadań asystentów rodziny należy m.in.: motywacja rodzin do uczestnictwa w projekcie, udzielanie kompleksowego wsparcia zgodnego z potrzebami i problemami rodzin, pomaganie w załatwieniu codziennych spraw i napotkanych trudności. Przez cały czas trwania projektu prowadzona jest rekrutacja rodzin do udziału w zadaniach realizowanych w ramach projektu „Wszystko dla rodziny”.

2. Usługa w formie porad prawnych.

W ramach spotkań przygotowywano m.in.: pisma procesowe oraz udzielano porad prawnych z zakresu prawa rodzinnego, cywilnego i karnego, według potrzeb uczestników projektu biorących udział w spotkaniach. W okresie realizacji zadania - od 3 marca do 31 grudnia 2022 roku zrealizowanych zostało 87 godzin zegarowych indywidualnych porad prawnych, z których skorzystało 26 rodzin (26 uczestników projektu).

3. Usługa w formie porad psychologicznych.

W ramach spotkań podejmowano działania polegające m.in. na:

- dostarczaniu aktualnych informacji rodzicom bądź opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych,
- ukierunkowaniu na podjęcie szybkich i skutecznych działań przywracających zdrowie psychiczne dzieci,
- hamowaniu postępu i niwelowaniu pojawiających się zaburzeń,
- dostarczaniu silnych pozytywnych wzorców i przeżyć, opartych o wartości takie jak: szacunek, empatia, sprawiedliwość, tolerancja, miłość, wiedza, prawda, lojalność, dobro, uczciwość, zdrowie.

W okresie realizacji zadania - od 17 marca do 31 grudnia 2022 roku zrealizowanych

zostało 76 godzin zegarowych indywidualnych porad psychologicznych, z których skorzystało 28 rodzin (31 uczestników projektu – dzieci, młodzież oraz rodzice).

4. Usługa w formie korepetycji.

W ramach realizowanego projektu „Wszystko dla rodziny” prowadzone są korepetycje z języka polskiego, z języka angielskiego oraz korepetycje z matematyki w 2 grupach. Na potrzeby realizacji zadania zatrudniono 3 korepetytorów: korepetytora języka polskiego i angielskiego oraz 2 korepetytorów matematyki. W okresie realizacji zadania – od 1 września do 31 grudnia 2022 roku zostało zrealizowanych:

- 123 godziny zegarowe korepetycji z języka polskiego. Udział w korepetycjach bierze 7 dzieci – uczestników projektu,
- 205 godzin zegarowych korepetycji z języka angielskiego. Udział w korepetycjach bierze 10 dzieci – uczestników projektu,
- 197 godzin zegarowych korepetycji z matematyki dla I grupy dzieci. Udział w korepetycjach bierze 10 dzieci – uczestników projektu,
- 202 godziny zegarowe korepetycji z matematyki dla II grupy dzieci. Udział w korepetycjach bierze 10 dzieci – uczestników projektu.

5. Usługa w formie warsztatów „Jak radzić sobie ze złością z elementami treningu zastępowania agresji”.

Cykl warsztatów pozwalających nabyć umiejętności radzenia sobie ze złością i wyrażania jej w sposób akceptowany, sprzyjający rozwiązywaniu konfliktów bez agresji w środowisku szkolnym i rodzinnym, realizowanych w ramach projektu „Wszystko dla rodziny” dotyczy dzieci - członków rodzin biorących udział w projekcie. Spotkania prowadzi 2 trenerów w 2 grupach dzieci (I grupa liczy 7 osób, II grupa – 8 osób). W okresie realizacji zadania – od 1 października do 31 grudnia 2022 roku zrealizowanych zostało 12 godzin zegarowych warsztatów dla I grupy dzieci (4 spotkania) oraz 15 godzin zegarowych warsztatów dla II grupy dzieci (5 spotkań).

W ramach zadania trenerzy podejmowali działania mające na celu:

- obniżenie poziomu agresji,
- nabywanie umiejętności samokontroli złości,
- modyfikowanie zachowań agresywnych,
- przyswajanie adaptacyjnych wzorców reagowania na sytuacje wywołujące stres, gniew oraz frustrację,
- nauczenie konkretnych umiejętności z repertuaru zachowań prospołecznych, czyli co i jak należy robić by nabywać umiejętności potrzebne w życiu.

6. Usługa w formie zajęć logopedycznych.

W ramach zadania prowadzono indywidualne zajęcia z dziećmi mające na celu usuwanie zaburzeń mowy.

W okresie realizacji zadania - od 21 lutego do 31 grudnia 2022 roku zrealizowanych zostało 218 godzin lekcyjnych indywidualnych zajęć logopedycznych, w których udział bierze 10 dzieci – uczestników projektu.

7. Usługa w formie wsparcia pedagogicznego.

Na potrzeby realizacji projektu zatrudniono pedagoga na pełen etat. Pedagog wspiera rodziny w trudach opiekuńczo-wychowawczych i szkolnych na podstawie diagnozy i potrzeb zgłaszanych przez dane rodziny oraz asystentów. Pozostaje do dyspozycji

wszystkich rodzin, które potrzebują takiego wsparcia. Pedagog jest w stałym kontakcie ze szkołami, poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz kuratorami sądowymi.

8. Usługa w formie grup wsparcia.

Zajęcia w ramach grup wsparcia przeznaczone są dla rodziców, którzy przeżywają trudności w relacjach ze swoimi dziećmi, mają poczucie bezradności w roli rodzica, którym trudno jest sobie poradzić z uczuciami i emocjami jakie niesie ze sobą rola rodzica. W ramach spotkań podejmowano działania zmierzające m.in. do:

- poprawy komunikacji rodziców z nastoletnimi dziećmi,
- zrozumienia potrzeb dziecka,
- ujrzenia przez rodziców własnych problemów z dziećmi przez pryzmat doświadczeń innych uczestników grup wsparcia,
- dzielenia się doświadczeniami w wychowywaniu nastoletnich dzieci przez rodziców uczestniczących w zajęciach.

W okresie realizacji zadania – od 24 marca do 31 grudnia 2022 roku zrealizowanych zostało 6 godzin zegarowych zajęć w ramach I grupy wsparcia (2 spotkania) oraz 3 godziny zegarowe zajęć w ramach II grupy wsparcia (1 spotkanie).

Przy realizacji zadań projektu zachowana jest zasada równości szans ze względu na płeć oraz udostępniania wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. Wsparciem obejmowane są osoby bez względu na płeć, poglądy, pochodzenie rasowe czy etniczne, religię lub orientację. Podczas procesu rekrutacji przewidywane jest wsparcie wszystkich uczestników projektu usługami tej samej wartości i jakości. Następuje wyrównywanie szans poprzez zapewnienie możliwości rozwijania umiejętności, zainteresowań, zdobywania nowych doświadczeń, podniesienia poziomu posiadanej wiedzy. Podczas realizacji zadań projektu zapewnione są odpowiednie warunki dla osób z niepełnosprawnościami, odpowiednie materiały. Czas trwania usług jest dostosowywany do potrzeb tych osób. Stosowane są również odpowiednie formy przekazywanych treści.

Zajęcia odbywają się w sali Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie wyodrębnionej specjalnie do celów przeprowadzenia spotkań w ramach realizowanych zadań projektu „Wszystko dla rodziny”.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed Polską zachodzące procesy demograficzne oraz jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnym ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

Jak wynika ze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Opoczno na lata 2020-2028 istnieje konieczności podejmowania działań mających na celu wsparcie seniorów, którzy z uwagi na samotność, niesamodzielną oraz podeszły wiek i stan zdrowia potrzebują pomocy w czynnościach dnia codziennego. Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022 wpisuje się w założenia Strategii w zakresie zapewnienia usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej w codziennym funkcjonowaniu oraz realizacji, jak również uzupełnienia usług opiekuńczych poprzez dostęp do „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

W odpowiedzi na potrzeby seniorów, również z uwagi na utrzymywany stan zagrożenia epidemicznego – Covid 19, w ramach prowadzonej polityki senioralnej, Gmina Opoczno w roku 2022 przyjęła do realizacji Program „Korpus Wsparcia Seniorów”.

W ramach Programu Gmina Opoczno pozyskała środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 utworzonego na podstawie art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustaw o szczególnych rozwiązaniach, związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

25 lutego 2022 r. Rada Miejska podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia programu osłonowego Gminy Opoczno „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022 w ramach I i II modułu programu. Pozyskano środki finansowe w kwocie 174 590,00 zł na finansowanie wsparcia osób starszych, mieszkańców gminy w zakresie:

- 73 100,00 zł – moduł I,
- 101 490,00 zł – moduł II.

Program, który miał na celu usługi pomocy Seniorom w wieku 65 lat i więcej w zakresie wsparcia, poprawy bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania, jak również samodzielnego funkcjonowania seniorów w ramach dostępu do tzw. „opieki na odległość” realizowali pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie w terminie od 01 lipca 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

W ramach realizacji Programu z **pomocy w ramach modułu I, w zakresie codziennego wsparcia przyjęto 27 zgłoszeń**, natomiast z pomocy **regularnie korzystały 22 osoby**, którym pracownice ośrodka udzielały pomocy w postaci:

- wsparcia społecznego w zakresie wspólnego spędzania czasu z seniorami, w szczególności samotnie zamieszkującymi,
- ułatwienia dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej poprzez wsparcie/pomocy w umawianiu wizyt lekarskich w miejscu zamieszkania seniora lub pomoc w dowiezieniu seniora na wizytę lekarską, w tym również asystowanie podczas wizyty,
- pomocy w załatwieniu prostych spraw urzędowych, w zależności od możliwości osoby udzielającej wsparcia i w razie konieczności – gdy obecność seniora jest niezbędna do załatwienia sprawy, wsparcie w realizacji recept,
- wsparcia psychologicznego: informowanie o dostępie do ogólnopolskich „telefonów zaufania” dla seniorów, w przypadku stwierdzenia zaistnienia potrzeby objęcia wsparciem z zakresu pomocy społecznej, np. w postaci specjalistycznego poradnictwa - w szczególności psychologicznego czy specjalistycznych usług opiekuńczych – osoba udzielająca wsparcia pomaga seniorowi dokonać czynności umożliwiających otrzymanie niezbędnego wsparcia, w szczególności za zgodą seniora powiadamia ośrodek pomocy społecznej,
- wsparcia w czynnościach dnia codziennego: pomocy/towarzyszenia na spacerze, w wyprowadzeniu psa itp., pomoc w sprawach związanych z utrzymaniem porządku w domu,
- dostarczaniu seniorom zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze oraz środki higieny osobistej (koszt zakupionych produktów

- pokrywał senior), zakup oraz dostarczanie ciepłych posiłków (koszty zakupu posiłku pokrywał senior),
- wsparcia oraz dostarczania seniorom objętych programem w formie okolicznościowych (świętecznych) paczek z artykułami żywnościowymi.

W zakresie modułu II Programu zakupiono 100 szt. „opasek bezpieczeństwa”, z których **korzysta 100 osób**, mieszkańców Gminy Opoczno. Opaski, przy zastosowaniu całodobowego kontaktu z centrum monitoringu, a więc natychmiastowej pomocy/reakcji w sytuacjach zagrożenia zdrowia czy życia w ramach tzw. „opieki na odległość”, zwiększają poczucie komfortu i bezpieczeństwa seniorów mających problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzą samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkają z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom. Opaska bezpieczeństwa, połączona z całodobowym Centrum monitoringu, daje poczucie bezpieczeństwa nie tylko seniorowi, ale także jego rodzinie. Pozwala na bardziej bezpieczne, komfortowe funkcjonowanie w swoim środowisku lokalnym. W przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia życia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwia połączenie się z dyspozytorem, który w zależności od sytuacji, zapewnia wsparcie emocjonalne przez telefon, poprosi o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosi o interwencję pracownika ośrodka pomocy społecznej (np. pracownika socjalnego) lub wzywa służby ratunkowe.

Podsumowując – pomoc oraz wsparcie dla seniorów jest naszym priorytetem. Realizując założenia programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022 wsparciem otaczamy zwłaszcza tych którzy, mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na wiek oraz stan zdrowia, zarówno osoby prowadzące samodzielne gospodarstwa domowe, jak również mieszkające z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu.

XI. Dodatkowe działania podejmowane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie

Pomoc dla obywateli Ukrainy

Od pierwszych chwil napaści na Ukrainę intensywnie angażowaliśmy się w pomoc uchodźcom.

W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Opocznie stworzono przyjazne warunki do składania wniosków o przyznanie świadczeń z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, stypendiów i zasiłków szkolnych, zapewniono biegłe tłumaczenie dokumentów niezbędnych do otrzymania świadczeń. Okazano informacyjną pomoc co do należących się świadczeń. Przekazywano informacje niezbędne do uzyskania wszelkich form pomocy, pomagano w wypełnianiu wniosków.

1. Nawiązano współpracę z Fundacjami, które zapewniają pomoc żywnościową, psychologiczną, prawną. Fundacja „Aktywizacja bez granic” zaoferowała wsparcie

- psychologa, doradcy zawodowego z którymi przygotowano Indywidualną Ścieżkę Wsparcia, szczególnie dla osób z niepełnosprawnościami
2. Zakwalifikowano uczestników do udziału w projekcie „Magiczne wakacje”, który był realizowany przez Fundację „Dar dla Potrzebujących” a finansowany ze środków mechanizmu finansowego EOG i norweskiego mechanizmu finansowego na lata 2014-2021 r. W ramach projektu mamy i dzieci – uchodźcy z Ukrainy wzięły udział w darmowych warsztatach edukacyjnych podczas pobytu wakacyjnego w miejscowości Korablew. W ramach projektu 20 mam i 25 dzieci z Ukrainy wzięło udział w warsztatach letnich w dniach 02.08-12.08.2022 r. Podczas warsztatów mamy uczestniczyły w zajęciach z psychologiem na temat traumy, warsztatach z rozwoju osobistego, poruszania się po instytucjach publicznych oraz aktywizacji zawodowej.
Dzieci uczestniczyły w grach i zabawach, które miały na celu dać im beztrudne poczucie bycia dzieckiem.
Były to zajęcia na basenie, wizyta w muzeum PGE, zabawy w dużych bańkach mydlanych, eksperymenty, tworzenie zielnika, malowanie twarzy, tworzenie piniaty przez dzieci itd.
 3. Fundacja "Pomocna dłoń" przekazała ponad 30 paczek z żywnościowych i 30 paczek z lekami, artykułami przemysłowymi, które były przekazane we współpracy ze Strażą Miejską do najbardziej potrzebujących rodzin z Ukrainy (osobom z orzeczeniem o niepełnosprawności, matkom wielodzietnym, osobom w ciężkiej sytuacji finansowej).
 4. W ramach współpracy z Polskim Czerwonym Krzyżem, projekt Wyprawki szkolne z PCK 2022, przekazano wyprawki szkolne dla dzieci z Ukrainy. 47 dzieci, które pochodzą z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej otrzymało plecaki, piórniki, długopisy, ołówki, bloki rysunkowe, plastelinę, zeszyty i inne artykuły szkolne.
 5. Drzewickie Centrum Wolontariatu „Ofiarna Dłoń”, przekazało 11 plecaków z pełnym wyposażeniem szkolnym dla dzieci z Ukrainy. Plecaki zostały przekazane dzieciom z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.
 6. Zorganizowano wycieczkę i warsztaty dla dzieci w ramach współpracy z Wojewódzką Biblioteką Publiczną im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi.
Dzieci wzięły udział w zajęciach warsztatowych „Podróże z Anną Marią po dawnej Łodzi”, ukazujące realia życia fabrykantów dawnej Łodzi. Odbyły się zajęcia edukacyjne na temat kodowania w bibliotece, dzieci odwiedziły biblioteczny Park Jurajski. Dzięki książkom przestrzennym i technice 3D przeniosły się w prehistoryczny świat. Zabawa fotograficzna Bookface bardzo zainteresowała dzieci i polegała na stworzeniu obrazu lub fotografii, będącej połączeniem sylwetki i odpowiednio dopasowanej okładki książki.
Zajęcia literacko-plastyczne z wykorzystaniem teatru Kamishibai zapoznały dzieci z innymi kulturami. Podczas zajęć dzieci miały okazję dowiedzieć się, jakie rodzaje zbiorów są gromadzone w bibliotece ze szczególnym uwzględnieniem multimedialnych. Wielkie zainteresowanie wzbudziły warsztaty światem technologii i kodowania poprzez zabawy z makey-makey. Podczas wizyty zapewniono obiad oraz pamiątkowe niespodzianki.
 7. 28 grudnia 2022 r. Fundacja „Dar dla Potrzebujących” zorganizowała bezpłatną wycieczkę do Karolinowa do Centrum Folkloru Polskiego, Matecznik Mazowsza. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie zakwalifikował uczestników do udziału w wycieczce. Wyjazd zapoznał obywateli Ukrainy z Polską kulturą i zwyczajami. Na

wycieczce zapewniono obiad a uczestnicy wrócili pełni pozytywnych emocji.

Fundacja Uwolnienie, która powstała w 1992 roku w Łodzi zaoferowała nadanie profesjonalnej pomocy w zakresie psychologiczno-terapeutyczno-psychiatrycznym. Każdy obywatel Ukrainy mógł się zwrócić do Fundacji i otrzymać bezpłatną pomoc wykwalifikowanych specjalistów terapeutów, psychologów i psychiatrów.

8. Z inicjatywy Burmistrza i władz Gminy Opoczno w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Opocznie były zorganizowane bezpłatne kursy języka Polskiego dla obywateli Ukrainy, które pomagały obywatelom Ukrainy pokonać barierę językową i zanurzyć się w świat polskiej kultury, nauczyć się komunikacji i wykorzystania języka polskiego w sytuacjach codziennych.

XII. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej

Konieczność realizacji zadań podyktowanych przepisami obowiązującymi w obszarze pomocy społecznej generuje określone potrzeby, uwzględniające efektywność, kompleksowość i zgodę z obowiązującymi standardami jakości działań. Należą do nich:

- 1) zapewnienie na właściwym poziomie finansowania świadczeń pomocy społecznej z zakresu zadań własnych o charakterze obowiązkowym, dotyczących przede wszystkim: udzielania schronienia, zapewniania posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, wypłacania zasiłków okresowych, zasiłków celowych, zasiłków stałych, organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dożywiania dzieci, sprawiania pogrzebu, w tym osobom bezdomnym, kierowania do domu pomocy społecznej,
- 2) przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu, poprawa bezpieczeństwa seniorów poprzez realizację Programu „Korpus Wsparcia Seniorów ” na 2023 r., szerzenie idei wolontariatu na terenie gminy,
- 3) realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Opoczno na lata 2022-2028,
- 4) rozwój systemu opieki nad dziećmi oraz pracy z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez wzmocnienie wsparcia i pomocy asystenta rodziny i rodzin wspierających. Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024,
- 5) realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Opoczno na lata 2021-2025,
- 6) efektywne wykorzystywanie zewnętrznych źródeł finansowania w celu intensyfikacji oddziaływań, skierowanych w pierwszej kolejności na wsparcie rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez dalszą realizację projektu konkursowego „Wszystko dla Rodziny”,
- 7) prowadzenie działań interwencyjnych i udzielanie niezbędnej pomocy uchodźcom z Ukrainy,
- 8) rozwój współpracy instytucji pomocy i integracji społecznej na rzecz osób w wieku senioralnym, osób z niepełnosprawnościami, bezdomnych i bezrobotnych,

- 9) rozwój i doskonalenie pracy socjalnej jako profesjonalnej działalności – diagnozowanie środowisk i rodzin pod kątem tworzenia projektów socjalnych i programów aktywności lokalnej.

Wymienione powyżej potrzeby będą podlegały monitorowaniu i ewaluacji. Znaczący wpływ na to będą miały działania podejmowane w zakresie polityki rynku pracy, ochrony zdrowia, polityki mieszkaniowej i oświatowej, a także sytuacja demograficzna gminy.

XIII. Zakończenie

W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura osób korzystających z pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby. Działania muszą być wielokierunkowe, zabezpieczające nie tylko sferę materialną.

Rok 2023 będzie dla Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym potrzebom.

W oparciu o zdiagnozowane potrzeby praca z osobami, czy rodzinami będzie polegała na zaspokajaniu podstawowych potrzeb oraz na długofalowym działaniu, prowadzącym do pozyskania lub odbudowania własnych zasobów (wiedza, umiejętności zawodowe, interpersonalne, kompetencje rodzicielskie, warunki mieszkaniowe, zdrowotne, funkcjonowanie społeczne), poszerzaniu możliwości samodzielnego funkcjonowania i umiejętności korzystania z uprawnień.

Nadal będziemy podejmowali działania interwencyjne w sytuacjach kryzysowych, aby nie dopuszczać do pogłębiania się problemów. Zazwyczaj takie działania podejmujemy w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia oraz bezpieczeństwa osób i rodzin, jak również najbliższego otoczenia.

Dotychczasowe doświadczenia w realizacji działań na rzecz osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, wymagających opieki ze strony innych osób, pokazują każdego roku tendencję wzrostową. Zainteresowanie tych osób pomocą usługową wymaga podejmowania większej liczby działań i pozyskiwania dodatkowych środków na ich realizację. W nawiązaniu do tego będziemy wnioskować o dodatkowe środki ze źródeł zewnętrznych na zaspokojenie niezbędnych potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami.

Należy podkreślić, że Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej nie jest w stanie funkcjonować i skutecznie wypełniać swoich zadań bez wsparcia otoczenia. Współpraca i pomoc ze strony samorządu terytorialnego, instytucji i organizacji pozarządowych pozwala na udzielanie wszechstronnego wsparcia wszystkim potrzebującym i wdrażanie aktywnej polityki społecznej.

XIV. Spis tabel i wykresów

<i>Spis tabel</i>	<i>str.</i>
<i>Tab. nr 1. Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej 2022 r.</i>	<i>9</i>
<i>Tab. nr 2. Składka na ubezpieczenie zdrowotne (zasilek stały) 2022 r.</i>	<i>10</i>
<i>Tab. nr 3. Zasilek celowy - zdarzenie losowe 2022 r.</i>	<i>11</i>
<i>Tab. nr 4. Sprawienie pogrzebu 2022 r.</i>	<i>12</i>
<i>Tab. nr 5. Specjalny zasilek celowy 2022 r.</i>	<i>12</i>
<i>Tab. nr 6. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - odpłatność 17 zł /za godz. od 1.01.2021 r. do 28.02.2023 r.</i>	<i>14</i>
<i>Tab. nr 7. Domy pomocy społecznej 2022 r.</i>	<i>15</i>
<i>Tab. nr 8. Schroniska dla osób bezdomnych 2022 r. - odpłatność za pobyt.</i>	<i>16</i>
<i>Tab. nr 9. Schroniska dla osób bezdomnych 2022 r.</i>	<i>14</i>
<i>Tab. nr 10. Zasiłki celowe na zakup żywności.</i>	<i>19</i>
<i>Tab. nr 11. Świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych 2022 r.</i>	<i>19</i>
<i>Tab. nr 12. Dożywianie dzieci i młodzieży w szkole w 2022 r.</i>	<i>21</i>
<i>Tab. nr 13. Wieloletni gminny „Program osłonowy w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023.</i>	<i>22</i>
<i>Tab. nr 14. Posiłki dla podopiecznych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie</i>	<i>22</i>
<i>Tab. nr 15. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych 2022 r.</i>	<i>24</i>
<i>Tab. nr 16. Dożywianie dzieci i młodzieży w szkole (art. 48b ust. 5 pkt 1 u.o.p.s.) – pomoc doraźna 2022 r.</i>	<i>24</i>
<i>Tab. nr 17. Dożywianie dzieci i młodzieży w przedszkolu (art. 48b ust. 5 pkt 1 u.o.p.s.) – pomoc doraźna 2022 r.</i>	<i>24</i>
<i>Tab. nr 18. Jednorazowe świadczenie pieniężne dla osób, które opuściły Ukrainę w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa 2022 r.</i>	<i>25</i>
<i>Tab. nr 19. Zasilek celowy za pokrycie kosztów gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole – 2022 r.</i>	<i>26</i>
<i>Tab. nr 20. Zasilek celowy za pokrycie kosztów gorącego posiłku dla dzieci w przedszkolu – 2022 r.</i>	<i>26</i>
<i>Tab. nr 21. Zasilek celowy na zakup leków (art. 39 u.o.p.s.) 2022 r.</i>	<i>26</i>
<i>Tab. nr 22. Zasilek celowy na zakup żywności (art. 39 u.o.p.s.) 2022 r.</i>	<i>26</i>
<i>Tab. nr 23. Dane statystyczne dotyczące przyjętych wniosków – 2022 r.</i>	<i>27</i>
<i>Tab. nr 24. Zestawienie ilościowe i jakościowe rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny</i>	<i>32</i>
<i>Tab. nr 25. Działania podejmowane przez Zespół w 2022 r.</i>	<i>38</i>
<i>Tab. nr 26. Ilość sporządzonych „Niebieskich Kart” przez poszczególne podmioty.</i>	<i>39</i>
<i>Tab. nr 27. Pomoc udzielona w ramach procedury „Niebieskie Karty” w 2022 r.</i>	<i>42</i>
<i>Tab. nr 28. Liczba dodatków mieszkaniowych wypłaconych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku.</i>	<i>61</i>
<i>Tab. nr 29. Korespondencja MGOPS w 2022 r.</i>	<i>66</i>
<i>Tab. nr 30. Wydatki w poszczególnych działach i rozdziałach.</i>	<i>68</i>
<i>Tab. nr 31. Wydatki na projekty w poszczególnych działach i rozdziałach.</i>	<i>70</i>
<i>Tab. nr 32. Wykonanie dochodów w poszczególnych rozdziałach.</i>	<i>70</i>
<i>Tab. nr 33. Wydatki na zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</i>	<i>72</i>
<i>Tab. nr 34. Wydatki na utrzymanie i obsługę MGOPS w Opocznie.</i>	<i>74</i>
<i>Tab. nr 35. Wydatki na usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze.</i>	<i>74</i>

Tab. nr 36. Wydatki na usługi świadczenie wychowawcze.....	76
Tab. nr 37. Wydatki na świadczenia rodzinne - wg rodzajów świadczeń.....	77
Tab. nr 38. Wydatki na usługi obsługę świadczeń rodzinnych.....	78
Tab. nr 39. Wydatki na wspieranie rodziny.	79
Tab. nr 40. Wydatki w ramach projektu konkursowego.....	81
Tab. nr 41. Wydatki na pomoc obywatelom Ukrainy.....	83
Tab. nr 42. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego <u>powyżej</u> 130 000,00 złotych netto. ...	84
Tab. nr 43. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego <u>powyżej</u> 130 000,00 złotych netto. ...	85
Tab. nr 44. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego <u>poniżej</u> 130 000,00 złotych netto. ...	85
Tab. nr 45. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego <u>poniżej</u> 130 000,00 złotych netto.	85
Tab. nr 46. Zamówienia publiczne <u>poniżej</u> 130 000,00 złotych netto w 2022 roku.....	86
Tab. nr 47. Zamówienia publiczne <u>poniżej</u> 130 000,00 złotych netto w 2022 r.	86
Tab. nr 48. Zamówienia publiczne <u>poniżej</u> 130 000,00 złotych netto w 2022 roku.....	87
Tab. nr 49. Zamówienia publiczne <u>poniżej</u> 130 000,00 złotych netto w 2022 roku.....	87

Spis wykresów

Wykres nr 1. Rodziny objęte asystą rodzinną, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej.....	33
Wykres nr 2. Rodziny objęte nadzorem kuratora, z częściowym ograniczeniem praw rodzicielskich... 33	33
Wykres nr 3. Rodziny wielodzietne.....	33
Wykres nr 4. Rodziny wychowujące dzieci w wieku 0-6 lat.	34
Wykres nr 5. Rodziny wychowujące dzieci w wieku 7-9 lat.	34
Wykres nr 6. Rodziny wychowujące dzieci w wieku 10-18 lat.....	34
Wykres nr 7. Rodziny przeżywające trudności związane ze stanem zdrowia dziecka.	35
Wykres nr 8. Rodziny w sytuacjach kryzysowych, wynikających z przemocy w rodzinie lub/i uzależnień	35
Wykres nr 9. Rodziny bezrobotne i ubogie.....	35
Wykres nr 10. Rodziny, w których zakończono współpracę.	36
Wykres nr 11. Liczba przyjętych dodatkowych wniosków.	67
Wykres nr 12. Liczba przyjętych wniosków w ramach dodatkowych zadań zleconych.	67
Wykres nr 13. Liczba przyjętych wniosków w ramach świadczeń rodzinnych.	68
Wykres nr 14. Liczba przyjętych wniosków w ramach zasiłków pielęgnacyjnych i świadczeń pielęgnacyjnych.....	68